

Základní škola Oskava
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Základní škola a mateřská škola Oskava

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Malá škola = velká rodina

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Oskava, příspěvková organizace

Adresa školy:

Oskava 66, 788 01 Oskava

Ředitel školy:

Mgr. Jaromíra Lónová

Zástupce ředitele:

Mgr. Jana Gajdošová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Zuzana Doubravová

Kontakty:

telefon : 583 233 560

e-mail: zs.oskava@seznam.cz

Zřizovatel školy:

Obec – Oskava

Oskava 112

788 01 Oskava

IČO: 00 303 101

telefon : 583 233 556

583 233 553

583 233 554

e-mail: podatelna@ou-oskava.cz

IČO: 709 85 197

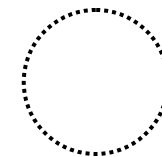
DIČ: 709 85 197CZ

REDIZO: 650 027 892

Platnost dokumentu: od 1.9. 2019

ŠVP byl schválen pedagogickou radou dne 26. 8. 2019

ŠVP vzala Školská rada na vědomí dne 29. 8. 2019

razítko školy

.....
Mgr. Jaromíra Lónová, ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola, příspěvková organizace, Oskava 66 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Součástí organizace je školní družina a školní jídelna, které jsou umístěny v samostatných objektech.

Na prvním i na druhém stupni je po jedné třídě v ročníku. Škole je udělena výjimka od zřizovatele z nejnižšího počtu žáků ve třídě. Budova základní školy se nachází nedaleko středu obce s dobrou autobusovou dostupností.

Vybrané ukazatele				
ŠKOLNÍ ROK	POČET TŘÍD	POČET ŽÁKŮ	POČET ODDĚLENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY	POČET PED. PRACOVNÍKŮ ZŠ
2013/2014	9	127	2	14
2014/2015	9	123	2	14
2015/2016	9	117	2	14
2016/2017 PŘEDPOKLAD	9	111	2	14

2.2. Vybavení školy

V roce 2006 prošla škola generální rekonstrukcí, budova byla zateplena, bylo zavedeno plynové vytápění, rozvody teplé vody do všech tříd, dřevěná okna byla nahrazena plastovými, vyměněny byly všechny dveře. V roce 2017 byla nově vybudována sociální zařízení pro žáky i zaměstnance, byly položeny nové rozvody elektřiny a kanalizace.

V budově školy je 9 kmenových tříd, 1 učebna IKT. Škola nemá vlastní tělocvičnu, výuka tělesné výchovy probíhá v místní sokolovně, která je ve

vlastnictví zřizovatele, a na obecním hřišti. Rovněž postrádá prostory a vybavení pro školní dílny.

6 tříd je vybaveno interaktivními tabulemi s počítači, v 1 třídě je dataprojektor s plátnem. Vyučující pro svoji práci disponují tablety získanými z dotačních prostředků, mohou využívat odpovídající množství tiskáren a kopírek.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 15 členů, tvoří jej 11 pedagogů včetně ředitelky školy, 1 vychovatelka školní družiny a 3 asistentky pedagoga. Většina pedagogů má dlouholetou pedagogickou praxi a splňuje až na výjimku

kvalifikační předpoklady pro výkon této profese. Učitelka bez kvalifikace si pedagogické vzdělání doplňuje studiem v rámci celoživotního vzdělávání. Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence a koordinátor environmentální výchovy a osvěty.

2.4. Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z Oskavy a spádových obcí, Bedřichova, Mostkova a Třemešku. Škole se daří úspěšně integrovat žáky s příznými podpůrnými opatřeními, kteří mohou kromě

individuální podpory ve výuce navštěvovat hodiny pedagogické intervence nebo doučování.

2.5. Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu

vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách, formou elektronické žákovské knížky nebo osobní návštěvou školy v rámci konzultačních hodin pedagogů, po předchozí dohodě i mimo ně. Zpětnou vazbu o kvalitě své práce škola získává autoevaluací prostřednictvím dotazníkového šetření zadávaného všem účastníkům vzdělávání.

Škola se aktivně zapojuje do veřejného života v obci, přispívá k upevnování vzájemných vztahů mezi místní komunitou a rozvíjí sociální kompetence žáků. Vedle zřizovatele a rodičovské veřejnosti k významným partnerům školy patří místní knihovna, Lesy České republiky, Český svaz ochránců přírody, Záchraná stanice dravců a sov, odborná pracoviště jako PPP a SPC Šumperk nebo Policie ČR.

2.7. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V letech 2017 – 2019 byla škola zapojena do projektu „Šablony I“, na který plynule navazuje účastí v dalším dvouletém projektu „Šablony II“. V souladu se svým zaměřením na podporu zdravého životního stylu žáků škola využívá dodávek mléka, mléčných výrobků, ovoce a zeleniny v rámci projektů „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“, pohybové aktivity žáků rozvíjí účastí v projektu „Sportuj ve škole“. Žákům ze sociálně

znevýhodněného prostředí umožňuje odebírat obědy zdarma díky finanční podpoře nadace „Women for Women“ zastřešující projekt „Obědy pro děti“.

Jazykové kompetence žáků, poznávání kultury a tradic jiných národů škola posiluje formou mezinárodní spolupráce s partnerskými školami na Slovensku, v Rumunsku, Rakousku a na Ukrajině.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program odráží aktuální potřeby a nároky kladené na mladého člověka na trhu práce. Vychází z prostředí, v němž se škola nachází, a z reálných možností zřizovatele. V souladu s koncepcí rozvoje školy a celospolečenskými trendy klade důraz na kvalitní jazykovou přípravu žáků, využívá disponibilní hodinové dotace k posílení anglického jazyka jeho zařazením od 1. ročníku a 2. cizího jazyka od 6. ročníku s dvojnásobnou hodinovou dotací než pro tento předmět ukládá RVP.

Vzhledem k poloze obce v chráněné krajinné oblasti a ve snaze o plynulou návaznost na ekologické zaměření předškolního vzdělávání se základní škola vedle jazykového zaměření profiluje i na ekologickou a environmentální výchovu.

Jsme malou školou venkovského typu, poměrně nízký počet žáků i učitelů umožňuje navazovat sociální kontakty, upevňovat přátelství, navzájem si pomáhat. Naším cílem je vybudovat ve škole pozitivní vnitřní klima, rodinné prostředí, v němž se žáci budou cítit příjemně a bezpečně.

Usilujeme o kvalitu výstupu našich absolventů, aby v navazujícím vzdělávání byli z hlediska připravenosti rovnocennými partnery svým

středoškolským spolužákům, aby své znalosti a dovednosti dokázali uplatnit v reálném životě. K dosažení tohoto cíle musíme v rámci vzdělávacího procesu rozvíjet u žáků všechny kompetence, vést je k samostatnosti, k řešení problémů, k odpovědnosti za svá rozhodnutí, k práci v týmu.

Vybavení školy nám umožňuje vést výuku v souladu s moderními trendy vzdělávání, využívat interaktivních metod a forem práce, umožňovat žákům vyhledávání informací z různých zdrojů, kriticky s nimi pracovat a vyvozovat vlastní závěry.

Je pro nás důležité, aby náš žák byl ve svém budoucím profesním i občanském životě platným členem společnosti. Proto školu vnímáme jako komunitní centrum, které nabízí občanům jak kulturní, tak i vzdělávací aktivity. Žáky školy zapojujeme do přípravy veřejných vystoupení, rozvíjíme jejich sociální kompetence.

K poznávání tradic a různých kultur zemí využíváme partnerství s evropskými školami, vychováváme žáky v evropských a globálních souvislostech.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

K naplňování klíčových kompetencí je třeba, aby pedagogičti pracovníci přesně plánovali svoji práci, měli jasné představy o postupech, které budou používat, aby úzce spolupracovali s ostatními vyučujícími. Jejich společné postupy pak tedy tvoří výchovné a vzdělávací strategie. Příležitosti k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků rozšiřuje také interaktivní výuka.

K rozvoji klíčových kompetencí bude škola využívat následujících společných postupů :

Využívání různých druhů informací

(kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní)

- žáci jsou vedeni k práci s různými zdroji informací(tištěné, elektronické, sdělovací technika)
- žáci mohou využívat školní počítače mimo výuku v kroužcích a mají k dispozici školní knihovnu

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky (skupinová práce, dialogy, projekty aj)

(kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní)

- škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověří stupeň využívání školních poznatků v praxi
- zakomponování IVH (interaktivních výukových hodin)

Spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi (školská rada, PPP, SPC, Obec, občanská sdružení)

(kompetence k řešení problémů, komunikativní občanské, pracovní)

- žáci se účastní mimoškolních a kulturních akcí, kde aktivně vystupují se svými příspěvky

Proměna klimatu školy (partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem)

(kompetence k řešení problémů, sociální a personální, občanské, pracovní)

- žáci se aktivně zapojují do vyučovacího procesu, diskutují, vyjadřují svůj názor, respektují druhého

3.3. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Strategie naplňování klíčových kompetencí jsou společné postupy vyučujících na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku. Škola takto cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence. Naplňování klíčových kompetencí je možno popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme učením v souvislostech, nebudeme tedy učit izolovaná témata v jednotlivých předmětech, žáci budou řešit problémy z pohledu víceoborového, budou využívat

bohatších zdrojů informací – internet, knihy, časopisy, praktická činnost, vlastní žákovské výzkumy.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou rozvoj sebehodnocení a sebezodpovědnosti žáka a práce s chybou.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením co nejširšího prostoru pro samostatné vyjadřování žáků při problémovém vyučování,

respektováním názorů jiných osob, spoluprací při zpracovávání různých úkolů a projektů.

Kompetence sociální a personální rozvíjíme zapojováním žáků do organizace činnosti školy. V rámci skupinového vyučování žáci přebírají různé role. Posilujeme pocit spoluzodpovědnosti za společnou práci.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy a povinnostmi. Žáci

jsou vedeni k respektování národních, kulturních, místních a historických tradic.

Kompetence pracovní rozvíjíme u žáků formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležité je rozvíjení znalostí pracovních postupů a využívání pracovních nástrojů v nejširším slova smyslu. Je nutno v povědomí žáků pevně zakotvit zásady bezpečnosti práce.

3.4. Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství rodičům žáků ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora pedagogů

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáka a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlášek a přestupu na další stupeň vzdělávání. Orientace žáků v oblasti profesního zaměření a orientaci ve světě práce nyní usnadňuje rovněž realizace předmětu „Člověk a svět práce“. K dispozici jsou žákům informační materiály o středním školství a uplatnění na trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Školní metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogy „Preventivní program školy“ pro každý školní rok. Konečné výsledky jsou každoročně vyhodnocovány. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a spolupracuje s dalšími organizacemi v této oblasti.

3.5. Péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola je otevřená žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními i žákům nadaným a mimořádně nadaným. Výchovný poradce zajišťuje

ve spolupráci s třídním učitelem prvotní diagnostiku, s vyučujícími vytváří plán pedagogické podpory a v případě, že tento je neúčinný,

doporučí zákonným zástupcům žáka odborné vyšetření. Na základě diagnostikovaných podpůrných opatření, s nimiž jsou seznámeni všichni vyučující, je stanoven postup vzdělávání žáka.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor
- nejprve je nutno dítě pochválit, vyjádřit víru ve zlepšení
- zpočátku pouze popsat (nehodnotit) jevy, situace, chování, příhody

- uvést zdroje svých informací, totéž umožnit rodiči
- ujasnit si pojmy s rodiči
- uvádět konkrétní příklady a objasňovat svá stanoviska
- rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat
- nedávat dítěti „nálepky“
- snažit se rodičům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc
- opakovat „pravidla hry“

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce
- PLPP má písemnou podobu
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností
- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným

- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností
- výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

- IVP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce a učitelů konkrétního vyučovacího předmětu
- IVP má písemnou podobu

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno koordinátorem, výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zástupci dítěte na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, asistent, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení kompenzačními či edukačními pomůckami, odborná podpora, spolupráce s rodiči a tak dále) i místním specifikům (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte atd).

Nezbytná je úzká spolupráce s odborným pracovištěm, v jehož péči dítě je.

- seznámíme všechny učitele s podpůrnými opatřeními dítěte a jeho specifiky
- dohodneme se s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka, možnosti úlev a tolerancí
- vypracujeme individuální vzdělávací program je-li doporučen
- seznámíme spolužáky s handicapem dítěte a vším, co z toho vyplývá
- ponecháváme dítěti v hodinách potřebné pomůcky
- snažíme se zajistit přístup k odborné literatuře a kurzům vztahujícím se k handicapu dítěte

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Zásady pro práci s žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- respektování zvláštností dítěte
- včasnost (čím dříve je dítěti a rodičům poskytnuta speciální pomoc, tím je lepší výsledek práce)
- vývojovost (důležité je „nepřeskakovat“ jednotlivé vývojové etapy)
- optimální prostředí (jen při vhodné úpravě rodinného prostředí bude zajištěn dobrý rozvoj dítěte)
- speciální pomůcky, metody a formy výchovné práce
- všestrannost (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- soustavnost

3.6. Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

- Plán pedagogické podpory nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání žáka a s výchovným poradcem
- PLPP nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči nadaného žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

- individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka
- při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven

nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení

- součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, jeli to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn
- výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

Škola rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Vyučující volí individuální přístup a dle možností zařazují rozšiřující úkoly ve spolupráci se zákonnými zástupci. Žáci rozšiřují svoje nadání v mimoškolních zájmových kroužcích. Reprezentují školu ve sportovních okrskových, okresních či krajských soutěžích. Nadaní žáci rozšiřují svoje znalosti v různých typech znalostních a dovednostních olympiád. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

3.7. Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s cíli a výstupy na 1. stupni základní školy.

Vedoucí vychovatelka školní družiny vypracovala Školní vzdělávací program pro školní družinu, který je přílohou tohoto ŠVP.

3.8. Zájmové kroužky

Škola nabízí pro volnočasové vyžití žáků zájmové kroužky se sportovním, hudebním, dramatickým, výtvarným a přírodovědným zaměřením.

3.9. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jednotlivé tematické okruhy průřezových témat

jsou uvedeny v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů v 1.-3. ročníku, 4.-5. ročníku a v 6.-9. ročníku.

Tematické okruhy průřezových témat

1. – 3. ročník

OSV	EV	VDO	MEGS	MV	MKV
Rozvoj schopnosti poznání Č – 1., 2., 3. M – 1., 2., 3.	Ekosystémy Pr – 2., 3.	Občanská společnost a škola VV – 2., 3.	Evropa a svět nás zajímá	Kritické čtení a vnímání Č – 1., 2., 3. VV – 2., 3.	Kulturní diference
Sebezpoznání a sebezpojetí TV – 1., 2., 3.	Základní podmínky života ČSP – 2., 3.	Občan, občanská společnost a stát TV – 1., 2., 3.	Objevujeme Evropu a svět	Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	Lidské vztahy
Seberegulace a sebeorganizace Č – 3.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Formy participace občanů v politickém životě	Jsme Evropané	Stavba mediálních sdělení	Etnický původ
Psychohygiena TV – 3.	Vztah člověka k prostředí Pr – 2., 3.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Vnímání autora mediálních sdělení	Multikulturalita Č – 1., 2., 3. VV – 3.
Kreativita M – 2., 3. HV – 1., 2., 3. ČSP – 1., 2., 3.				Fungování a vliv medií ve společnosti	Principy sociálního smíru a solidarity
Poznávání lidí TV – 1., 2., 3.				Tvorba mediálního sdělení Č – 2., 3.	
Mezilidské vztahy Č – 1., 2., 3.				Práce v realizačním týmu	
Komunikace Č – 3.					
Kooperace a kompetice TV – 2., 3.					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti Pr – 1., 2., 3.					
Hodnoty, postoje, praktická etika					

4. – 5. ročník

OSV	EV	VDO	MEGS	MV	MKV
Rozvoj schopnosti poznání Č – 5.	Ekosystémy Pr – 4., 5.	Občanská společnost a škola VV – 4., 5. V – 5.	Evropa a svět nás zajímá VV – 4., 5.	Kritické čtení a vnímání Č – 5.	Kulturní diference V – 5.
Sebepoznání a sebepojetí TV – 4., 5. HV – 4. Př – 5.	Základní podmínky života ČSP – 5. Př – 5.	Občan, občanská společnost a stát TV – 4., 5. Č – 5. V – 4	Objevujeme Evropu a svět V – 5.	Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality VV – 4., 5.	Lidské vztahy V – 5. TV – 4., 5.
Seberegulace a sebeorganizace Př – 4., 5.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – 5. V – 4	Formy participace občanů v politickém životě V – 5.	Jsme Evropané	Stavba mediálních sdělení Č – 5.	Etnický původ V – 5.
Psychohygiena TV – 4., 5. Př – 4., 5.	Vztah člověka k prostředí Př – 4., 5. V – 4., 5. ČSP – 4.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování V – 4., 5.		Vnímání autora mediálních sdělení Č – 5.	Multikulturalita VV – 4., 5.
Kreativita M – 4. HV – 4. ČSP – 5. ČJ – 5. VV – 4., 5.				Fungování a vliv medií ve společnosti Č – 4., 5 TV – 4., 5.	Principy sociálního smíru a solidarity
Poznávání lidí Př – 5. V – 5.				Tvorba mediálního sdělení Č – 5. V – 5.	
Mezilidské vztahy Č – 5. Př – 5. V – 4.				Práce v realizačním týmu	
Komunikace Č – 5.					
Kooperace a kompetice TV – 4., 5.					
Řešení problému a					

rozhodovací dovednosti ČSP – 4..					
Hodnoty, postoje, praktická etika Č – 5. V -4., 5.					

6. – 9. ročník

OSV	EV	VDO	MEGS	MV	MKV
Rozvoj schopnosti poznání TV – 6. – 9. CH – 8., 9. VV – 6., 7., 8. VKO – 6., 8. VKZ – 6., 9.	Ekosystémy AJ – 8. P – 7. VV – 6., 9. Z – 6.	Občanská společnost a škola VKO – 6.	Evropa a svět nás zajímá D – 6. – 9. TV – 6. – 9. VKO – 7., 8., 9. AJ – 7., 9. VV – 7., 8. NJ – 9. Z – 8. ČJ – 6.	Kritické čtení a vnímání IKT – 6. – 9. D – 9. VKZ – 7., 9. VKO – 7., 8., 9. ČJ – 7.	Kulturní diference AJ – 6. NJ – 7., 8. TV – 6. – 9. D – 7., 8., 9. Z – 8. VKO – 6., 7., 9.
Sebezpoznání a sebepojetí NJ – 8., 9. VKO – 7., 8., 9. VKZ – 6. – 9. VV – 6., 7., 8.	Základní podmínky života Z – 6. CH – 8., 9. F – 6., 7., 8., 9. P – 6., 7. ČSP – 6. – 9. ČJ – 9.	Občan, občanská společnost a stát TV – 6. – 9. CH – 9. IKT – 6. – 9. D – 8., 9. VKO – 6. – 9. Z – 8.	Objevujeme Evropu a svět AJ – 6., 7., 8. D – 9. VV – 6. – 9. Z – 7., 8.	Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality TV – 6. – 9. VKO – 9. ČJ – 8.	Lidské vztahy VKO – 6., 7., 9. P – 8 VV – 8.. VKZ – 6.
Seberegulace a sebeorganizace VKO – 6., 9. ČJ – 7. D – 7. VKZ – 6. – 9. VKO – 7., 8., 9.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí AJ – 8. D – 6., 9. VKZ – 8. TV – 6. – 9. P – 7., 9. Z – 9. CH – 8., 9. ČSP – 6. – 9. VV – 6., 7., 8.	Formy participace občanů v politickém životě VKO – 9. D – 8., 9.	Jsme Evropané HV – 6. – 9. NJ – 8. VKO – 9. D – 9. Z – 7., 8. VKZ – 9. VKO – 7., 8., 9.	Stavba mediálních sdělení IKT – 8., 9. ČJ – 9.	Etnický původ NJ – 7. D – 8., 9. VKO – 6., 7., 9. P – 8.
Psychohygiena VKZ – 6., 7., 9.	Vztah člověka k prostředí D – 6. VKZ – 7., 8., 9. P – 6., 9. VV – 7., 8., 9. Z – 9.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Z – 7., 8. D – 6. -9. VKO – 8., 9. ČJ – 8.		Vnímání autora mediálních sdělení NJ – 8. D – 9. ČJ – 6.	Multikulturalita NJ – 9. D – 9. VKO – 6., 7., 9. ČJ – 8. VV – 7.

Základní škola a mateřská škola Oskava
Školní vzdělávací program

OSV	EV	VDO	MEGS	MV	MKV
		VV – 6.			
Kreativita D – 6., 7. VKO – 7. VV – 6., 7. VKZ – 7.				Fungování a vliv medií ve společnosti AJ – 8., 9. VKZ – 9. VKO – 9. VV – 6., 8.	Principy sociálního smíru a solidarity D – 9. VKO – 9. VKZ – 9.
Poznávání lidí VKO – 6., 8., 9. VKZ – 6. – 9.				Tvorba mediálního sdělení NJ – 9. VKO – 6., 7. ČJ – 9. VV – 6., 7.	
Mezilidské vztahy AJ – 7. HV – 6., 7. VKO – 6., 8., 9. VKZ – 6. – 9.				Práce v realizačním týmu D – 6. – 9. VKO – 7. VV – 9. Z – 8.	
Komunikace VV – 9. AJ – 6., 8. NJ – 7., 8. D – 6. -9. VKO – 6., 8., 9. VKZ – 6. – 9. ČJ – 7., 9.					
Kooperace a kompetice VKO – 6. VV – 8.					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti Z – 6. D – 8., 9. AJ – 9. NJ – 9. VKZ – 7., 8., 9. VKO – 6. – 9. P – 8. VV – 8.					
Hodnoty, postoje, praktická etika					

Základní škola a mateřská škola Oskava
Školní vzdělávací program

OSV	EV	VDO	MEGS	MV	MKV
VKO – 8., 9. VKZ – 8., 9. AJ – 9. VV – 9.					

4. Učební plán

1. stupeň

Časová dotace v RVP ZV	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Rozdělení disponibilní časové dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
33	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	8	7	7	36	3
9		Anglický jazyk	2	2	3	3	3	13	4
20	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4	5	4	4	21	1
1	Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	0	0	0	0	1	1	0
12	Člověk a jeho svět	Prvouka	3	3	3	0	0	9	3
		Vlastivěda	0	0	0	3	2	5	2
		Přírodověda	0	0	0	3	3	6	3
12	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
10	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
5	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0
16		Disponibilní časová dotace	0	0	0	0	0	0	16
118		Celková povinná časová dotace	21	21	24	26	26	118	16

2. stupeň

Časová dotace v RVP ZV	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem	Rozdělení disponibilní časové dotace
			6.	7.	8.	9.		
15	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	18	3
12		Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
6		Další cizí jazyk	3	3	3	3	12	6
15	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	16	1
1	Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	0	1	0	1	2	1
11	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	1
		Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
21	Člověk a příroda	Fyzika	1	1	1	2	5	0
		Chemie	–	–	2	2	4	0
		Přírodopis	2	2	2	1	7	1
		Environmentální výchova	1	1	1	1	4	4
		Zeměpis	2	2	1	1	6	0
10	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0

Základní škola a mateřská škola Oskava
Školní vzdělávací program

10	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
		Výchova ke zdraví	0	0	1	1	2	0
3	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	4	1
18		Disponibilní časová dotace	0	0	0	0	0	0
122		Celková povinná časová dotace	30	30	30	32	122	18

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obsah vyučovaných předmětů je realizován převážně formou standardních vyučovacích hodin, projektových hodin, několikrát za rok prostřednictvím projektových dnů, exkurzí, apod. Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů nebo formou projektů.

Využití disponibilní časové dotace

Na 1. stupni je celková disponibilní časová dotace 16 hodin.

- Český jazyk a literatura (3 hodiny)
- Anglický jazyk (4 hodiny)
- Matematika a její aplikace (1 hodinu)
- Prvouka (3 hodiny)
- Vlastivěda (2 hodiny)
- Přírodověda (3 hodiny)

Na 2. stupni je celková disponibilní časová dotace 18 hodin.

- Český jazyk a literatura (3 hodiny)
- Další cizí jazyk (6 hodin)
- Matematika (1 hodina)
- Informační a komunikační technologie (1 hodina)
- Dějepis (1 hodina)
- Přírodopis (1 hodina)
- Environmentální výchova (4 hodiny)
- Člověk a svět práce (1 hodina)

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1.stupně. Jeho obsahovou náplní je rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, postupné zdokonalování techniky čtení a psaní, rozvíjení komunikačních schopností a získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojení spisovné podoby českého jazyka.

Pro přehlednost je rozdělen do tří skupin:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Výuka probíhá v kmenových třídách, učitelé využívají k učení různé formy práce a všechny dostupné pomůcky.

Ve vyučovacím předmětu český jazyk se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák je veden k získávání informací z různých zdrojů
- ke stálému zdokonalování čtenářských dovedností
- je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- žák má příležitost ke slovnímu i písemnému vyjádření myšlenek, prožitků, ke sdělování názorů

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí pracovat s chybou
- navrhuje různá řešení problémů, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- porovnává různé jevy, jejich odlišnosti a shody, třídí je podle daných hledisek

Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spisovnému, kultivovanému a srozumitelnému vyjadřování, k prezentaci svých myšlenek a názorů
- učí se dodržovat základní formy společenského styku

Kompetence sociální a personální

- žák se zapojuje do práce ve skupinách, spolupracuje při řešení problémů
- podílí se na hodnocení své práce i práce druhých
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence pracovní

- žák zvládá pravidla pro práci ve skupině
- zvládá práci s jazykovými a literárními texty různého zaměření
- dodržuje dohodnutou kvalitu práce, pracovních postupů a termínů

Kompetence občanská

- žák si vytváří kladný vztah ke kulturnímu a historickému dědictví, využívá příkladů z literatury k utváření životních a mravních hodnot
- dodržuje pravidla slušného chování

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; pozná větu, píše na konci věty tečku; 	<ul style="list-style-type: none"> Písmena: malá, velká, tiskací a psací Délka samohlásek Opis a přepis slov a vět 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura mluveného projevu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas slova, věty a krátké texty; rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné čtení 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým písemným pokynům; adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání: praktické a věcné Věcné čtení 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se 	<ul style="list-style-type: none"> Souvislý mluvený projev Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a neverbální prostředky 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – zdvořilé vystupování)	
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu 			OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (technika řeči, verbální i neverbální sdělování)
<ul style="list-style-type: none"> mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost 			
<ul style="list-style-type: none"> v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • krátce, souvisle vypráví své zážitky 			
<ul style="list-style-type: none"> • uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní • udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena psaní 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu • kontroluje vlastní písemný projev • orientuje se na klávesnici počítače 	<ul style="list-style-type: none"> • Technika psaní 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> • <i>spojuje písmena a slabiky</i> • <i>převádí slova z mluvené do psané podoby</i> • <i>dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pěstování komunikačních dovedností – dialog)	

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozděluje slova na konci řádků seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti označí přízvučnou slabiku ve slově správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov 	<ul style="list-style-type: none"> Slabika Abeceda Spisovná výslovnost Spodoba znělosti Slovní přízvuk 		
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky 			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného rozpozná a uvede více významů u známých slov 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdrobněliny 		M: Číslo a početní operace. M: Závislosti a vztahy, práce s daty.
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis lexikální Vlastní jména 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) 	<ul style="list-style-type: none"> Významové okruhy slov 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty moduluje melodii výpovědi podle svého záměru v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty jednoduše reprodukuje přečtené texty 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>čte s porozuměním jednoduché texty</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)	
<ul style="list-style-type: none"> správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: nonverbální prostředky 		
<ul style="list-style-type: none"> v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)	
<ul style="list-style-type: none"> píše krátká sdělení podle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev žáka 		Rozšiřující učivo: psaní na počítači
<ul style="list-style-type: none"> <i>opisuje a přepisuje krátké věty</i> 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Krásná literatura Poslech literárních textů Přednes literárních textů 	MKV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu • vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce textu • Počátky interpretace literatury 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • odliší vyjadřování v próze a ve verších • rozumí základním literárním pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka • Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér • Čtení s porozuměním • Poslech literárních textů • Zážitekové čtení a naslouchání • Tvůrčí psaní 		
<ul style="list-style-type: none"> • vymyslí závěr jednoduchého příběhu • zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i> 			

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozezná slovo ohebné a slovo neohebné v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Spojování vět Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce 		Rozšiřující učivo: vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky reprodukuje obsah textu doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> <i>čte s porozuměním jednoduché texty</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání a čtení s porozuměním 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušování a uvede důvod 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)	AJ: Pravidla komunikace.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním 			M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka 	MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média)	Rozšiřující učivo: beseda o zhlédnutém divadelním představení
<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly Rozvoj slovní zásoby 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení a naslouchání Reprodukce literárního textu Tvořivé činnosti s literárním textem 		
<ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem 		MKV – Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)	Rozšiřující učivo: komiks příprava představení výstavka prací
<ul style="list-style-type: none"> rozliší poezii a prózu pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: verš, rým, pohádka Dětská literatura 	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	Rozšiřující učivo: debata o vlastní četbě čtenářský kroužek čtenářská beseda

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova: kořen, předpona a část příponová 		
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh ohébné slovní druhy užívá ve správném tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves 		M: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozná podstatná jména a slovesa</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci určí nespisovné tvary u českých slov označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
<ul style="list-style-type: none"> ve dvojjmenné větě vyhledá základní skladební dvojici ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy 		
<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: lexikální 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> 			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení Osnova textu Výpisky Vypravování Popis 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní vypíše z textu požadované informace vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět 		OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním a zábavním sdělením)	M: Netradiční aplikační úlohy a problémy. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
<ul style="list-style-type: none"> doplní neúplný text sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti) 		MKV – Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)	Rozšiřující učivo: dokončení pohádky
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat 			M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost Elektronická komunikace: chat, sociální síť, telefon 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i> <i>má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu) 			
<ul style="list-style-type: none"> dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauzy řeči promluvu upraví podle změněného záměru 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem 	<ul style="list-style-type: none"> Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu)	M: Číslo a početní operace.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</i> <i>opisuje a přepisuje jednoduché texty</i> <i>píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</i> <i>píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</i> <i>ovládá hůlkové písmo</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text tvoří nadpisy, člení text na odstavce v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování Popis 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné naslouchání a čtení 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>tvoří otázky a odpovídá na ně</i> 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části své dojmy vyjádří písemně i ústně označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní vypíše z textu informace dle zadání učitele vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení Interpretace literárního díla 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> přednáší a volně reprodukuje text tvoří vlastní text na dané či vlastní téma 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">• <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i>			
<ul style="list-style-type: none">• rozliší poezii, prózu, drama• odliší umělecký text od neuměleckého	<ul style="list-style-type: none">• Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká		

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov: slovo vícevýznamové 		
<ul style="list-style-type: none"> určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku uvede slova příbuzná k českým slovům; uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou graficky označí ve slovech kořen, slovtvorný základ, předponu a příponovou část 	<ul style="list-style-type: none"> Slovtvorba: odvozování slov, slovtvorný základ Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov 		
<ul style="list-style-type: none"> určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen určí mluvnické kategorie slovesa, osobu, číslo, způsob, čas vyhledá složené tvary slovesa určí druh a vzor přídavných jmen píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic) správně píše předložku s/z 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky Pravopis morfologický 		M: Číslo a početní operace.
<ul style="list-style-type: none"> označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený 		Rozšiřující učivo: valence – větný vzorec (minimální věta)
<ul style="list-style-type: none"> pozná souvětí spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: věta jednoduchá a souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz 			
<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis syntaktický 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky 			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> vymyslí název úryvku textu rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci z přečteného textu vyvozuje závěry sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: autorský záměr diskuse o porozumění textu
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl porovná informace ze dvou zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Poznámky a výpisky 		M: Netradiční aplikační úlohy a problémy.
<ul style="list-style-type: none"> doplní neúplné sdělení opraví neúplné sdělení jiného žáka zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> Celistvost a soudržnost textu 		
<ul style="list-style-type: none"> při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)	Rozšiřující učivo: tvořivá práce s reklamou interpretace
<ul style="list-style-type: none"> najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace 		Rozšiřující učivo: komunikace žáka s použitím ICT
<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz 		
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam osnovy na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce 			AJ: Osnova.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky		
<ul style="list-style-type: none"> napiše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)	Rozšiřující učivo: - úvod do kritického čtení		
<ul style="list-style-type: none"> <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> 					
<ul style="list-style-type: none"> odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník 	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)	Rozšiřující učivo: beseda o knihách a četbě		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní žánry literatury pro děti pozná v textu zvláštní či zvláště užití jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu popíše svými slovy kompozici povídky 					
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje prózu a verše</i> 					
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i> 					

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro samotné jazykové vzdělávání, ale jsou také důležité pro získávání poznatků v jiných vzdělávacích oblastech a k tomu, aby žák dokázal účinně vyjadřovat své myšlenky a pocity a pochopit svou roli v různých komunikačních situacích, což mu pomůže v lepším vnímání okolního světa i sebe sama. Cílem jazykové výuky je tedy zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, jež mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, správně se pak vyjadřovat a uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro lepší přehlednost je rozdělen do tří složek, jejichž vzdělávací obsahy se vzájemně prolínají. Jsou to:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace, které následně dále využívá v procesu učení
- je veden ke stálému zdokonalování čtenářských dovedností
- je motivován k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná a pochopí problém a nastíní různá řešení problému
- učí se pracovat s chybou
- porovnává různé jevy, jejich odlišnosti a shody, třídí je podle daných hledisek

Kompetence komunikační

- žák formuluje své myšlenky kultivovaně a srozumitelně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim a vhodně na ně reaguje
- učí se dodržovat základní formy společenského styku

Kompetence sociální a personální

- žák se zapojuje do práce ve skupině, spolupracuje při řešení problémů
- vytváří spolu s pedagogem pravidla práce v týmu
- podílí se na hodnocení své práce i práce druhých

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen empatického chování
- vytváří si kladný vztah ke kulturnímu a historickému dědictví, využívá příkladů z literatury k utváření životních a mravních hodnot

Kompetence pracovní

- žák zvládá práci s literárními texty různého zaměření
- dodržuje dohodnutou kvalitu práce, pracovních postupů a termínů
- zvládá pravidla pro práci ve skupině

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> definuje pojem mateřský jazyk, zařadí ho do skupiny jazyků rozlišuje dělení jazyka na spisovný, nářečí, obecnou češtinu, porozumí rozdílům mezi slangem a argotem správně používá slovní a větný přízvuk, větnou melodii, tempo a pauzy spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	Skupiny jazyků Rozvrstvení národního jazyka Zvuková stránka jazyka Výslovnost Přízvuk	PŘ – Tvorba hlasu CIZÍ JAZYKY – Výslovnost v cizích jazycích VMEGS – Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy, multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve Slovníku spisovné češtiny, v Pravidlech českého pravopisu a v dalších příručkách dokáže s těmito slovníky a příručkami samostatně pracovat porozumí zkratkám užívaným v příručkách v SSČ vyhledává pravidla a poučky, orientuje se ve věcném rejstříku upevňuje zásady lexikálního pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení s jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov) Používání jazykových příruček 	OSV – Rozvoj schopností poznávání CIZÍ JAZYK – Slovní zásoba	PČP, SSČ, SCS
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí ohebné a neohebné slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používá používá konkrétní a abstraktní podstatná jména rozlišuje podstatná jména pomnožná, hromadná a látková aplikuje znalosti vzorů substantiv a adjektiv na pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Příslovce Předložky Spojky Částice Citoslovce 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozná a určí slovní druhy</i> <i>skloňuje podstatná jména a přídavná jména</i> <i>pozná osobní zájmena</i> <i>časuje slovesa</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> určuje základní skladební dvojice ve větě a aplikuje na ně pravidla ve shodě podmětu a přísudku rozlišuje větné členy holé, rozvité a několikanásobné rozlišuje Pks a Pkn a vhodně je využívá určuje Pt a základní druhy PU zvládá základní pravopis oddělování větných členů ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> Základní skladební dvojice Větné členy Věta jednoduchá, souvětí Grafické znázornění věty jednoduché 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> čárkami dokáže rozlišit větu jednoduchou a souvětí graficky znázorňuje lehčí větu jednoduchou 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná větu jednoduchou a souvětí</i> 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně vlastní názor z četby, divadelního či televizního a filmového představení dokáže vytvořit krátký referát o knize dokáže sdělit, co se mu líbí a nelíbí čte s porozuměním reprodukuje hlavní myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba referátů a kulturních (čtenářských) deníků 	MV – Vliv médií na společnost	
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literární díla na poezii a prózu a drama porovnává rozdíly mezi základními literárními žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Literární druhy (epika, lyrika, drama) Pohádka Pověst Báje 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v knihovně 		MEGS – Evropa a svět nás zajímá	Návštěva knihovny
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišení různých komunikačních situací, zvolení různých jazykových prostředků 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>komunikuje v běžných situacích</i> <i>v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • sestaví jednoduchý písemný text, využívá přímou řeč v textu <ul style="list-style-type: none"> • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postu</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertikální a horizontální členění textu (sloupce, odstavce) • Interpunkce • Vypravování • Popis • Žádost • Zpráva • Oznámení • Životopis 	<p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>VV – tvorba plakátu</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> Způsoby obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov (stavba slova) Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma 	OSV - Komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> Věty podle postoje mluvčího 	OSV - Komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Větné členy Druhy vět vedlejších Věty jednočlenné a dvojčlenné 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis Psaní velkých písmen Čárka v souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>ovládá pravopis vyjmenovaných slov</i> <i>správně píše slova s předponami a předložkami</i> 			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> Literární žánry epické (román- generační, autobiografický; epos, povídka) 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> Internet jako zdroj informací, Knihovna jako kulturní a literární centrum 	MV – Využívá potenciálu médií jako zdroje informací, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – Kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> <i>dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vytváří referáty o knihách 	<ul style="list-style-type: none"> Obrazná pojmenování (metafora, personifikace, metonymie) 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku 			
<ul style="list-style-type: none"> má pozitivní vztah k literatuře 			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišení a vhodné využití formálního a neformálního stylu 	OSV - Komunikace, seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje v běžných situacích 			
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení předloženého textu 	MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním 			
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> Výpisky, výtah, čtení s porozuměním 		
<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním a reprodukuje text 			

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Významové poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Čárka ve větě jednoduché a v souvětí Slovesný vid Pravopis 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> Obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov Přejímání slov z cizích jazyků Skloňování slov přejatých 	MKV- Multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> Útvary českého jazyka Slovanské jazyky 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> Literární žánry dramatické Literární žánry lyrické (epigram, epitař, óda, sonet) Literární žánry epické (román s dětským hrdinou, dobrodružný) 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře má přehled o dílech 1. poloviny 19. století v české literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnosti a rozdíly literárních textů od 1. pol. 19. století do současnosti, autoři Tvorba českých spisovatelů 1. pol. 19. stol. (Tyl, Mácha, Erben, Němcová, Borovský) 	VDO - Principy demokracie	
<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> Námět, téma, literární hrdina, kompozice příběhu Rým, rytmus, volný verš 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje text a interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba referátů 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>nachází v textu hlavní myšlenku</i> 			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnání různých zdrojů 	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reklamy	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> Procvičování subjektivně zabarveného popisu 		
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý písemný text, využívá vlastní poznatky získané pozorováním okolního světa a čtením literárního díla 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika osoby a literární postavy 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj jazyka, útvary českého jazyka 	VMEGS – Jsme Evropané OSV – sociální komunikační dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <i>pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní druhy a jejich funkce ve větě, skloňování, stupňování, časování 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Věta jednočlenná a dvočlenná Druhy vět vedlejších Významové poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními a větnými členy 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí <i>ovládá pravopis vyjmenovaných slov a shody podmětu s přísudkem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Shoda podmětu s přísudkem Velká písmena 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> Slovo a sousloví Synonyma, antonyma, homonyma Způsoby tvoření slov (stavba slova) 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele orientuje se ve vývoji moderního dramatu <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Literární žánry epické (román humoristický, utopický) Žánry věcné literatury (memoáry, autobiografie) Osvobozené divadlo Semafor Divadlo Jára Cimrmana 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyk autora Odraz doby, autorův život jako inspirace 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> Aspekty umělecké literatury 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Knihy vs. film vs. divadlo 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> Úvaha na dané téma Výklad Vypravování 	EV - Základní podmínky života MV - Stavba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> <i>píše běžné písemnosti</i> <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse 	OSV - Komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Proslov 	MV - Tvorba mediálního sdělení	

5.1.2. Cizí jazyk – Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů, průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností ve spojení s výukou základních gramatických jevů daného jazyka.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.

Žáci se specifickými poruchami učení pracují a učivo si osvojují současně s ostatními žáky, k jejich poruchám je přihlíženo.

Obsahové vymezení předmětu

V předmětu Anglický jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci si osvojují základní znalosti jazyka a jsou vedeni k užívání jeho písemné i mluvené podoby. Důraz je kladen na komunikační schopnosti. Žáci získávají z různých zdrojů základní informace o anglicky mluvících zemích, kulturních a sociálních odlišnostech. Rozšiřují si tak všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k úctě ke kulturním hodnotám mezi národy. Žáci mají příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjet estetickou

složku osobnosti. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

Anglický jazyk se vyučuje v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách týdně a od 3. do 9. ročníku po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenové třídě nebo jazykové učebně. Vzhledem k nízkému počtu žáků v ročníku nejsou děleni do skupin. Všichni žáci mohou využívat konzultačních hodin svého vyučujícího. Anglický jazyk je realizován následujícími formami:

- vyučovací hodina (výklad, dialogy, poslech, četba, práce s texty, se slovníky, s mapou, autentickými materiály, audionahrávky, samostatná, skupinová i kooperativní práce, hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na počítači, internet, pracovní listy, projekty)
- soutěže, olympiády
- příležitostné akce

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žákům nabízíme různé aktivizační metody, např. práci s textem, cizojazyčnou literaturou, poslech autentického textu, konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, vyučování „ve stanicích“, motivační hry, písňe, dáváme prostor pro sledování vlastního pokroku používáním jazykového portfolia, předkládáme různé možnosti učení slovní zásobě, zajišťujeme možnost volby při zpracování různých úkolů, nabízíme setkání s rodilými mluvčími (jazykový tábor, jazykový pobyt), účast v různých soutěžích.

Kompetence k řešení problému

Žáky vedeme k porovnávání společných či rozdílných znaků reálií České republiky, anglicky mluvících zemí i jiných cizích zemí, k aplikaci již známých gramatických pravidel k vyvozování složitějších gramatických jevů. Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, výkladovým slovníkem, mapou, prospekty a jinými autentickými materiály.

Kompetence komunikativní

Nabízíme a vytváříme žákům možnosti k mluvenému projevu prací ve dvojicích, ve skupině, rozhovorech v rolích, modelových situacích, prezentací projektu, četbou, poslechem.

Kompetence sociální a personální

Při výuce podporujeme národní identitu a současně příslušnost k Evropské unii tím, že seznamujeme žáky s reáliemi, kulturními tradicemi i sociálními odlišnostmi. Rozvíjíme sebedůvěru ve vlastní schopnosti tím, že vedeme žáky k reálnému sebehodnocení a vytváření jazykového portfolia.

Kompetence občanské

Tematickými projekty a zařazením vhodných témat do předmětu utváříme u žáků pozitivní postoj k místu a zemi, kde žijí, k životnímu stylu. Nabízíme tak žákům možnost v modelových situacích prokázat praktické jazykové dovednosti. Učíme chápat cizí jazyk jako nezbytnou součást v profesních a životních situacích.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k propojení jazykových znalostí a dovedností, k praktickému ovládnutí jazyka vytvářením pracovních listů, projektů, portfolií.

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	Zvuková a grafická podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> základní výslovnostní návyky 	OSV: Rozvoj schopnosti poznávání (Hlvolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku), Komunikace (Řeč předmětů-tvorba přání k narozeninám a k Vánocům) MKV: Kulturní diference (Jedinečnost každého člověka), Lidské vztahy (Právo všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> anglická osobní jména základní pozdravy školní pomůcky a potřeby barvy 		
<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky 1 – 10 hračky 		
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> zařízení třídy narozeniny úzká rodina 		
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> domácí zvířata a jejich mláďata 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> množné číslo podstatných jmen zeptání se na jméno, věk členy a, an, the předložky in, on, under jednoduchá otázka s použitím sloveso „být a odpověď Yes/No“ přídavná jména přivlastňovací zájmena můj, tvůj, jeho, její jednoduché užití pokynů při hře a při výuce osobní zájmena 		
<ul style="list-style-type: none"> píše slova na základě textové a vizuální předlohy 	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> představování požadání o něco otázka „Jak se vede?“ 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• přání k narozeninám a k Vánocům• pokyny při výuce a při hře		

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní jména jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „mít“ předložky between, in front of, opposite, next to přídavná jména vazba There is/There are <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> anglická příjmení pozdravy číslovky 0 - 20 hodiny (celá čísla) dny v týdnu členové rodiny aktivity a činnosti hudební nástroje obličej tělo oblečení zvířata ze ZOO <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptání se na jména spolužáků otázka „Odkud jsi?“, „Kde bydlíš?“ nálady a pocity otázka „How many?“ přítomný čas průběhový 	<p>OSV: Rozvoj schopnosti poznávání (Hlavalamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku), Komunikace (Řeč předmětů-tvorba přání k narozeninám a k Vánocům)</p> <p>MKV: Kulturní diference (Jedinečnost každého člověka), Lidské vztahy (Právo všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 			
<ul style="list-style-type: none"> píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• pokyny při výuce a při hře• Halloween• Vánoční zvyky• Velikonoční zvyky		

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov intonace „ano/ne“ otázek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> čísla 1-100 třída, škola školní potřeby zvířata – ptáci, ryby, hmyz tělo zvířat nálady a stavy počasí zdraví, nemoc dům jídlo, pití oblíbené předměty pozdravy <p>Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce jednotné a množné číslo podstatných jmen rozkazovací způsob 	<p>OSV: Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě)</p> <p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků)</p> <p>MKV: Multikulturalita (Nástroj dorozumění)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> přihradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 			
<ul style="list-style-type: none"> píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• tázací zájmena• kladná a negativní odpověď• přídavná jména• množné číslo podstatných jmen• přivlastňovací pád• sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce• základní předložky místa• otázka na množství		

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov intonace „W/H“ otázek fonetická abeceda <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý rozkazovací způsob množné číslo vazba there is/there are <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> pokyny ve třídě osobní údaje zvířata školní pomůcky rodina čísla 0 – 1000 abeceda <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života (pozdrav, poděkování, představení, telefonní číslo), fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky. <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> jméno, příjmení, přezdívky oslovení 	<p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků)</p> <p>VDO: Občanská společnost a škola (Spolupráce školy s institucemi v obci)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Halloween 		
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> sloveso být (to be) přivlastňovací zájmena W/H otázky modální sloveso can dopis, pohlednice, adresa <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> státy a hlavní města rodina dny v týdnu tělo <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života. Vyprávění o rodině. <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Vánoce v ČR a ve Velké Británii. Světadíly 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozdraví a poděkuje</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, škole, zvířatech a volném čase 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>sdělí své jméno a věk</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odpoví a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, a podobné otázky pokládá 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</i> 			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá základní informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> sloveso mít (to have got) předložky – dny, měsíce a čas (on, at, in) přídavná jména. čas přítomný čas prostý slovesa slovesa – koncovka – ing <p>Slovní zásoba</p>		
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • technika • zvířata • některá přídavná jména • školní předměty • rozvrh hodin <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situační rozhovory – škola, popis zvířete <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Školní systém v Anglii a Walesu • Moje oblíbené domácí zvířátko • Velikonoce 		
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</i> 			

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, jsou-li sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	Zvuková a grafická podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> přízvuk slov intonace ve větě Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> předložky času přítomný čas prostý W/H otázky Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> hodiny, čas denní režim volný čas sport hudební nástroje Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života Vyprávění o volném čase Rozšiřující učivo <ul style="list-style-type: none"> Vánoce v ČR a ve Velké Británii Sporty jiných států 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> předložky místa vazba there is/ there are modální sloveso can Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> dům – části domu pokoj nábytek město a venkov Komunikační situace		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozdraví a poděkuje</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného (rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat) 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>sdělí své jméno a věk</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <i>vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života Vyprávění o svém pokoji, domě Rozšiřující učivo Bydlení v Británii 		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> sloveso mít (to have got) vs. být (to be) přítomný čas průběhový W/H otázky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> popis osob povolání oblečení příroda roční období a počasí <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života Vyprávění o svém pokoji, domě <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidé Velikonoce 		
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře <i>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</i> 			

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	<p>Zvuková podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> souhlásky a samohlásky přízvuk slov intonace ve větě fonetická abeceda <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> přítomný čas prostý tvorba „ano/ne“ otázek tvorba otázek pomocí tázacích zájmen frekvenční příslovce řadové číslovky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> měsíce v roce/datum domácí práce režim dne škola rodina <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Situační rozhovory každodenního života <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Halloween Můj rok/Moje rodina 	<p>OSV: Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě)</p> <p>VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků)</p> <p>VDO: Občanská společnost a škola (Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství)</p> <p>OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> přítomný čas průběhový 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zájmena předmětná <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> zvířata <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyprávění o zážitku z výletu Vyprávění o oblíbeném zvířeti <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Vánoce Moje oblíbené zvíře 		
<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 			
<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> najde požadované informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> počitatelná a nepočitatelná podstatná jména členy určité a neurčité neurčitá zájmena some/any dotaz na množství; málo/několik <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> jídlo/nápoje <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> V kavárně/v cukrárně Nákupní seznam Vaření dle receptu <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Velikonoce 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat 			
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty o sobě 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> otázky s tázacím zájmenem „jak“ 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> napiše krátký a jednoduchý text týkající se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> stupňování přídavných jmen srovnání „tak ... jako/než“ slovní zásoba zeměpisné pojmy počasí přídavná jména <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> zeměpisné pojmy počasí přídavná jména <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Dotazy na počasí Porovnání ročních období 		
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na krátké a jednoduché písemné sdělení 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 	<p>Zvuková podoba jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> koncové -ed přízvuk slova a věty znělé a neznělé souhlásky intonace oznamovacích vět a otázek <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> minulý čas slovesa být minulý čas pravidelných sloves minulý čas nepravidelných sloves <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> dopravní prostředky místa a budovy spojené cestování o prázdninách problémové situace o prázdninách <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyprávění o činnostech během prázdnin SMS/e-mail Pohled z prázdnin 	<p>OSV: Sebepoznání a sebepojetí (Druzí jako zdroj informací o mně)</p> <p>OSV: Psychohygienu (Hledání pomoci při potížích)</p> <p>OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)</p> <p>VMEGS: Objevujeme Evropu a svět (Den Evropských jazyků)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů týkajících se osvojovaných témat, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, co chce/nechce, co musí/nemusí a na podobné výpovědi reaguje poskytne a zjistí informace týkající se osvojovaných témat ve vztahu k současnosti, minulosti a záměrům v budoucnosti za použití slovních spojení a vět poskytne a zjistí informace týkající se událostí, činností, míst, lidí, 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> budoucí čas pomocí going to příslovce opis způsobového slovesa muset <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> filmové žánry <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Plány do budoucna 	<p>VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků)</p> <p>OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)</p>	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
služeb, času za použití slovních spojení a vět			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • krátce pohovoří o městě, kde bydlí, události, která se mu stala, o známých osobnostech podle předem připravené osnovy a za použití obrázků 			
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, události, povolání, životní cyklus 			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> • najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům- porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • sloveso být v minulém čase • minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • rodina, životní etapy Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Pozvání • Oblíbené a neoblíbené činnosti • Vyprávění o svém životě 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat 			
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • budoucí čas pomocí will Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • vesmír • plánování budoucnosti • předpovědi budoucnosti Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Úvahy o životě • Nabídka pomoci Rozšiřující učivo <ul style="list-style-type: none"> • Doprava v Londýně 		
<ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, události, povolání 			
<ul style="list-style-type: none"> • popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 			
<ul style="list-style-type: none"> • odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají jeho oblíbených nebo obvyklých činností, lidí, míst 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 	<p>Zvuková podoba jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> prízvuk ve větě stažená slova ve větě rytmus věty intonace různých typů vět <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> minulý čas slovesa muset minulý čas průběhový vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti (used to) <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní katastrofy dům/zahrada/byt <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Popis vysněného domu Krizové situace Rozšiřující učivo Velká Británie Anglie 	<p>OSV: Kooperace a kompetice (Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (Zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>VMEGS: Jsme Evropané (Den evropských jazyků)</p> <p>MKV: Lidské vztahy (Rodinný život)</p> <p>MKV: Multikulturalita (Komunikace a dorozumívání)</p> <p>EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země)</p>	
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká sportovních a kulturní událostí, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> člen určitý a neurčitý neurčitá zájmena předložkové vazby <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> místa ve městě Londýn 	<p>OSV: Seberegulace a sebeorganizace (Organizace vlastního volného času)</p>	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Popis cesty • Zeptání se na cestu 		
<ul style="list-style-type: none"> • poskytne a zjistí informace týkající se událostí, volnočasových aktivit, cestování za použití slovních spojení a vět • krátce pohovoří o událostech a cestování podle předem připravené osnovy a za použití obrázků • popíše prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět. 			
<ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> • najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • předpřítomný čas prostý • příslovce někdy/nikdy/právě Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • Zážitky • Ambice Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění o proběhlé události • Rozhovor se známou osobou 	OSV: Mezilidské vztahy (Rodinný život)	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojených témat • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojených témat • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů 			
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojených témat 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa 	OSV: Komunikace (Komunikace v různých situacích)	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví/napíše krátký jednoduchý popis prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života, minulých a budoucích událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • měl bych/neměl bych • muset, nesmět, nemuset • frázová slovesa Slovní zásoba • v ordinaci/zdravotní problémy • pravidla ve škole Komunikační situace • Rady a doporučení • Diskuse o pravidlech ve škole Rozšiřující učivo • Ideální škola 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	Zvuková podoba jazyka: <ul style="list-style-type: none"> • rytmus věty a nadvětých celků • intonace různých typů vět • vázání slov a frází Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • příslovce příliš/ne dost Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • materiály, oblečení • povolání • vlastnosti Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Neformální rozhovor • Reakce na zprávu Rozšiřující učivo <ul style="list-style-type: none"> • Dějiny Anglie 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • předpřítomný čas • trpné přičestí slovesa být a jít • větné dodatky • frázová slovesa • podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • film • slavné osobnosti • četba ve volném čase Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • Běžné situace každodenního života Rozšiřující učivo		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 			
<ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Počítačová mechanika a počítačové programy 		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> souvětí podřadné podmětne a předmětne vyjádření rady pomocí měl bys vyjádření pravděpodobnosti pomocí mohl bys <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> části těla zdravá výživa u lékaře, zdravotní potíže <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyjádření souhlasu či nesouhlasu (so, neither) <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> Sport Drogy Mezilidské vztahy 		
PSANÍ			
<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> Sloveso + -ing nebo infinitiv Větná spojení s přítomným přičestím sloves Přídavná jména končící na -ed a -ing <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> slavní hrdinové stravování povahové rysy a vlastnosti <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Běžné situace každodenního života Objednávání jídla v restauraci Žádost o službu, laskavost <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> Přítomný trpný rod 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Trpný rod v různých časech Slovní zásoba • klimatické změny • životní prostředí • ochrana zvířat a péče o ně • výklad slov (definice) Komunikační situace • Běžné situace každodenního života • Krizové situace Rozšiřující učivo • Austrálie Mluvnice • podmínkové příslovečné věty, typ 1 • frázová slovesa • slovesa a podstatná jména se stejným základem Slovní zásoba • prázdniny • přátelství • generační rozdíly Komunikační situace • Nabídnutí pomoci • Rady, doporučení, vysvětlení Rozšiřující učivo • Evropská unie 		

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk jako druhý vyučovací jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací 2 vyučovacími hodinami týdně. Jeho obsahem je poskytnutí jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice a prohlubuje mezinárodní porozumění. Pomáhá přispívat k chápání a objevování skutečností a snižuje jazykové bariéry.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků.

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Naučit se vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Dokázat propojovat získané poznatky do širších celků
- Pochopit smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problému

- Být schopen pochopit problém a umět vyhledat vhodné informace
- Nebát se mluvit německy s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce
- Umět zformulovat jednoduché myšlenky německy
- Rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce

Kompetence sociální a personální

- Spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- Podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu

Kompetence občanské

- Získat základní představu o zvycích, tradicích a národních svátcích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- Zodpovědně se rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Schopnost efektivně organizovat svou práci

6. ročník (6. + 7. ročník 2018/19)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz učivo), přednesenému pomalu, spisovně a zřetelně • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se jazykové výuky <p><i>• je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i></p> <p><i>• rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i></p>	<p>Seznamování, předměty, nábytek, sportovní potřeby</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • a – o – u • větná melodie <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména s určitým členem v 1.p. • časování sloves spielen, kommen, heißen, sein (ich, du) • předložka aus + město <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravit a rozloučit se • Vyjádřit svůj názor • Zeptat se někoho, jak se jmenuje • Říct, že něco nevím • Představit se • Říct, odkud jsem a kde bydlím 	<p>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah multilingvní a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MeV - Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>Uživatelé</p> <p>VMEaGS – Žijeme v Evropě</p> <p>OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p>	<p>Beste Freunde 1 (lekce 1 – 7)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním a foneticky správně přiměřeně náročný text • dokáže v jednoduchém textu vyhledat určitou informaci • dokáže odhadnout význam neznámých slov z kontextu • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu <p><i>• rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Koníčky, sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fonetika a pravopis • – i • větná melodie <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves spielen, klettern, singen (er/sie, wir, ihr) • Sloveso sein (er/sie) • Slovosled: přísudek ve větách oznamovacích, otázkách doplňovacích a otázkách zjišťovacích <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Někoho představit • Říct, co dělám • Říct, co dělám rád/a či nerad/a • Něco navrhnout, návrh přijmout nebo odmítnout 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Říct, jak trávím čas s kamarády 		
Ústní projev <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných okruhů aktivně používá slovní zásobu z probíraných tematických celků reprodukuje jednoduchý text reaguje v simulovaných běžných řečových situacích účastní se rozhovorů na známé téma 	Osobní údaje, názvy zemí, hudba Fonetika a pravopis <ul style="list-style-type: none"> ei - ie Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> Časování pravidelných sloves Sloveso sein (wir, ihr, sie) Předložka in + město/země Zápor s nicht Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> Říct, kde je nějaké město Říct, že něco nevím Zeptat se někoho, jak se má 		
<ul style="list-style-type: none"> pozdraví a poděkuje 	Předměty ve škole, jazyky Fonetika a pravopis <ul style="list-style-type: none"> slovní přízvuk Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> Časování sloves finden, sprechen Sloveso haben Slovosled: podmět a přísudek ve větě oznamovací Odpověď s doch Předložka am + den Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> Mluvit o svém týdenním programu a rozvrhu hodin Vyjádřit svůj názor Mluvit o jazykových znalostech Kladně a záporně reagovat na otázky Reálie <ul style="list-style-type: none"> To je moje země! 		
Písemný projev <ul style="list-style-type: none"> sestaví gramaticky správné jednoduché sdělení na dané téma (viz učivo) 	Televize – sci-fi, seriálové postavy, psací potřeby Fonetika a pravopis <ul style="list-style-type: none"> hlásky ach a ich 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména s neurčitým členem v 1. a 4. pádu • Podstatná jména s určitým členem v 1. a 4. pádu • Slovesa se 4. pádem • Časování slovesa <i>möchten</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Něco/někoho pojmenovat • Vyjádřit přání 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>Části dne, čas, časové údaje</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • au - eu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modální slovesa <i>müssen, können</i> • Slovosled: věty s modálním slovesem • Předložky <i>am</i> + část dne, <i>um</i> + čas <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domluvit si s někým schůzku • Něco navrhnout, návrh přijmout nebo odmítnout • Vyjádřit časové údaje <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lifestyle české mládeže 		
<p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše vyjádří svůj názor, souhlas, • nesouhlas • dokáže se omluvit, poděkovat, přijmout a odmítnout pozvání, domluvit si setkání 	<p>Rodina, povolání, názvy zemí</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • ráz <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivlastňovací zájmena <i>mein, dein</i> (j. č.) • 2. pád vlastních jmen • Předložka <i>aus</i> + země • Záporný člen <i>kein</i> v 1. a 4. pádu • Tvoření slov: koncovka <i>-in</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Něco pojmenovat • Mluvit o rodině 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• Někoho popsat• Mluvit o povoláních• Něco předpokládat• Říct, odkud pocházím		

7. ročník (7. + 8. ročník 2019/20)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma přednesenému nepříliš rychle, spisovně a zřetelně odhadne význam méně známých slov z kontextu <p>• <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i></p>	<p>Nápoje, nákupy, potraviny, číslovky do 100, ceny Fonetika a pravopis ä – ö - ü Mluvnice Časování slovesa <i>mögen</i> Vykání <i>Sie</i> Množné číslo podstatných jmen Přivlastňovací zájmena <i>mein, dein</i> (mn. č.) Komunikativní situace Říct, co mám/nemám rád/a Vykat Zdvořile pozdravit a rozloučit se Zeptat se na cenu Omluvit se</p>	<p>MeV– Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich Uživatelé MKV – Psychosociální aspekty interkulturality VMEaGS – Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy Vzdělávání v Evropě a ve světě OSV – Sociální komunikace</p>	<p>Beste Freunde 1 (lekce 8 – 9) Beste Freunde 2 (lekce 10 – 14)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte přiměřeně náročný text dokáže odpovědět na otázky k textu umí sestavit otázky k textu <p>• <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Jídlo, potraviny, průběh dne Fonetika a pravopis • i – ie – ü – u • větný přízvuk Mluvnice • Časování sloves <i>essen, schlafen</i> • Osobní zájmena v 1. pádu (<i>er/es/sie, sie</i>) • Slovesa s odlučitelnou předponou <i>aufstehen, aufräumen, einkaufen</i> • Přivlastňovací zájmena <i>sein, ihr</i> • Předložky <i>von ... bis</i> Komunikativní situace • Popsat svůj den • Vyjádřit časové údaje • Vyjádřit překvapení Reálie • Foto-kuchařka</p>		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> poměrně plynule a souvisle mluví na témata probíraná ve 	<p>Koníčky, předměty, které můžeš sbírat (Beste Freunde 2)</p>		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
škole (viz učivo) <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje nepřilíš dlouhý text reaguje ve známých řečových situacích účastní se rozhovoru na dané téma 	Fonetika a pravopis Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> Časování sloves <i>sammeln, basteln</i> Časování sloves <i>lesen, fernsehen, laufen, fahren, treffen, tanzen</i> Rozkazovací způsob 2. os. j. č. Předložka <i>in</i> + 4. pád Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> Mluvit o svých koníčcích Někoho vybídnout, aby něco udělal Říct, kam někdo jde 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	Tělo, zdraví, bolesti Fonetika Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> Osobní zájmena ve 3. pádu <i>mir, dir</i> Préteritum sloves <i>haben a sein</i> Spojka <i>deshalb</i> Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> Říct, co mě bolí Někomu popřát brzké uzdravení Vyprávět, co se stalo včera Uvést důvod 		
Písemný projev <ul style="list-style-type: none"> napíše kratší text z oblasti svého zájmu napíše krátký dopis 	Schůzka, dopravní prostředky, popis cesty Fonetika Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> Předložka <i>mit</i> + 3. pád Předložka <i>zu</i> + 3. pád (místní údaje) Osobní zájmena ve 4. pádu <i>mich, dich, ihn/es/sie</i> Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none"> Někomu zavolat Zeptat se někoho na adresu a telefonní číslo Říct, které dopravní prostředky používám Říct, jak často něco dělám Dělat komplimenty Reálie		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Můj volný čas 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>Cestování, čas, povolání Fonetika Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předložka <i>zu</i> + 3. pád (osoby) • Přídavné jméno <i>nächst-</i> • Předložky <i>nach, in</i> + město/země • Přivlastňovací zájmeno <i>Ihr/Thre</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Říct kdo koho navštíví • Vyjádřit časové údaje • Mluvit o cestování vlakem • Zdvořile se obrátit na dospělého <p>Program pro volný čas, oblečení, dárky, akce a místa</p> <p>Fonetika Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>gefallen</i> + 3. pád • Předložka <i>für</i> + 4. pád • <i>es gibt</i> + 4. pád • Neosobní zájmeno <i>man</i> • Předložky <i>in, an, auf</i> + 3. pád <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Říct, že se mi něco líbí/nelíbí • Dát někomu dárek a za dárek poděkovat • Říct, co se dá dělat v místě mého bydliště • Říct, co se kde koná 		

8. ročník (8. + 9. ročník 2020/21)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma odhadne význam neznámých slov z kontextu <p><i>rozumí jednoduchým slovům v mluveném projevu, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Zážitky, popis osoby</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> perfektum s pomocným slovesem <i>haben</i> přičestí minulé s koncovkou <i>-(e)t</i> <ul style="list-style-type: none"> pravidelná slovesa slovesa s předponou <i>be-, ver-, er-</i> slovesa s příponou <i>-ieren</i> slovesa s odlučitelnou předponou modální sloveso <i>können</i> (dovednost) <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvit o minulosti říct, že jsem nerozuměl/a někoho popsat mluvit o tom, co někdo umí <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> Berlín 	<p>MeV – Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich Uživatelé</p> <p>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>VMEaGS – Žijeme v Evropě</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV – Sociální komunikace</p>	<p>Beste Freunde 2 (lekce 15 – 18), Beste Freunde 3 (lekce 19 - 21)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte přiměřeně náročný text čte s porozuměním nepřiliš náročný text v časopise dokáže pracovat s informacemi získanými z autentických materiálů s využitím vizuální podpory <p><i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Bydlení, zvířata, čas (neformální)</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> předložky <i>vor, nach</i> + 3. pád předložka <i>in</i> + 3. pád/4. pád zájmena <i>jed-</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> popsat byt/dům vyjádřit časové údaje někoho vybídnout, aby něco udělal mluvit o tom, jak často a jak dlouho něco dělám 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> poměrně plynule a souvisle mluví na dané téma 	<p>Prázdniny, cíle, místa v přírodě, aktivity</p> <p>Fonetika</p>		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> účastní se rozhovorů na známé téma 	<ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> perfektum s pomocným slovesem <i>sein</i> příčestí minulé s koncovkou <i>-en</i> <ul style="list-style-type: none"> nepravidelná slovesa slovesa s předponou <i>ver-</i> slovesa s odlučitelnou předponou předložky <i>in, an, auf</i> + 3. pád/4. pád <i>im</i> + měsíce/roční období modální sloveso <i>wollen</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> vyprávět o prázdninách vyprávět o minulosti vyjádřit přání/plán 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sdělí své jméno a věk</i> 	<p>Oslavy, narozeniny, škola</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> tázací zájmeno <i>welch-</i> řadové číslovky (datum) předložka <i>bei</i> + 3. pád (osoby) perfektum sloves <i>sein, bleiben, passieren</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvit o škole mluvit o svých pocitech něco hodnotiti někoho pozvat popřát a na přání reagovat <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> Rakousko 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis sestaví jednoduchý příběh 	<p>Bydlení, nábytek a zařízení (Beste Freunde 3)</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> přivlastňovací zájmena <i>unser, euer</i> Slovesa určující pozici <i>liegen, stehen, hängen</i> + 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>předložka + 3. pád Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popsat pokoj/byt • Říct, kde co je • Někomu poradit 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>Popis osoby, pocity Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zápor s kein- a nicht • Osobní zájmena <i>uns, euch</i> ve 3. pádu • Předložka <i>zu</i> + 3. pád <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit zápor • Něco navrhnout a návrh odmítnout • Vyprávět o nějaké slavnosti, oslavě nebo svátku <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svátky v ČR 		

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí nepříliš dlouhému mluvenému projevu, zachytí hlavní myšlenky, odhadne význam neznámých slov • aktivně využívá dvojjazyčný slovník <p>• <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Sport, příslušníci národů</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoření slov: příslušníci národů • modální sloveso <i>dürfen</i> • 2. stupeň přídavných jmen a příslovčí • Srovnání pomocí <i>als</i> a <i>so... wie</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprosit o svolení • Říct, co je dovoleno • Něco porovnat • Vyjádřit odmítnutí • Zmírnit vyjádření 	<p>OSV - Poznání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace prostředí</p> <p>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>MeV – Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>Uživatelé</p>	<p>Beste Freunde 3 (lekce 22 – 27), Německá konverzace</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně delší text • rozumí obsahu textů v učebnicích a nenáročným textům z autentických materiálů <p>• <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Město, popis cesty</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dürfen + zápor nicht, kein • Předložka <i>bis zu</i> + 3. pád • 3. stupeň přídavných jmen a příslovčí <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit zákaz • Zeptat se na cestu • Popsat cestu • Něco porovnat 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • adekvátně reaguje v komunikativních situacích • plynule hovoří na známé téma • poměrně přesně reprodukuje text 	<p>Škola, domácí úkoly, prostírání stolu, škola přes internet</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modální sloveso <i>sollen</i> • Slovesa určující směr <i>legen, stellen, hängen</i> + 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>předložka + 4. pád</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojka <i>denn</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit svůj názor • Něco zdůvodnit <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociální projekty v ČR 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>sdělí základní informace o své osobě</i> 	<p>Počítač, internet, popis místa</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přivlastňovací zájmena <i>ihr</i> (mn. č.), <i>sein</i> • Předložky místa se 3. a 4. pádem <i>in, an, auf, über, unter, hinter, vor, neben, zwischen</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Něco odmítnout a oponovat • Uvést příklad • Někoho vybídnout, aby něco udělal 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví vyprávění na známé téma • popíše své okolí, cestu, průběh 	<p>Film, školní projekty</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojka <i>weil</i> • <i>In die</i> + řadová číslovka + <i>Klasse</i> <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Něco zdůvodnit • Někoho v e-mailu oslovit a rozloučit se s ním • Něco navrhnout • Odmítnout nebo přijmout návrh 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>Cesta, výlet do města, soutěž</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spojka <i>dass</i> • Rozkazovací způsob ve 2. os. mn. č. <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mozart v Čechách a na Moravě <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit důležitost • Někoho poprosit nebo vybídnout • Někoho přivítat • Popsat průběh 		

5.1.3.2. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk se vyučuje jako Další cizí jazyk z RVP od 6. do 9. ročníku. Žadoucí je dosažení jazykových znalostí a komunikativních dovedností odpovídajících úrovni A1 SERR tak, aby došlo k plynulé návaznosti výuky na střední škole.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojení jazykových prostředků umožňujících dorozumění v běžných situacích, získání informací o realitách Ruska, poznání odlišných kultur a upevňování přátelských vztahů mezi národy.

Při naplňování obsahu jsou realizována průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve skupinách vytvořených dělením třídy, převažující je týmová práce. Předmět je vyučován v kmenové třídě nebo jazykové učebně, podle rozvrhových a prostorových možností školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Budeme realizovat následující výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému získávání informací, jejich třídění a zpracování
- učitel vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

- učitel vede žáky k objektivnímu hodnocení svých výsledků a odstraňování případných nedostatků
- učitel zařazuje do výuky problémové úlohy, v nichž se žáci sami rozhodují pro správnou variantu

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky reagovat v simulovaných běžných situacích
- učitel učí žáky porozumět rodilému mluvčímu
- učitel rozvíjí schopnost samostatného mluveného projevu žáků a schopnost reprodukce

Kompetence sociální a personální

- učitel ve výuce uplatňuje týmovou práci, rozdělení rolí ve skupině
- učitel podporuje vzájemnou pomoc při učení
- učitel vede žáky k respektu k ostatním a dobrým mezilidským vztahům

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k toleranci jazykových a kulturních zvláštností různých etnik

Kompetence k podnikavosti

- učitel rozvíjí iniciativu a tvořivost žáků
- učitel vede žáky k zodpovědnosti a využití vlastního potenciálu k dosažení stanovených cílů
- studenti jsou motivováni k dosažení co nejlepších studijních výsledků

6. ročník (6. + 7. ročník 2018/19)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma (viz učivo), přednesenému pomalu, spisovně a zřetelně • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se jazykové výuky <p><i>• je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> <i>• rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i></p>	<p>Jak se jmenuješ</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní poučení o přízvuku • rozlišení přízvučných a nepřízvučných slabik • písmena azbuky <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • věty typu: „Kdo je to?“, „To je moje maminka.“, „To není Jan, ale Jakub.“ <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak se kdo jmenuje? • Kdo to je? • Jak se představíte? 	<p>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah multilingvní a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MeV – Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich významy</p> <p>Uživatelé</p> <p>VMEaGS – Žijeme v Evropě OSV</p> <p>Poznání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p>	<p>RADUGA 1 (lekce 1 – 5)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním a foneticky správně přiměřeně náročný text • dokáže v jednoduchém textu vyhledat určitou informaci • dokáže odhadnout význam neznámých slov z kontextu • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu <p><i>• rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu</i></p>	<p>Seznamte se</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • přízvučné a nepřízvučné slabiky • intonace tázacích a oznamovacích vět • písmena azbuky <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. pád podstatných jmen v oslovení • oficiální a neoficiální oslovení • číslovky 1-10 v 1. pádě <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy při setkání a loučení • představení kamaráda • telefonická domluva setkání 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných okruhů • aktivně používá slovní zásobu z probíraných tematických celků • reprodukuje jednoduchý text • reaguje v simulovaných běžných řečových situacích • účastní se rozhovorů na známé téma 	<p>Mluvíte rusky?</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • poučení o pohyblivosti přízvuku • intonace tázacích a oznamovacích vět • písmena azbuky • pořadí písmen azbuky 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozdraví a poděkuje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • poučení o funkci jotovaných písmen • psaní záporné částice u sloves • pravopis jmen příslušníků národů <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. pád číslovek 1 - 20 • spojení číslovek 2,3,4,5 s podstatnými jmény „čas“ a „god“ • časování sloves „žit“, „znat“, „govorit“ v přítomném čase <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • odkud kdo je • kde kdo bydlí • kolik je komu let • který jazyk kdo zná a který se učí • poděkování • omluva 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví gramaticky správné jednoduché sdělení na dané téma (viz učivo) <ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<p>U Dimy na návštěvě</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepřízvučné „o“, „a“ • pohyblivý přízvuk sloves „učit“, „posmotret“, • intonace zvolacích vět • souhrnné opakování azbuky <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. pád číslovek 30 – 90, 100 - 900 • podstatná jména „brat“, „mama“ v 1. až 3. pádě čísla jednotného • osobní zájmena v 1. a 3. pádě • časování sloves „zvonit“, „byt“, „učit“, „posmotret“ <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak kdo telefonuje • jak kdo překonává jazykové obtíže • jak se co řekne rusky <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • V. Vysockij • co je vhodné darovat v jednotlivých zemích 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Interaktivní dovednosti • jednoduše vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas • dokáže se omluvit, poděkovat, přijmout a odmítnout pozvání, domluvit si setkání 	<p>Rodina</p> <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • změny intonace otázek podle jejich smyslu • pohyblivý přízvuk slovesa „učit'sja“ <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména po číslovkách 2,3,4, • věty typu „Papa – vrač“, „On vrač“ • věty typu „U tebja jest' brat“, „ U menja jest' brat“, „U menja net brata“ • časování sloves „rabotat“, „učit'sja“ • osobní zájmena v 1. - 3. pádě • přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného a množného čísla <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kdo jsou členové vaší rodiny? • Jaké máte další příbuzné? • Máte sourozence? • Kdo kde studuje, kdo chodí do školy? • Kdo kde pracuje? <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. V. Lomonosov 		

7. ročník (7. + 8. ročník 2019/20)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma přednesenému nepříliš rychle, spisovně a zřetelně odhadne význam méně známých slov z kontextu <p>• <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i></p>	<p>Povolání Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost „dě“, „tě“, „ně“ v přejatých slovech <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> sloveso „rabotat“+7. pád čísla jednotného názvy profesí mužů a žen 4. pád osobních zájmen časování slovesa „chotět“ <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> čím kod chce/nechce být čím se kdo chce/nechce stát jaké má kdo povolání co koho zajímá/nezajímá co se komu líbí/nelíbí <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> významné evropské osobnosti 	<p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich Uživatelé <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> Psychosociální aspekty interkulturality <p>VMEaGS</p> <ul style="list-style-type: none"> Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociální komunikace 	<p>RADUGA 1 (lekce 6 – 8) RADUGA 2 (lekce 1 – 2)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte přiměřeně náročný text dokáže odpovědět na otázky k textu umí sestavit otázky k textu <p>• <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Volný čas Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost tvrdého a měkkého „l“ <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> slovesa I. a II. časování slovesa se skupinou „-ova“, „-eva“ zvrtná slovesa slovesa se změnou kmenové souhlásky slovesné vazby „igrať na čem“, „igrať vo čto“ <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> kdo má koho /co rád co kdo rád/nerad dělá co kdo dělá ve volném čase jak někoho pozvat jak přijmout pozvání <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> B. Pasternak 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • L. N. Tolstoj 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměrně plynule a souvisle mluví na témata probíraná ve škole (viz učivo) • reprodukuje nepřilíš dlouhý text • reaguje ve známých řečových situacích • účastní se rozhovoru na dané téma <p>• <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i></p>	<p>Seznámení. Inzerát Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost zakončení zvrtných sloves <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesa se změnou kmenové souhlásky • zvrtná slovesa • slovesné vazby „interesovaťsja čem“, „uvlekaťsja čem“ • skloňování osobních zájmen <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • kdo se s kým chce seznámit • kdo si ským chce dopisovat • o co se kdo zajímá • jak napsat seznamovací inzerát 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše kratší text z oblasti svého zájmu • napíše krátký dopis <p>• <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i></p>	<p>Ve škole (Raduga2) Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • řadové číslovky v 1. a 6. pádě • odpověď na otázku týkající se dnešního data • minulý čas • vyjádření vykání <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak se zapsat do jazykového kurzu • jak se orientovat ve školní budově • kdy začíná a končí vyučování • do které třídy kdo chodí • kde kdo byl a co dělal 		
<p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí se orientovat ve školní budově 	<p>Ve vyučování Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • předložkové vazby odlišné od češtiny: „po“ a „posle“ 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• skloňování zájmen „kto“, „čto“• skloňování podstatných jmen v jednotném čísle Komunikativní situace <ul style="list-style-type: none">• jaký kdo má rozvrh hodin• jaké má kdo oblíbené předměty• jaké má kdo známky• z jakého předmětu kdo psal/bude psát kontrolní práci Reálie <ul style="list-style-type: none">• soukromé školy v Rusku• kde a jak studoval A. S. Puškin		

8. ročník (8. + 9. ročník 2020/21)

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma odhadne význam neznámých slov z kontextu <p><i>rozumí jednoduchým slovům v mluveném projevu, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Jak se tam dostat</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> časování sloves „jechať“, „pomocť“ infinitivní věty <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> jak se orientovat ve městě pomoc při hledání dopravního spojení čím kdo jede <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> moskevské metro Kolomenskoje 	<p>MeV – Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich Uživatelé</p> <p>MKV – Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>VMEaGS – Žijeme v Evropě</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>OSV – Sociální komunikace</p>	<p>RADUGA 2 (lekce 3 – 6)</p> <p>RADUGA 3 (lekce 1)</p>
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> čte přiměřeně náročný text čte s porozuměním nepřilíš náročný text v časopise dokáže pracovat s informacemi získanými z autentických materiálů s využitím vizuální podpory <p><i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>V nákupním středisku</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> časování sloves „kupit“, „sprosit“, „vzjat“ 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen pohyblivé „o“, „e“ u podstatných jmen 4. pád množného čísla životných a neživotných podstatných jmen <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> co komu koupit co kolik stojí co komu sluší/nesluší co kdo kupuje co kdo viděl v obchodě a ve městě kdo koho potkal 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> poměrně plynule a souvisle mluví na dané téma účastní se rozhovorů na známé téma <p><i>sděli své jméno a věk</i></p>	<p>Moskva, Petrohrad</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování podstatných jmen typu „město“ a 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	<p>„zdanije“ v jednotném čísle</p> <ul style="list-style-type: none"> • neskloňná podstatná jména <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • co si prohlédnout v Moskvě a Petrohradě • co se tam komu líbilo • kdo tam kdy pojede <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • památky Petrohradu a Moskvy • Piskarevský hřbitov 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis • sestaví jednoduchý příběh <p><i>• reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i></p>	<p>Praha</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen typu „nedelja“, „fotografia“ • 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen „město“, „zdanije“ <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak informovat o Praze zahraniční hosty • která místa jim v Praze ukázat • odpovědi na otázky zahraničních turistů <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajímavá místa v Praze 		
<p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat ve městě, pomůže najít dopravní spojení • zvládne nakupování v obchodech, poradí, co komu koupit • ví, co si prohlédnout v Moskvě a Petrohradě 	<p>Setkání známých (Raduga 3)</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování mluvnického učiva <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • setkání na ulici • návštěva <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalinka 		

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí nepřiliš dlouhému mluvenému projevu, zachytí hlavní myšlenky, odhadne význam neznámých slov • aktivně využívá dvojjazyčný slovník <p><i>• rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Vzhled člověka, oblékání</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • vazby odlišné od češtiny • „dlja“+2. Pád • časování slovesa „nadět“ • věty typu „Mne nužny...“ • skloňování přídavných jmen podle vzoru „novyj“ • skloňování řadových číslovek • datum <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkurzní řízení • výběr oblečení k různým příležitostem <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. S. Turgeněv • Móda 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> -Poznání a rozvoj vlastní osobnosti -Sociální komunikace prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> -Psychosociální aspekty interkulturality <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce -Mediální produkty a jejich významy -Uživatelé 	RADUGA 3 (lekce 2 – 5)
<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte foneticky správně delší text • rozumí obsahu textů v učebnicích a nenáročným textům z autentických materiálů <p><i>• rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i></p>	<p>Osobní vlastnosti, povaha člověka</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, omluvy • zpodstatnělá přídavná jména <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. S. Puškin 		
<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • adekvátně reaguje v komunikativních situacích • plynule hovoří na známé téma • poměrně přesně reprodukuje text 	<p>Počasí, roční období</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvukové nahrávky k danému tématu 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> <i>sdělí základní informace o své osobě</i> 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování přídavných jmen měkkých vyjádření data a letopočtu <p>Komunikativní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhovor o počasí popis krajiny na obrazech ruských malířů <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> výtvarná díla starých ruských mistrů 		
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví vyprávění na známé téma popíše své okolí, své zájmy a činnosti, krajinu, počasí, roční období 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 			
<p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> formuluje otázky a odpovídi jak se komu daří, co je nového, jak kdo vypadá, kdo je komu podobný, jak se kdo obléká, vyjadřuje názory na vlastnosti lidí, zdůvodňuje vlastní stanoviska, vyjádří omluvu a politování 			

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět: matematika je vyučován jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku. Jeho vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění,
 - získávání číselných údajů a seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, porovnávání, odhadování a měření délky, velikosti úhlu, obvod a obsah
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání

Ve vyučovacím předmětu matematika a její aplikace se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky

- prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učí se pracovat v týmu.

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě

- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> • spočítá prvky daného souboru • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) • využívá univerzální modely čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 1 – 20 		<p>ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním. Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Další náměty do výuky: praktické úkoly s využitím základních jednotek délky propedeutika zlomku, vztah části a celku</p>
<ul style="list-style-type: none"> • napíše a přečte číslice • doplní chybějící čísla v řadě • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslice 0 – 9, čísla 0 – 20 • Znaky < , > , = 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Číselný obor 0 – 10, 10 – 20 		
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 – 10, 10 – 20 		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textem slovní úlohy 	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> • čte a nastavuje celé hodiny • orientuje se ve struktuře času 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok 		
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky a schémata 		
<ul style="list-style-type: none"> • doplní zadanou tabulku • orientuje se v jednoduchých schématech 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole		
• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky • úseček s využitím pomůcek	• Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • Délka úsečky • Poměrování úseček		

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování situací běžného života samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel <i>porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 1 – 100 Počítání s penězi Peníze: způsoby placení 		<p>ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku. Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání grafické znázornění slovních úloh Další náměty do výuky: propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina modelování násobení a dělení na různých souborech Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součín, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.</p>
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a čte čísla v daném oboru počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze) 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – 100 Lichá a sudá čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> zobrazí číslo na číselné ose využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Řád jednotek a desítek 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek 	<ul style="list-style-type: none"> Násobilka 2, 3, 4, 5, 10 Součet a rozdíl 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> Strategie řešení úloh z běžného života 	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři sleduje různé časové intervaly používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování); Objevujeme Evropu	<p>Rozšiřující učivo: časové tabulky Poznámka: Časové intervaly volí</p>

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat provádí odhady délky a množství 	<ul style="list-style-type: none"> Měření délky, hmotnosti, objemu Jednotky: centimetr, litr, kilogram 	a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)	učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku.
<ul style="list-style-type: none"> navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; třídí soubor objektů 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulková evidence zadaných údajů 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka Tělesa: kužel, jehlan 		Rozšiřující učivo: - kružnice, hranol - shodnost útvarů Další náměty do výuky: - využití čtverečkováného papíru - využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> změří délku úsečky, používá jednotky délky; provádí odhad délky úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s pravítkem Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr 		

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a čte čísla v daném oboru počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – 1 000 Rozklad čísla v desítkové soustavě 		<p>ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <i>čte, píše a používá čísllice v oboru do 20, numerace do 100</i> <i>zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa – nástroj modelování 		<p>Rozšiřující učivo: - pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel) aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel používá závorky při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis čísla v desítkové soustavě Násobilka 6, 7, 8, 9 Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ ovládá jednoduché řešitelské strategie 	<ul style="list-style-type: none"> Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování 	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba energie ve spojení s „o x více (méně)“ a „ x krát více (méně)“)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</i> <i>umí rozklad čísel v oboru do 20</i> 			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> Jízdní řády 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	Rozšiřující učivo: čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek pozorování závislostí

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek <i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Teplota, teploměr, stupeň celsia Evidence sportovních výkonů 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků)	a jejich vlastností využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ využití tabulkového procesoru (např. Excel) Učitel používá zjednodušený model jízdního řádu.
<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje tabulky násobků; doplňuje chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání <i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulka jako nástroj pro řešení úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i> <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i> 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku 		Rozšiřující učivo: pravoúhlý trojúhelník osa souměrnosti útvarů v rovině využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> Osově souměrné rovinné útvary 		

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> Komutativnost a asociativnost 		<p>ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.</p> <p>Rozšiřující učivo: znázornění celého záporného čísla na číselné ose kmenové zlomky v kontextu částí</p>
<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) používá římské číslice při zápisu čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – 1 000 000 Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Římské číslice Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulátorem 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> Matematizace reálné situace 	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „ x krát více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady sběru a třídění dat 	MEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)	AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.
<ul style="list-style-type: none"> používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> Strukturovaná tabulka Sloupkové diagramy 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupcový diagram 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady rýsování narýsuje přímku, vyznačí polopřímku narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady rýsování Rýsování jednoduchých rovinných útvarů Čtvercová síť 		<p>Rozšiřující učivo: další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu</p> <p>Další náměty do výuky: využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ</p>
<ul style="list-style-type: none"> měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>měří a porovná délku úsečky</i> <i>vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou určí vzájemnou polohu přímek v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 		
<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná používá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky obsahu: mm², cm², m² 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost rovinného útvaru 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>určí osu souměrnosti překládáním papíru</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozná základní tělesa</i> 			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení)	Rozšiřující učivo: algebragramy, magické

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
		dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)	čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně odčítá dvě přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru) 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – miliarda Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 		<p>ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním.</p> <p>AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.</p> <p>Rozšiřující učivo: vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100</p>
<ul style="list-style-type: none"> <i>čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</i> <i>sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla</i> <i>zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na miliony provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulatoru 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</i> <i>tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy</i> <i>rozeznává sudá a lichá čísla</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> <i>používá kalkulaátor</i> 			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> vybírání z textu data podle zadaného kritéria 	<ul style="list-style-type: none"> Statistické údaje a jejich reprezentace 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení)	AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí. Rozšiřující učivo: další typy diagramů Další náměty do výuky: využití tabulkového kalkulaátoru ke zpracování dat
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kruhový diagram Finanční produkty: úspory 		
<ul style="list-style-type: none"> zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se a čte v jednoduché tabulce</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích</i> <i>provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času</i> <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</i> 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		Další náměty do výuky: slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) geometrie a výtvarné umění využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
<ul style="list-style-type: none"> <i>znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s rýskou 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná 	<ul style="list-style-type: none"> Složené obrazce ve čtvercové síti 		Další náměty do výuky: origami ve čtvercové síti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je 	<ul style="list-style-type: none"> Magické čtverce, pyramidy, sudoku 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Rozšiřující učivo: zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy
<ul style="list-style-type: none"> <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</i> 			

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět: matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Jeho vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **číslo a proměnná** – osvojení aritmetických operací:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů a seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů a směřování k pochopení pojmu funkce
- **geometrie v rovině a prostoru** – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, porovnávání, odhadování a měření délky, velikosti úhlu, obvod, obsah, povrch a objem
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání

Ve vyučovacím předmětu matematika a její aplikace se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky

- prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh si zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učí se pracovat v týmu

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená a desetinná čísla Jejich znázorňování na číselné ose Zaokrouhlování Porovnávání podle velikosti Početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru Příklady s přirozenými a desetinnými čísly a jejich výpočet bez kalkulátoru (s kalkulátorem) 		
<ul style="list-style-type: none"> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) 	<ul style="list-style-type: none"> Celek a jeho část Desetinná čísla, zlomek Vztah mezi desetinným číslem a zlomkem 		
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> Zpracování dat do tabulek Čtení dat z tabulek 		
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy úhlů Trojúhelník – dělení podle velikosti stran nebo úhlů Trojúhelníková nerovnost Výška a těžnice trojúhelníku Matematická symbolika 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Přímka, polopřímka, úsečka Úhel, trojúhelník 		
<ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením a výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> Velikost úhlů, měření Rýsování úhlů - ostrý, tupý, pravý, přímý Sčítání a odčítání úhlů 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Obsah čtverce a obdélníku Obvod čtverce a obdélníku Převody jednotek délky a obsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Osa úsečky Osa úhlu Konstrukce trojúhelníků – sss Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost Osy souměrnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišení prostorových útvarů – kvádr a krychle Vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka 		
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Povrch a objem kvádru a krychle Převody jednotek 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> Síť kvádru a krychle 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání – kvádr, krychle 		
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> Úlohy konstrukční a početní geometrie 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení početních hlavolamů a hříček Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích 	<ul style="list-style-type: none"> Prostorová představivost Logické a netradiční geometrické úlohy 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
oblastí			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Desetinná čísla, zlomky, celá a racionální čísla Jejich znázorňování na číselné ose, čísla navzájem opačná Zaokrouhlování Porovnávání podle velikosti Početní operace Smíšené číslo, složený zlomek		
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru • Příklady s celými a racionálními čísly a jejich výpočet bez kalkulátoru (s kalkulátorem) 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</i> • <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah mezi desetinným číslem, zlomkem a procentem • Početní úpravy se zlomky • Procento, promile • Jednoduché úrokování 		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Poměr, postupný poměr • Měřítko plánů a map 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>používá měřítko mapy a plánu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy s použitím procent 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>řeší jednoduché úlohy na procenta</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> Zpracování dat do tabulek Čtení dat z tabulek 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyhledává a třídí data</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka 		
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině Graf přímé úměrnosti Graf nepřímé úměrnosti 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Shodnost rovinných útvarů Dělení čtyřúhelníků 		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Čtyřúhelníky Rovnoběžníky, lichoběžníky 		
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Obvod a obsah rovnoběžníku Obsah trojúhelníku Obvod a obsah lichoběžníku Převody jednotek délky a obsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce trojúhelníků – sss, sus, usu Konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> Středová souměrnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišení prostorových útvarů - hranoly Vrchol, hrana, stěna, podstava, výška 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. 	<ul style="list-style-type: none"> Povrch a objem hranolu Převody jednotek 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles. 	<ul style="list-style-type: none"> Síť hranolu 		
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. 	<ul style="list-style-type: none"> Úlohy konstrukční a početní geometrie 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení početních hlavolamů a hříček Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Prostorová představivost Logické a netradiční geometrické úlohy 		

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina a odmocnina • Mocniny s přirozeným mocnitelem • Pravidla pro počítání s mocninami • Zápis čísla v desítkové soustavě 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pisemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i> • <i>pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)</i> • <i>čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný výraz a jeho hodnota • Výrazy s proměnnými • Jednočlen, mnohočlen • Součet, rozdíl a součin mnohočlenů • Rozklad na součin • Užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 		
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice • Slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe • Slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích • Výpočet neznámé ze vzorce 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy statistiky, četnost znaků • Aritmetický průměr • Modus a medián 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>porovnává data</i> 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta v rovině i v prostoru • Slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kružnice, kruh 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Délka kružnice a obvod kruhu • Obsah kruhu • Převody jednotek délky a obsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova věta 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>provádí jednoduché konstrukce</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha přímek v rovině • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Vzájemná poloha dvou kružnic • Složitější konstrukční úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišení prostorových útvarů - válec • Podstava, výška, poloměr 		
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a objem válce • Převody jednotek 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Síť válce 		
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Úlohy konstrukční a početní geometrie 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení početních hlavolamů a hříček • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none">Prostorová představivostLogické a netradiční geometrické úlohy		

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> Rozklad na součin Užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ Úpravy lomených výrazů Úpravy vzorců 		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe Slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích Výpočet neznámé ze vzorce Základy finanční matematiky, jednoduché a složené úročení 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá orientaci na číselné ose</i> 			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> Závislosti, příklady z praktického života Tabulky, grafy Funkce rostoucí a klesající 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>vypracuje jednoduchou tabulku</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární funkce – grafické znázornění (přímá úměrnost) Nelineární funkce – grafické znázornění (kvadratická funkce a nepřímá úměrnost) 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá početní úkony s penězi</i> 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost rovinných útvarů 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost trojúhelníků • Věty o podobnosti trojúhelníků 		
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišení prostorových útvarů – jehlan, kužel, koule • Základní pojmy, vlastnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a objem jehlanu • Objem kužele a koule • Převody jednotek 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válce</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Síť jehlanu a kužele 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>sestrojí síť základních těles</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlé promítání 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>načrtne základní tělesa</i> • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Úlohy konstrukční a početní geometrie 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>používá technické písmo</i> • <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení početních hlavolamů a hříček • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>samostatně řeší praktické úlohy</i> • <i>hledá různá řešení předložených situací</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorová představivost • Logické a netradiční geometrické úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</i> 			

5.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět informační a komunikační technologie realizován v 4. až 9. ročníku. Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin (bez žádného kritéria dělení) a to v případě většího počtu žáků, než je kapacita učebny (omezený počet počítačů).

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti.

Ve vyučovacím předmětu informační a komunikační technologie se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vedet žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci

- učí žáky využívat svých poznámek při praktických úkolech, pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
<ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie <i>ovládá základní obsluhu počítače</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura, ovládání a popis počítače Struktura, ovládání a popis přidavných zařízení Tisk a ukládání dokumentů na lokální disk 		
<ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad <i>dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla práce s počítačem Virové nebezpečí Legálnost softwaru Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> Operační systémy a jejich základní funkce Kopírování a mazání souborů a složek Ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů 	OSV – seberealizace a sebehodnocení	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. 	<ul style="list-style-type: none"> Ovládání internetového prohlížeče Nejznámější vyhledávací portály Metody a nástroje vyhledávání informací Vyhledávací atributy 	MV – kritické čtení a vnímání MEGS – objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	<ul style="list-style-type: none"> Metody a nástroje vyhledávání informací v knihovnách a databázích 		
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení <i>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru Odesílání a příjem emailu Chat 	OSV – komunikace	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none">Základní ovládnání programu Word nebo jiného textového editoruPráce se souborem, otevření, zavření, uloženíPsaní a mazání textuFormát písmaVkládání a základní úprava obrázkůZáklady práce s digitální fotografiíTvorba a úprava vektorových obrázků	OSV – kreativita MKV – lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"><i>pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu</i>			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. 	<ul style="list-style-type: none"> Portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí 	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovým, grafickým a tabulkovým editorem a využívá vhodných aplikací. 	<ul style="list-style-type: none"> Formát písma, odstavce Odrážky a číslování Číslování stránek, vzhled stránky Vložení obrázku – WordArt Základy práce s rastrovou grafikou – tvorba koláží Základy práce s digitální fotografií - snímání a archivace 		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. 	<ul style="list-style-type: none"> Autorský zákon a používání citací 	VDO – občan, občanská společnost a stát	

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost <i>vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání informací v síti Internet Osobní www stránky 	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovým, grafickým a tabulkovým editorem a využívá vhodných aplikací <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s tabulkou a grafickými objekty v textovém editoru Práce v tabulkovém editoru Úvod do používání funkcí Tvorba grafu 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba grafických listů a referátů 		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Autorský zákon a používání citací Copyright Informační etika 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba referátu na zadané téma Export do pdf 	MV – stavba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> Základy využití prezentačního programu 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">• <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i>			
<ul style="list-style-type: none">• <i>dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i>			

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.- 3. ročník

Obsahové a organizační vymezení:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních i regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se ze základními právy a povinnostmi
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase

- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Ve vyučovacím předmětu prvouka se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině.
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi

Kompetence občanské

- žáci si utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- hledají možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učí se respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- používají různé materiály, nástroje a vybavení

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s plánem své obce Osobní bezpečí Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 		
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci 	<ul style="list-style-type: none"> Název obce a jejich částí Význačné orientační body 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině 	<ul style="list-style-type: none"> Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 		
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina, domov; vztahy mezi členy rodiny 		
<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi lidmi Osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě 	<ul style="list-style-type: none"> Základní orientace v čase Den, týden, měsíc rok Denní režim 		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika ročních období pozorování změn počasí 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Péče o zdraví • Správná výživa 		
<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost pravidel silničního provozu 		
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 		

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s plánem své obce Osobní bezpečí Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci 	<ul style="list-style-type: none"> Název obce a jejich částí Význačné orientační body 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině 	<ul style="list-style-type: none"> Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 		
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina, domov, vlast; vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů 	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní činnosti lidí Různá povolání Volný čas a jeho využití 		
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Základní orientace v čase Den, týden, měsíc rok Denní režim Minulost, přítomnost a budoucnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura a historie naší obce 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika ročních období pozorování změn počasí Reakce rostlin a živočichů na roční období 	EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy Podmínky života na Zemi 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování vlastností vody, vzduchu, přírodnin 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo Péče o zdraví Správná výživa 		
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> Znalost pravidel silničního provozu 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech		

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<ul style="list-style-type: none"> porozumí pojmům vlast, domov; vyjmenuje státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> Naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly 		
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s plánem své obce Osobní bezpečí, nebezpečné situace Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace 		
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci 	<ul style="list-style-type: none"> Název obce a jejich částí Význačné orientační body, historická a památná místa v obci 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost <i>uveďte nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 		
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> ozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům</i> <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina, domov, vlast; vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů Vztahy mezi lidmi Osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům Vlastnosti lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládání emocí Rizikové situace, předcházení konfliktům 	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní činnosti lidí Různá povolání Volný čas a jeho využití 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <i>zná rozvržení svých denních činností</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Základní orientace v čase Den, týden, měsíc rok Denní režim Minulost, přítomnost a budoucnost 		
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura a historie naší obce 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <i>poznává různé lidské činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika ročních období pozorování změn počasí Reakce rostlin a živočichů na roční období 	EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy Podmínky života na Zemi Rozlišení živé a neživé přírody 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování vlastností vody, vzduchu, přírodnin 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> provede jednoduchý pokus podle návodu 			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní obtíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění pojmenuje hlavní části lidského těla 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo Péče o zdraví Správná výživa 		
<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích 		
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 		
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný 		Bezpečí a ochrana člověka při mimořádných událostech

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	system		

5.4.2. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu- 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a vyjadřují své myšlenky, poznatky a dojmy a učí se reagovat a vnímat myšlenky názory o podněty jiných.

V předmětu vlastivěda se žáci učí poznávat nejbližší okolí a jeho skutečnosti a přirozeným způsobem se v nich probouzí kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně se rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Osvojují si a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam tolerance a pomoci mezi lidmi. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). To vše směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. Zároveň se žáci učí orientovat v ději a čase, jak události v čase postupují a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věc vyvíjejí a jakým změnám v čase podléhají. Vychází se tak od událostí v obci, regionů a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu celé země, přivést žáky k samostatnému vyhledávání, získávání

a zkoumání informací z dostupných zdrojů – od lidí v nejbližším okolí, z nejbližších regionálních sbírek.

Dějepisná část přináší poznatky a konání člověka v minulosti a je proto posláním vytváření historického vědomí jedince. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které ovlivnily vývoj společnosti. Znalost různých historických epoch tak potom napomáhá k pochopení současného světa.

Zeměpisná část má přírodní i společenský charakter. Žáci poznávají zákonitosti přírodních procesů, závislost člověka na přírodním prostředí a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Získávají všeobecný přehled o ČR, Evropě a jejich státech, EU, cestování a různých formách přírodních krajín o životě lidí v různých regionech. Učí se pracovat s mapou a plánem, využívat a hodnotit svá pozorování hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně a zlepšení životního prostředí.

Ve vyučovacím předmětu vlastivěda se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace, poznává smysl a cíl učení
- žák se učí pracovat ve skupině, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- žák sleduje média, bezpečně komunikuje prostřednictvím elektronických médií, aplikuje znalosti při návštěvě knihovny popř. vlastivědného muzea

Kompetence k řešení problému

- žák vnímá problémové situace, vyhledává informace k řešení problému
- žák činní uvážlivá rozhodnutí
- žák kriticky myslí a snaží se samostatně řešit problémy
- orientuje se v problematice peněz a cen, staví se odpovědně ke spravování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem
- žák využívá komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými

- žák se podílí na vytváření pravidel práce ve skupině
- žák přispívá k diskusi v malé skupině

Kompetence občanská

- žák se učí chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- žák poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- účinně se zapojuje do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti i ochrany zdraví a životního prostředí
- žák se podílí na vytváření pracovních listů, pomáhá při tvorbě pomůcek

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v místě a prostoru 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> určuje světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s kompasem a mapou Určování světové strany v přírodě 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace podle náčrtů, plánů a map Zeměpisné pojmy 	EV – vnímání vztahů člověka a přírody	
<ul style="list-style-type: none"> <i>má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z přírodního a historického hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje 	VDO	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uveče pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> Předávání osobních zkušeností z cest 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly státní moci a jejich význam, obec – obecní zastupitelstvo, starosta 	<ul style="list-style-type: none"> ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	VDO	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná státní symboly České republiky</i> 			
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání 	OSV – sociální rozvoj	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla dialogu a komunikace • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům 	OSV- morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva a práva dítěte • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i> • <i>uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ 		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 		Finanční gramotnost
<ul style="list-style-type: none"> • <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i> • <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz</i> • <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	EV – vztah člověka k prostředí	
LIDÉ A ČAS			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Čas a časová osa 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá knihoven jako inf. zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní zákl. význam chráněných částí přírody, kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> Obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 		
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti z využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Přemyslovci, sv. Václav, Ludmila, kníže Oldřich, kníže Břetislav, sv. Anežka, Přemysl II., Václav II., Jan Lucemburský, Eliška Přemyslovna, Karel IV., Mistr Jan Hus, husitské války, Jan Žižka, Jiří z Poděbrad. 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> <i>uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i> <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Habsburkové. Císař Rudolf II., Jan Ámos Komenský. Baroko, M. Terezie, Josef II. 		
<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Území českého státu v proměnách času, tradice 		
<ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků, významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> Historický přehled – znalost významných dní v roce 		

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace podle náčrtů, plánů a map Zeměpisné pojmy 	EV – vnímání vztahů člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>• má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	<ul style="list-style-type: none"> ČR- zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje Evropa- státy a města 	VDO – občanská společnost a škola MEGS – objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> <i>• uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> Předávání osobních zkušeností z cest 	MV – kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> <i>• sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly státní moci a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> ČR- státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	VDO – formy participace občanů v politickém životě	
<ul style="list-style-type: none"> <i>• pozná státní symboly České republiky</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR vysvětlí členění ozbrojených sil České republiky uvede příklady použití ozbrojených sil České republiky uvede hlavní úkoly Armády České republiky pozná vojáka Armády České republiky a rozliší ho od 	<ul style="list-style-type: none"> Obrana státu – odpovědnost za obranu státu, povinnost podílet se na obraně státu, Ozbrojené síly České republiky a vrchní velitel ozbrojených sil České republiky, Ozbrojené síly České republiky – členění ozbrojených sil a hlavní úkoly Armády České republiky, Voják Armády České republiky, uniformy, 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru.	vojenská technika.		
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování 	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, případně připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla dialogu a komunikace 	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva a práva dítěte 	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i> <i>uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> Základní formy vlastnictví Peníze a jejich používání 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i> <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz</i> <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů</i> 			
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Čas a časová osa 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> Obrázky našich dějin 	MV – tvorba mediálního sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 	MKV – lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> <i>uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i> <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice 	MKV – etnický původ	
<ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> Historický přehled - znalost významných dní v roce 		

5.4.3. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda ve 4. a 5. ročníku využívá jako základ tématické okruhy Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví, které jsou vzdělávacím obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu přírodověda:

- motivuje žáky k zájmu o přírodu, jednotlivé ekosystémy i organismy a jejich neživé prostředí
- na příkladech ukazuje základní souvislosti přírodních dějů a vzájemnou propojenost jednotlivých složek přírody
- vede žáka k pochopení postavení člověka v přírodě, jeho závislosti na přírodních zdrojích a na příkladech ukazuje negativní vliv člověka na přírodu
- dává žákovi možnost aktivně se zapojit do ochrany životního prostředí v každodenním životě
- podporuje myšlení příznivé pro životní prostředí
- osvětluje základní principy chování, které vedou k trvale udržitelnému rozvoji
- ukazuje žákům možnosti přežití v krizových situacích a základní pravidla první pomoci
- podporuje u žáků využití získaných poznatků v praxi
- vede žáky k práci ve skupinách
- seznamuje žáky s životem organismů v ekosystémech a vede žáky k úctě k životu
- seznamuje žáky se zdravím jako stavem bio-psycho-sociální rovnováhy života

- vede k získávání poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci

Ve vyučovacím předmětu přírodověda se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- na základě získaných poznatků jsou schopni vyvozovat obecné závěry, ukáží platnost obecného závěru na konkrétních příkladech
- využívají získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi
- samostatně nebo ve skupinách vyhledávají nové poznatky, třídí je a hledají vztahy mezi nimi a dříve získanými poznatky
- jsou schopni sebehodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších pracovních činnostech

Kompetence k řešení problémů

- na základě svých zkušeností hledají nová řešení aktuálně zadaných úkolů
- aktivně si ověřují správnost svých výsledků
- využívají nových postupů při řešení problémů z praxe

Kompetence komunikativní

- snaží se komunikovat ve skupinách a společně řešit zadaná témata
- prezentují výsledky své práce, přijímají pochvalu i kritiku svých výsledků a poučují se z vlastních chyb
- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech

Kompetence sociální a personální

- pracují ve skupinách, prosazují svůj názor a prezentují výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívají svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů

Kompetence občanské

- respektují hygienická a bezpečnostní pravidla
- chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikují první pomoc a zavolají odpovědného dospělého

- účelně se rozhodují a jednají v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- poznávají základní pravidla jak udržovat kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu

–Kompetence pracovní

- dokáží chránit své zdraví a dodržovat základní bezpečnostní pravidla
- vykonávají zadanou práci a hodnotí výsledky své práce

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> poukáže v nejbližším přírodním a společenském prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<ul style="list-style-type: none"> Chování lidí ve vztahu k přírodě Ochrana životního prostředí Třídění odpadu Základní globální problémy – problémy životního prostředí, problémy konzumní společnosti 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV -Vztah člověka k prostředí	
LIDÉ A ČAS			
<ul style="list-style-type: none"> využívá knihoven, sbírek muzeí a archivů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných částí přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Chráněná krajinná území, obecné zásady ochrany přírody a život. prostředí 	EV -Vztah člověka k prostředí	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Živá a neživá příroda, vztahy Počasí a podnebí Nerosty a horniny Základní podmínky života: voda, vzduch, půda, světlo, teplo 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Roční období, délka dne 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše střídání ročních období</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny, houby, živočichové Význam přírody pro člověka, životní podmínky na Zemi 	EV – ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> Dělení organismů, práce s atlasy a klíči 	EV – základní podmínky života	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě <i>zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk a příroda- ekologie; ochrana a tvorba život. prostředí Potravní řetězce 	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pokusy, postupy práce Látky a jejich vlastnosti, měření veličin Skupenství látek 	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV- kreativita</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista <i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) První pomoc při úrazech 	<p>OSV – psychohygiena, seberegulace</p>	<p>Dopravní výchova</p>

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
LIDÉ KOLEM NÁS			
<ul style="list-style-type: none"> poukáže v nejbližším přírodním a společenském prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<ul style="list-style-type: none"> Chování lidí ve vztahu k přírodě Ochrana životního prostředí Třídění odpadu Základní globální problémy – problémy životního prostředí, problémy konzumní společnosti 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Živá a neživá příroda, vztahy Počasí a podnebí Základní podmínky života: voda, vzduch, půda, světlo, teplo 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období <i>popíše střídání ročních období</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Země, vesmír, planety sluneční soustavy, střídání dne a noci Roční období 		
<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů prostředí Rozmanitost podmínek života na Zemi 	EV – ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> Dělení organismů, práce s atlasy a klíči 	EV – základní podmínky života	

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • <i>chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i> • <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a příroda- ekologie • Hospodářsky významné horniny a nerosty • Zvětrávání hornin • Půda, voda, vzduch 	EV – vztah člověka k prostředí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • <i>reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi • Likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy 	EV - základní podmínky života	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo- stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce 	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečetí	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj člověka- etapy vývoje 		
<ul style="list-style-type: none"> • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenos., ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, 1. pomoc při drob. poraněních, osob., intim. a duš. hygiena 	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	Problematika zdraví
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, 	OSV – psychohygiena	

cyklista	předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • <i>odmítá návykové látky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky a zdraví – návykové látky, závislost, odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 		Bezpečí a ochrana člověka za mimořádných událostí
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • <i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnutí první pomoci, prevence úrazů 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality 	OSV – osobnostní rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy	

5.5. Člověk a společnost

5.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty, zejména se zeměpisem, výchovou k občanství, českým jazykem(literaturou), výtvarnou výchovou, přírodopisem. Tímto vyučovacím předmětem prolínají všechna průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu dějepis se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák je veden k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- poznává kořeny společenských jevů, dějů a změn
- hledá vztahy mezi minulými a současnými událostmi
- žák je veden k rozvíjení časových a prostorových představ
- je veden ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- je veden k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a národnostem

Kompetence k řešení problémů

- je veden k podrobnému rozebrání problému, navrhování různých řešení
- je třeba dát žákovi prostor pro vytvoření vlastního názoru na zkoumání jevů
- je třeba nechat žáka vysvětlovat získané informace ze svého pohledu, vést diskusi
- je veden k rozvíjení logického myšlení, ke kritickému uvažování a věcné argumentaci

Kompetence komunikativní

- žáka vedeme k vyjádření vlastního názoru zpočátku na základě intuice a po diskusi k upřesnění závěrů
- žák je veden k popisu činností při práci s historickými materiály, dotazování se na nejasnosti, komunikaci se spolužáky
- je veden k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce svých spolužáků, argumentaci, obhajobě svého řešení, snaze se poučit od ostatních
- je veden k používání správných historických termínů

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k dodržování přesných pravidel při práci ve skupině
- je veden k možnosti diskuse při řešení úkolů, k možnosti oponování

- je veden k ohleduplnosti a uznání práce a názorů druhých, k poskytování rady a pomoci

Kompetence občanské

- žák je veden k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti
- je veden k rozvíjení respektu k odlišnostem lidí, skupin i různých společností

- je veden k vytváření pozitivních postojů k uměleckým dílům a ke kultuře
- je veden k posuzování každodenních situací a událostí v mezinárodních a globálních souvislostech

Kompetence pracovní

- žák je veden k podpoře tvořivé činnosti své i spolužáků
- je veden k využívání získaných znalostí a zkušeností ke své přípravě na budoucnost

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • rozlišuje prameny hmotné a písemné, uvede příklady • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin • Dějiny a současnost • Historické prameny, archeologie 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<ul style="list-style-type: none"> • Muzea, archivy, výstavy, galerie • Region 	OSV – vedení dialogu - pravidla	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové přímce a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy, užívá s porozuměním pojmy – historie, archeologie, prameny 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření času, prostoru • Století, tisíciletí, letopočty • Časová přímka, historická mapa, atlas 		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu • <i>rozlišuje základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i> • <i>podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Starší doba kamenná • Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka • První umělecké výtvořiny • Počátky náboženství 	OSV – kreativita – výroba sošek OSV- komunikace, vztahy mezi pravěkými lidmi EV-soužití člověka s přírodou	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • objasní podmínky vzniku řemesel, porovná a zdůvodní nerovnoměrnost vývoje na Blízkém východě a ve střední Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladší doba kamenná • Způsob obživy • Změna ve způsobu života • Rozvoj řemesel a obchodu • Způsob výroby nástrojů 	EV- zásahy člověka do přírody EV- využití přírodních zdrojů	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady archeologických kultur na našem území • pro naše země užívá s porozuměním pojmy: Keltové, oppida, Germáni 	<ul style="list-style-type: none"> • Keltové na našem území • Zánik rodové společnosti • Naše země v pravěku po zániku keltské civilizace • 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • pojmenuje nejznámější památky těchto států • <i>uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Staroorientální státy • Vývoj společnosti v jednotlivých státech • První zákoník • Náboženství • Každodenní život 	EV - první civilizace VDO – dodržování zákonů	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Písmo a vzdělání, kulturní památky • Přínos staroorientálních civilizací • 		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vliv absence písma na kulturu a vzdělanost lidí • vyjádří svými slovy podstatu aténské demokracie • diskutuje o důležitosti vzdělání • učí se respektovat identitu ostatních lidí a národů • uvede osobnosti starověkého Řecka důležité pro evropskou civilizaci • posoudí přínos řecké civilizace pro evropskou kulturu • srovná každodenní život Řeků a současných lidí • porovná formy vlády a postavení společenských skupin • užívá s porozuměním pojmy: demokracie, tragédie, komedie, olympijské hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Starověké Řecko • Nejstarší období starověkých dějin • Řecko před aténskou demokracií • Aténská demokracie • Makedonie, říše Alexandra Velikého • Rozšíření řecké kultury, olympijské hry • Promísení kultur • Každodenní život Řeků 	VDO- demokracie, práva a povinnosti občanů MKV- prolínání kultur	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše vysvětlí jednotlivé formy státní moci • zdůvodní potřebnost zákonů a posoudí důsledky jejich absence • uvědomí si význam křesťanství a jeho učení • uvede osobnosti starověkého Říma důležité pro evropskou civilizaci, • uvede klady a zápory antické demokracie, • užívá s porozuměním pojmy: patricijové, plebejové, konzulové, senát, tribun lidu, právo veta, provincie, gladiátoři, koloseum, latina, latinka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starověký Řím • Založení Říma • Republika • Císařství • Počátky křesťanství • Římská kultura a vzdělanost • Každodenní život Římanů • Rozpad římské říše • Dědictví římské říše 	VDO – občanská práva, pronásledování křesťanů EGS – integrace Evropy, vliv Říma na evropskou kulturu	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše popíše změny v Evropě, ke kterým došlo po stěhování národů a rozpadu západofímské říše 	Stěhování národů		
<ul style="list-style-type: none"> porovná hlavní rysy franské, byzantské a islámské kultury, popíše způsob života Vikingů, vysvětlí úlohu křesťanství při sjednocování Evropy a význam víry v životě lidí poznává způsob života Slovanů, dokáže vysvětlit systém dvojpolního způsobu hospodaření, zhodnotí úlohu Sámovy říše 	<ul style="list-style-type: none"> Franská, byzantská a arabská říše, Vikingové, šíření křesťanství v Evropě Příchod Slovanů Sámova říše 	MKV – náboženská a kulturní tolerance	
<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik Velkomoravské říše, zhodnotí její politický a kulturní význam a vztahy se sousedy, objasní příčiny zániku Velké Moravy rozlišuje pověsti od historicky prokázaných skutečností v počátku českého státu popíše vývoj českého státu v evropských souvislostech a uvede přínos českých panovníků 10. – 12. století dokáže vyjmenovat významné české krále z rodu Přemyslovců a uvede klíčové události s nimi spojené, umí vysvětlit pojem „dědičný titul královský“ vyjmenuje v chronologickém pořadí lucemburské panovníky na českém trůně a posoudí jejich vládu zhodnotí účast Jana Lucemburského ve stoleté válce, seznámí se s postavou Johanky z Arku uvědomí si a oceňuje zásluhy Karla IV. o rozvoj a blaho země a o zvyšování prestiže českého státu v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> Velkomoravská říše Český stát, jeho vznik, první Přemyslovcí České knížectví v 11. a 12. století České království za posledních Přemyslovců Stoletá válka Český stát za Karla IV. 	<p>MEGS – pochopení politiky v tehdejší střední Evropě – mocenské zájmy</p> <p>MV- rozlišení fikce od historické skutečnosti</p> <p>VDO – pochopení pravidel fungování středověké společnosti</p> <p>VDO – vcítění se do života obyvatel raného středověku</p> <p>VDO – rozvoj argumentačních dovedností</p> <p>MV – komunikační schopnosti – film Johanka z Arku</p> <p>VDO - vlastenectví</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede první státní útvary na našem území</i> <i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> ujasní si příčiny křížových výprav do Palestiny, zhodnotí jejich pozitivita i negativa objasní příčiny problémů v českých zemích a v Evropě na konci 14. století posoudí snahy o nápravu nepořádků v církvi a společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Křížové výpravy a vznik Svaté říše římské Husitství 	<p>MKV – náboženská nesnášenlivost</p> <p>OSV – hodnota různosti názoru lidí, osobní statečnost, naslouchání názorům druhých</p>	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí Husovy myšlenky a ocení pevnost jeho názorů popíše události spojené s osobou Jana Husa seznámí se s programem husitů rozliší války s křižáky a s panskou jednotou 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> <i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat běžný způsob života a povinnosti jednotlivých skupin obyvatel v raném středověku, uvede název první české latinsky psané kroniky porovná způsob života v raném a vrcholném středověku, vysvětlí pojmy trojpolní hospodaření a kolonizace dokáže popsat typy měst a rozdíl mezi nimi, porovná vzhled a hygienu středověkých měst s životem a hygienou v antice a dnes uvede typické znaky a nejznámější památky románské kultury u nás popíše typické znaky gotického stavebního slohu, jmenuje nejvýznamnější gotické stavby zhodnotí úroveň vzdělanosti ve středověku 	<ul style="list-style-type: none"> Trojpolní hospodaření a kolonizace Způsob života v raném středověku Zakládání měst Románská kultura Gotický stavební sloh, sochařství, malířství Vzdělanost ve středověku 	<p>MV – média jako zdroj informací</p> <p>VDO – význam vzdělanosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i> <i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu humanismu a renesance, jmenuje nejslavnější italské renesanční umělce, vysvětlí pojmy náboženská reformace, katolíci a evangelíci, protestanti 	<ul style="list-style-type: none"> Humanismus, renesance a náboženská reformace 	<p>MKV – tolerance odlišností náboženských skupin</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad uvědomí si význam jeho snahy o vytvoření mírového svazu evropských křesťanských států vysvětlí vznik jednoty bratrské. uvědomí si pokračování politiky Jiřího z Poděbrad za vlády Jagellonců popíše spory mezi šlechtou a městy a jejich příčiny uvede nejznámější stavby vladislavské gotiky. popíše složení městské společnosti na konci středověku, včetně menšin 	<ul style="list-style-type: none"> Jiří z Poděbrad a vznik jednoty bratrské Český stát za Jagellonců Městská společnost na konci středověku 	<p>MEGS – první pokus o jednotnou Evropu</p> <p>MKV- respektování národnostních menšin</p>	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem cechy srovná život středověké rodiny s rodinou současnou. 			
<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí mapy objevné cesty zhodnotí význam objevných plaveb i jejich negativní důsledky vysloví svůj názor na kolonie a vztahy mezi koloniemi a jejich vlastníky. <p><i>• popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Objevné plavby 	VDO – lidská práva a svobody	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže objasnit vznik habsburské monarchie, vysvětlí postavení českého státu v ní uveče příčiny sporu Habsburků s českými stavy, popíše vyvrcholení sporu, uvědomí si hlavní důsledky porážky český stavů. diskutuje o životě a díle Jana Amose Komenského orientuje se v politické a náboženské situaci v Evropě na počátku novověku zhodnotí úroveň vzdělanosti, školství a rozvoje věd u nás na počátku novověku vysvětlí podstatu inkvizičních čarodějnických procesů vyjmenuje nejznámější renesanční památky na našem území pohovoří o péči o kulturní památky u nás <p><i>• uveče zásadní historické události v naší zemi v daném období</i></p> <p><i>• pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Vznik habsburské monarchie a české stavovské povstání Jan Amos Komenský Poměry ve Španělsku Občanská válka v Anglii Náboženské války ve Francii Česká kultura na počátku novověku 	VDO – absolutistické režimy – pochopení zásad MEGS – velikost J.A. K. jako vlastence a Evropana MKV – tolerance odlišných názorů	
<ul style="list-style-type: none"> objasní náboženské a politické příčiny rozpoutání třicetileté války seznámí se s osobností Albrechta z Valdštejna zhodnotí výsledky třicetileté války z hlediska českých zemí i Evropy objasní příčiny úbytku obyvatel v našich zemích seznámí se s podnikáním šlechty. 	<ul style="list-style-type: none"> Třicetiletá válka Život v našich zemích na počátku novověku 	MKV – tolerance odlišných názorů	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">• <i>uveďte zásadní historické události v naší zemi v daném období</i>• <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i>			

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí situaci v Evropě po třicetileté válce z hlediska dopadu na život obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa po třicetileté válce 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin novověku</i> <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> stručně přiblíží jednotlivé habsburské panovníky, kteří vládli v našich zemích do roku 1740 vysvětlí okolnosti osmanské expanze do Evropy v 17. století objasní nástup Marie Terezie na trůn, přiblíží reformy Josefa II. a Marie Terezie 	<ul style="list-style-type: none"> Habsburkové 1648 – 1740 Turecké výboje Pragmatická sankce, reformy Marie Terezie a Josefa II. 	MKV – náboženská a společenská tolerance	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky baroka, klasicismu a romantismu, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek dokáže odlišit život ve městech a na venkově v době baroka – životní styl, móda, bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> Baroko Společnost v době baroka Klasicismus a romantismus 		
<ul style="list-style-type: none"> popíše tehdejší podobu školního vzdělávání vysvětlí okolnosti vzniku USA vysvětlí otázku ústavy charakterizuje situaci ve Francii v předvečer revoluce – třetí stav 	<ul style="list-style-type: none"> Školská reforma Marie Terezie Válka amerických osad za nezávislost Velká francouzská revoluce 	MV – reformy Marie Terezie a škola v Oskavě 230. výročí, práce žáků VDO – právo na vzdělání, dívky x chlapci, tehdy a dnes VDO – osobní pohled na politické a společenské jevy	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí heslo fr. revoluce – volnost, rovnost, bratrství a Deklaraci práv člověka a občana rozliší fáze revoluce s důrazem na jakobínskou diktaturu stručně charakterizuje osobnost Napoleona Bonaparta a zhodnotí jeho vládu pokusí se vyvodit důsledky napoleonských válek v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce Napoleonské války Evropa po napoleonských válkách 	VDO – upevňování hodnot jako spravedlnost, svoboda a lidská práva	
<ul style="list-style-type: none"> uvede některá národní hnutí v evropských zemích dokáže vyjmenovat národy žijící v českých zemích a v habsburské monarchii přiblíží hlavní cíle národního obrození zná slova české státní hymny 	<ul style="list-style-type: none"> Národní hnutí v Evropě Národní obrození a jeho představitelé 	MKV- uvědomění si vlastní národní identity	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní historické události v naší zemi v 19. století • vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století 			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní hlavní příčiny a cíle revolucí roku 1848 v Evropě a habsburské monarchii 	<ul style="list-style-type: none"> • Revoluce 1848 v Evropě a habsburské monarchii 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap 			
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit pojmy absolutismus a ústavní systém • vysvětlí pojem dualismus s dopadem na naše země • objasní kořeny prohlubujících se rozporů v soužití Čechů a Němců – provede srovnání s dneškem 	<ul style="list-style-type: none"> • České země v 2. polovině 19. století 	MKV – neslučitelnost rasové intolerance s principy života v demokratické společnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem průmyslová revoluce, přiblíží pracovní podmínky dělníků a uvede jména některých významných vynálezců. • dokáže charakterizovat 2. etapu průmyslové revoluce • popíše způsob života v 2. polovině 19. století • zhodnotí postavení Židů a Romů, srovná tehdejší stav s dnešním. • zformuluje svůj postoj k ženským právům • zhodnotí podíl kolonií na rozvoji koloniálních říší, prokáže schopnost orientace na mapě koloniálních výbojů • uvede hlavní evropské velmoci a pokusí se je charakterizovat • popíše vojenskou situaci na Balkáně na počátku 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová revoluce • Průmyslová revoluce v českých zemích • Proměny společnosti v 19. století • Změny ve světě v průběhu 2. pol. 19. století • Nové rozpory a spojenectví 	VDO – svoboda člověka a národa	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny vzniku 1. světové války • porovná následky 1. světové války s předchozími válkami • přiblíží utrpení civilního obyvatelstva a uvede příklady nových zbraní použitých v 1. světové válce • dokáže se orientovat na mapě bojišť 1. světové války • charakterizuje život obyvatelstva za války • uvědomí si význam Masarykova zahraničního odboje pro vznik republiky • dokáže objasnit vznik československé samostatnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • První světová válka • České země za 1. světové války • Zahraniční odboj za 1. světové války • 28. říjen 1918 – vznik ČSR 	VDO – hodnocení politických a společenských jevů z pohledů lokálních, národních a celosvětových MEGS – pochopení díla významných Evropanů	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">• <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i>• <i>uvede základní informace o vzniku samostatné ČSR</i>			

9.ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů uvede příklady nástupnických států s orientací na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> Situace ve světě po 1. světové válce 	VDO – posuzování a hodnocení společenských jevů	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé typy totalitních režimů, příčiny jejich nastolení a možné důsledky pro další vývoj charakterizuje světovou hospodářskou krizi a porovná způsoby řešení v USA a Německu osvětlí příčiny a okolnosti vzniku 2. světové války v krátkosti shrne průběh 2. světové války a na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky vysvětlí příčiny ovládnutí Československa Německem krátce charakterizuje život v českých zemích za 2. světové války vysvětlí pojmy árijská rasa, plynové komory, totální nasazení, kolaboranti, konfidenti, gestapo, heydrichiáda, protizidovské zákony, holocaust 	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní rysy světových dějin ve 20. letech Život v SSSR mezi 1. a 2. světovou válkou Světová hospodářská krize Druhá světová válka Situace v českých zemích za 2. světové války Život Židů za 2. světové války 	VDO – netolerance k pluralitě názorů MKV – rovnost všech etnických skupin a kultur	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vyloží antisemitismus a rasismus ve 30. letech 	<ul style="list-style-type: none"> 30. léta v Evropě 	MKV – potírání projevů xenofobie a rasismu	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení ČSR ve 20. letech, vysvětlí termín parlamentní demokracie osvětlí politickou a národnostní situaci Československu ve 30. letech uvede nejvýznamnější osobnosti české kultury a sportu ve 20. a 30. letech (Karel Čapek, Voskovec a Werich, Heyrovský, Skupa, Plánička) 	<ul style="list-style-type: none"> ČSR ve 20. letech 20. století 30. léta v Československu Ohrožení Československa fašismem Mnichovská dohoda Kultura, školství, sport a věda 	VDO – demokracie jako protiváha diktatury MEGS – poznání života a díla významných Evropanů - Čechů	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí pozadí nastolení komunistické moci v ČSR a 	<ul style="list-style-type: none"> Světové dějiny v 70. a 80. letech Komunistická normalizace v Československu v 70. a 80. letech 	VDO – potírání demokracie ve jménu vládnoucí skupiny	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje 50. léta u nás jako dobu nejtvrději komunistické vlády s justičními vraždami – vykonstruované politické procesy krátce vysvětlí příčiny vojenského vpádu zemí Varšavské smlouvy do ČSSR zamyslí se nad uzákoněním vedoucí síly KSČ ve společnosti uvede některé příklady významných osobností a kulturních akcí v 50. – 80. letech v Československu 	<ul style="list-style-type: none"> Československo a ČSSR v 50. a 60. letech Kultura, umění, věda a zábava 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uvede základní politické změny po 2. světové válce v 50. a 60. letech vysvětlí hlavní vývojové rozdíly v západních demokraciích a v SSSR a v zemích jeho sféry vlivu 	<ul style="list-style-type: none"> Svět v 50. a 60. letech 	VDO – demokracie x diktatura	
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí postavení rozvojových zemí v 60. – 80. letech 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpad koloniálního systému 	VDO – právo národa na sebeurčení	
<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní orientaci v problémech současného světa (nemoci, národnostní problémy, zhoršování životního prostředí, terorismus, obživa lidstva) vysloví svůj názor na sjednocenou Evropu, uvědomí si podíl České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> Závažné problémy ohrožující lidstvo Pohled na Evropu a proces jejího sjednocování 	EV – globální problémy lidstva MEGS- pochopení podstaty evropského integračního procesu	
<ul style="list-style-type: none"> <i>chápe význam události v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</i> 			

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova k občanství je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Tvoří jeden z nejstěžejnějších předmětů školního vzdělávacího programu. Výchova k občanství v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

V šestém a sedmém ročníku se výuka více zaměřuje na kulturní tradice našich předků, na lidové zvyky, obyčeje, na kulturní dědictví našeho národa. Vycházíme z profilace naší školy a přibližujeme našim žákům tvořivou práci našich předků, jejich vztah k přírodě, k práci, k sobě samým. Součástí předmětu jsou tudíž i praktické činnosti, spolupráce s obcí apod.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vyučovacím předmětu výchova k občanství se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci jsou vedeni k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznámí se se vztahy v rodině a širších společenstvích,

s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Žákům jsou přiblíženy úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády. Ukážou si možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Žáci se učí respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí své občanské a právní vědomí. Je posilován smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost. Žáci jsou motivováni k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovou k občanství prolínají všechna průřezová témata.

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák je veden k efektivním a vhodným způsobům učení
- propojuje získané poznatky do širších celků a nalézá souvislosti
- je veden k pozitivnímu vztahu k učení, posuzuje vlastní pokroky a určuje překážky bránící v učení

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k využívání získaných vědomostí a zkušeností při řešení problémů
- je veden ke kritickému myšlení a k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- přemýšlí o různých variantách řešení, vytrvale hledá konečné řešení problémů

- nenechá se odradit případnými nezdary

Kompetence komunikativní

- žák je veden k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- žák naslouchá názorům druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitní spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke spolupráci v týmu, podílí se na vytváření pravidel pro práci v týmu
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s ostatními

Kompetence občanské

- žák je veden k respektování přesvědčení druhých lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je vědom si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- je veden k chápání základních ekologických souvislostí, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- žák je veden k základním aktivitám potřebným k uskutečňování podnikatelských záměrů
- chápe podstatu, cíle a rizika podnikání
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro přípravu na vlastní budoucnost

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a při dosahování některých cílů v rodině, ve škole a v obci diskutuje se spolužáky a vyučujícím 	<ul style="list-style-type: none"> Naše škola – život ve škole Školní řád – práva a povinnosti žáků Žákovská samospráva Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život Naše obec 	OSV – Mezilidské vztahy OSV - Komunikace VDO – Občanská společnost a škola	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a popíše symboly České republiky objasní účel symbolů ČR a způsoby jejich používání uvede významné dny a svátky v naší zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Státní symboly ČR Státní svátky a významné dny Naši prezidenti Významné osobnosti Co nás proslavilo Vánoce, Velikonoce Lidové zvyky a tradice 	VKO – Rozvoj schopnosti poznání VDO – Občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlast – vlastenectví Zajímavá a památná místa Naše obec, region, kraj Ochrana kulturních památek, objektů a majetku Vandalismus 	VDO – Občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>přístupuje kriticky k projevům vandalismu</i> 			
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování Rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Charakter 	OSV – Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> Majetek Vlastnictví – formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana 	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdílnost lidí – vzhled, kultura... • Národnostní menšiny • Lidská práva (dokumenty) • Práva dětí (dokumenty) • Poškození lidských práv • Šikana • Diskriminace 	MKV – Kulturní diference MKV - Lidské vztahy, etnický původ Multikulturalita	

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu kultura, kulturní hodnota a tradice posoudí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty, kulturní tradice Kulturní instituce Kultura etnických a národnostních menšin 	OSV – Kreativita MKV – Kulturní diference. Lidské vztahy. Etnický původ MKV - Multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí funkci médií a kriticky přistupuje k mediálním informacím vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> Média Masmédia – prostředky masové komunikace Masová kultura Reklama 	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti naučí se rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti Charakter Vrozené předpoklady Osobní potenciál 	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV - Seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> <i>formuluje své nejbližší plány</i> 			
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý osobní rozpočet uvede hlavní příjmy a výdaje, možnosti úspor 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodaření s penězi Osobní rozpočet Kapesné, úspory, výdaje Peníze – funkce a podoby peněz Formy placení 	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	Finanční gramotnost
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozděluje postavení a role rodinných příslušníků</i> 			
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<ul style="list-style-type: none"> rozděluje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> Právní základy státu Znaky státu 	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> Typy a formy státu Ústava ČR Státní občanství ČR Demokracie, demokratický způsob rozhodování 	VDO – Principy demokracie	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> Poškozování lidských práv Diskriminace 		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<ul style="list-style-type: none"> chápe podstatu evropské integrace popíše vliv EU na každodenní život českých občanů uvede příklady práv občanů v rámci EU i možný způsob jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská unie a její vznik Evropská unie a ČR Podstata, význam a výhody evropské integrace 	MEGS – Evropa svět nás zajímá, jsme Evropané	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</i> 			

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem solidarita na příkladech vysvětlí význam vzájemné solidarity mezi lidmi vyjádří svoje možnosti, jak může pomoci lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu <i>v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen, emancipace Lidská solidarita Pomoc lidem v nouzi Potřební lidé ve společnosti 	OSV – Mezilidské vztahy. OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Principy sociálního smíru a solidarity	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití a</i> <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy Mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování Dělbá práce a činností Výhody spolupráce lidí 	OSV – Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 		OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života <i>chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vnitřní svět člověka Osobní potenciál Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí Systém osobních hodnot Sebehodnocení Stereotypy v posuzování druhých lidí 	OSV- Rozvoj schopnosti poznání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodaření s penězi Osobní rozpočet Rozpočet domácnosti Kapesné, úspory, výdaje Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví 	OSV – Řešení problému a rozhodovací schopnosti	Finanční gramotnost
<ul style="list-style-type: none"> <i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> <i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení</i> <i>vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost 		
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> Principy tržního hospodářství Nabídka a poptávka Trh, podstata fungování trhu Tvorba ceny, inflace Nejčastější právní formy podnikání 	VDO – Občan, občanská společnost a stát	Finanční gramotnost
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Symboly ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní prvky fungování demokratické společnosti • chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy, • uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání 			
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní řád České republiky • Význam a funkce právního řádu • Orgány právní ochrany občanů • Soustava soudů • Právní norma, předpis, publikování právních předpisů • Porušování předpisů v silničním provozu • Porušování práv k duševnímu vlastnictví • Základní práva spotřebitele • Reklamáce 		
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu • uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 			
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 			
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<ul style="list-style-type: none"> • EU • OSN • NATO • Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy 			
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace – projevy, klady a zápory • Významné globální problémy • Možnosti jejich řešení 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 		MEGS – Evropa a svět nás zajímá	

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí zaujímá tolerantní postoje k menšinám <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Problémy mezilidské nesnášenlivosti Rasismus, xenofobie Vlastenectví, nacionalismus Víra a náboženství Tolerance 	OSV – Komunikace MKV – Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <i>formuluje své nejbližší plány</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní rozvoj Životní cíle a plány Životní perspektiva Adaptace na životní změny Sebezměna Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	OSV – Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého vede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<ul style="list-style-type: none"> Banky a jejich služby Aktivní a pasivní operace 	OSV – Řešení problému a rozhodovací dovednosti VDO – Občan, občanská společnost a	Finanční gramotnost

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Úročení • Pojištění • Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	<p>stát MV – Kritické čtení a vnímání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Státní rozpočet • Typy rozpočtů a jejich odlišnosti • Význam daní • Úspory • Investice • Úvěry 	<p>MV - Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů přicházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</i> 			
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<ul style="list-style-type: none"> • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam a formy voleb do zastupitelstev • Politický pluralismus 	<p>VDO – Občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo v každodenním životě • Význam právních vztahů • Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • Styk s úřady 		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 	<ul style="list-style-type: none"> • Publikování právních předpisů • Protiprávní jednání • Druhy a postihy protiprávního jednání • Korupce • Trestní postižitelnost • Přestupek, trestný čin 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> • <i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin a uvede jejich příklady 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i> • <i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 			
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • Globální problémy – války, terorismus • Možnosti jejich řešení 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV – Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociálního smíru a solidarity	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede příklady mezinárodního terorismu</i> 			

5.6. Člověk a příroda

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti

Člověk a příroda:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie

- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor

- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (MEGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Ve vyučovacím předmětu fyzika se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- používá odborné terminologie
- samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace
- nalézá souvislosti mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- využívá základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- pracuje ve skupině, komunikuje s žáky, respektuje názory druhých, diskutuje
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje při řešení problémů

- je veden k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- šetrně využívá elektrické energie, posuzuje efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- dodržuje bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
LÁTKY A TĚLESA			
<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> Měřené veličiny- délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas 	EV-základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> <i>změří v jednoduchých konkrétních příkladech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délka, čas, hmotnost</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní případy jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	<ul style="list-style-type: none"> Skupenství látek- souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, Brownův pohyb, difúze 		
<ul style="list-style-type: none"> předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> Teplotní roztažnost 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Hustota tělesa 		

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POHYB TĚLES; SÍLY			
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu <i>rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pohyby těles, druhy pohybu 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles <i>zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Dráha, čas, rychlost 		
<ul style="list-style-type: none"> změří velikost působící síly 	<ul style="list-style-type: none"> Síla 		
<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici <i>rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy sil- gravitační, tlaková, třecí Skládání sil Tlak 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích <i>předvídá změnu pohybu těles při působení síly</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Newtonovy zákony 		
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů <i>aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnováha na páce a pevné kladce 		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> <i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní. 	<ul style="list-style-type: none"> Archimédův zákon 		

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ENERGIE			
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> Formy energie 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem <i>uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Výkon, práce 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh <i>rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Přeměny skupenství 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odeslané tělesem <i>rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Teplo 		
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	EV – základní podmínky života	
ZVUKOVÉ DĚJE			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku <i>rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti zvuku- látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, odraz, ozvěna 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Pohlcování zvuku 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"><i>posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</i>			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a nalyžuje správně schéma reálného obvodu <i>sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Základní části elektrického obvodu, užití základních schematických značek 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí <i>vyjmenuje zdroje elektrického proudu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrická a magnetická síla 		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností <i>rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností</i> <i>zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</i> <i>zná druhy magnetů a jejich praktické využití</i> <i>rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Polovodiče 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrický odpor, Ohmův zákon 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<ul style="list-style-type: none"> Elektromagnet Stejnoseměrný elektromotor Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> zapojí správně polovodičovou diodu 	<ul style="list-style-type: none"> Polovodičová dioda 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh <i>zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje světla Odras světla Stín, zrcadla 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití 			
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> Rychlost světla Lom světla Čočky 		
VESMÍR			
<ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava- její hlavní složky, měsíční fáze 	EV – základní podmínky života OSV – rozvoj schopností poznání	
<ul style="list-style-type: none"> objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země 			
<ul style="list-style-type: none"> odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> Hvězdy- jejich složení 		
<ul style="list-style-type: none"> odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru 			

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie zahrnuje vzdělávací obsah oboru chemie ze vzdělávací oblasti – Člověk a příroda – v RVP ZV a integruje Část vzdělávací oblasti – Člověk a svět práce – a – Člověk a zdraví – z RVP ZV.

Vzdělávání v předmětu chemie na základní škole vede žáky k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, k vytváření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, výskytu v přírodě a uplatnění v běžném životě. Žáci získávají základní dovednosti v laboratorní technice a jsou vedeni k respektování bezpečnostních pravidel, učí se řešit problémy a správně jednat v praktických situacích a vysvětlovat chemické jevy. Učí se získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, učí se získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Získání vědomostí a dovedností žáky povede ke ochraně přírody a životního prostředí vůbec.

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti – Člověk a příroda – a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, biologie – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Optimální časové vymezení /hod/týden/

- 8.ročník: 2 hodiny - povinný

- 9.ročník: 2 hodiny - povinný

Vyučovací předmět chemie je vyučován v učebně chemie. Výuka je doplňována exkurzemi, různými formami soutěží na úrovni školy a prezentacemi projektů k jednotlivým tematickým celkům. Žákům s větším zájmem o chemii je nabízena účast v chemické olympiádě na úrovni školního kola i kol vyšších. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními

- nácviky jednoduchých laboratorních metod s praktickými cvičeními

- práce ve skupinách

- demonstrační pokusy

- zpracování prezentací formou Power Pointu

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen kapacitou učebny, vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Ve vyučovacím předmětu chemie se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- systematické pozorování jako základní forma zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměně a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- správné používání chemických termínů, symbolů a značek

- samostatně či ve skupinách formuluje závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- zvládá problémové situace související s učivem chemie, teoretické problémy a úkoly, které vyžadují delší interval (pozorování jako domácí práce)
- volí různé způsoby řešení
- obhájí svá rozhodnutí
- nachází příklady chemických dějů a jevů v běžné praxi, vysvětluje jejich chemické podstaty
- učitel seznamuje se s příklady chemické olympiády a zajišťuje zdroj informací (učebnice, příručky), vyřeší s nimi školní kolo a provede praktickou část školního kola včetně vyhodnocení úkolů
- učitel zadá analogické úkoly soutěžní formou, s využitím informačního panelu, případně internetu
- správně používá chemické termíny, symboly a značky
- samostatně či ve skupinách formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- volí různé způsoby řešení a obhájí svá rozhodnutí
- nachází příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětluje jejich chemické podstaty
- aplikuje poznatky v praxi

Kompetence komunikativní

- správně užívá chemické symboly, názvy a značky
- umí argumentovat

- vyhledává v různých zdrojích informace a dokáže o nich navzájem komunikovat
- hodnotí úroveň zdrojů informací včetně sdělovacích médií

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a dodržuje zásady bezpečnosti práce, s učitelem vyhodnocuje a srovnává výsledky práce skupin, provede rozbor chyb a zdůvodní případný neúspěch
- zvládá sebehodnocení úspěšnosti a snaží se odstranit nedostatky

Kompetence občanské

- zná zásady první pomoci a jejich uplatnění v rizikových situacích
- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržuje pravidla slušného chování
- zvládá domácí přípravu na laboratorní cvičení a před experimentem zná bezpečnost práce

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla a povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- zvládá jednoduché domácí pokusy a pozoruje chemické změny především v přírodě

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam 	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>reaguje na případy úniku nebezpečných látek a rozpozná přeměny skupenství látek</i> 			
SMĚSI			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky 	<ul style="list-style-type: none"> Směsi různorodé, stejnorodé, roztoky 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> <i>pozná směsi a chemické látky</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení 	<ul style="list-style-type: none"> Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	<ul style="list-style-type: none"> Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 	<ul style="list-style-type: none"> Voda- destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> Vzduch- složení, ozonová vrstva Čistota vody a ovzduší 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</i> 			
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> Částicové složení látek- molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony 	OSV – rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky- názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků Chemické sloučeniny- chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo 	EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</i> 			
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
<ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Oxidy- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy- kyselost a zásaditost 	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • Soli- kyslíkaté a nekyslíkaté, použití, vlastnosti vybraných solí, oxidační číslo • Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyselé deště 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • pH stupnice, neutralizace 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</i> • <i>poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i> 			
CHEMIE A SPOLEČNOST			
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemický průmysl, výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze • Průmyslová hnojiva, tepelně zpracovávané materiály- vápno, keramika 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • Hašení požáru, hořlaviny, význam tříd nebezpečnosti 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Plasty, syntetická látka- vlastnosti, likvidace, použití • Detergenty, pesticidy, insekticidy • Léčiva a návykové látky 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</i> 			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
CHEMICKÉ REAKCE			
<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání <i>pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Klasifikace chemických reakcí- reakce exotermní a endotermní Klasifikace chemických reakcí- slučování, neutralizace 	EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> Chemické reakce- zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost 		
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí- teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Chemie a elektrina- výroba elektrického napětí chemickou cestou 		
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> Názvosloví jednoduchých organických sloučenin Uhlovodíky, příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy <i>zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</i> <i>vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Paliva- ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití 	<ul style="list-style-type: none"> Deriváty uhlovodíků- příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	VDO – občan, občanská společnost a stát	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní látky- zdroje vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků a sacharidů 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu 	<ul style="list-style-type: none"> Fotosyntéza 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> Vitaminy 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy</i> 			

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodopis jako předmět či obor je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V této vzdělávací oblasti poznávají žáci přírodu jako systém, jehož součástí – přírodopis, fyzika, chemie- jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Žáci poznávají, že v přírodě všechno souvisí se vším a že člověk je součástí přírody a měl by se řídit jejími zákony a tyto zákony cítit s pokorou. Žáci by se měli v přírodopisu hlavně naučit kladnému vztahu k přírodě, ke všemu živému, respektovat odlišnosti každé živé bytosti a vážit si jí. Měli by pochopit, že vše, čeho se člověk jednou dotkne, se mu vrací. Měli by pochopit, že to budou oni a jejich vnuci, kdo budou muset žít v narušené přírodní rovnováze a měli by se snažit přírodu chránit. Člověk by měl být zodpovědný za svoje chování a to by si žáci měli uvědomit.

Žáci by měli poznat, že v našem regionu je příroda ještě nádherná a měli by si toho vážit a snažit se poznat co nejvíc.

Vzdělávání v předmětu přírodopis vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů s využitím různých metod poznávání
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů
- ověřování si domněnek
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat
- zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi

- utváření dovednosti vhodně se chovat v situaci ohrožující život, zdraví, životní prostředí lidí

Ve vyučovacím předmětu přírodopis se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

- žák vyhledává a třídí informace
- žák se při praktických činnostech seznamuje s novými poznatky
- žák poznatky porovnává, diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

- žák rozpozná problém
- žák navrhuje řešení daného problému
- žák obhajuje svoje řešení a zároveň toleruje řešení ostatních

Kompetence komunikativní:

- žák se snaží vyjadřovat srozumitelně svoje myšlenky a nápady
- žák argumentuje věcně a výstižně
- žák se snaží naslouchat s porozuměním ostatním

Kompetence sociální a personální:

- žák dokáže spolupracovat ve skupinách
- žák toleruje názory ostatních ve skupině
- žák diskutuje a debatuje s ostatními

Kompetence občanské:

- žák si uvědomuje, že žije v lidské společnosti a musí se přizpůsobit jejím kulturním a mravním hodnotám
- žák se snaží projevovat empatii k ostatním
- žák se snaží chránit přírodu a váží si jí

Kompetence pracovní:

- žák dodržuje bezpečnost práce
- žák využívá vhodné nástroje
- žák si plánuje svou práci

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> roliší základní projevy a podmínky života orientuje se v daném přehledu vývoje organismů) <p><i>• orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemné vztahy organismů v přírodě Vznik, vývoj, rozmanitost života Projevy živých organismů 	EV- vztah člověka a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> popíše základní rozdíly mezi buňkou bakteriální, rostlinnou a živočišnou objasní funkce základních organel 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání živých organismů –buňka bakteriální, rostlinná, živočišná Mikroskop a jeho použití 	EV- vztah člověka a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů a orgánových soustav živočichů a rostlin porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci některých orgánů <p><i>• zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů</i></p> <p><i>• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Systematické skupiny vybraných živočichů- stavba těla, funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému Prvoci Žahavci Ploštěnci Měkkýši Kroužkovi Členovci Hmyz Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci 	EV – vztah člověka a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> třídí organizmy a zařadí vybrané organizmy do říší a nižších taxonomických jednotek rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin <p><i>• rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organizmy</i></p> <p><i>• rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam 	<ul style="list-style-type: none"> Regenerace živočichů 		
<ul style="list-style-type: none"> uvádí na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka <p><i>• uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Viry-výskyt, význam, využití Bakterie – výskyt, význam, prakt. využití 	EV – vztah člověka a prostředí	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích</i> • <i>pozná význam živočichů v přírodě a pro člověka</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě • na příkladech objasní způsob života živočichů a přizpůsobení se prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické metody poznávání přírody- pozorování lupou, mikroskopem 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>na základě vlastního pozorování odvodí projevy chování živočichů v přírodě</i> • <i>objasní způsob života živočichů a přizpůsobení se prostředí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, • uplatňuje zásady bezpečnosti při styku se živočichem 	<ul style="list-style-type: none"> • Domestikace zvířat 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb</i> • <i>ví o významu živočichů pro člověka</i> • <i>uplatňuje zásady bezpečnosti při kontaktu se zvířetem</i> 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> odvozuje na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky až po orgány 	<ul style="list-style-type: none"> Anatomie a morfologie rostlin buňka, pletivo, orgán, kořen, stonk, list, květ, semeno, plod - stavba a význam 	EV- základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává, porovnává a objasňuje funkce základních orgánů, orgánových soustav rostlin. 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> základní principy fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, pohyb 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</i> <i>uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce třídí organizmy do říší a taxonomických jednotek 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Systematické skupiny rostlin- poznávání a zařazování zástupců, znaky, vývoj, využití, hosp. význam Řasy Sinice Systematické skupiny rostlin- poznávání a zařazování zástupců, znaky, vývoj, využití, hosp. význam Mechorosty Kaprad'orosty Nahosemenné Krytosemenné (jednoděložné a dvouděložné) Léčivé byliny Význam rostlin a jejich ochrana 	EV - ekosystémy EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i> 			
BIOLOGIE HUB			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnává je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> Houby vyšší –s plodnicemi 	EV-ekosystémy	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků 			
<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 	<ul style="list-style-type: none"> Houby nižší – bez plodnic 	EV- potravní řetězce	
<ul style="list-style-type: none"> objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> Lišejníky, stavba těla a funkce 		
<ul style="list-style-type: none"> pozná lišejníky 			

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Živočišná buňka Tkáně Orgány Orgánové soustavy Anatomie a fyziologie jednotlivých částí lidského těla 	EV- vztah člověka a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Fylogeneze a ontogeneze člověka 	MKV-rytmický původ	
<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik a vývin jedince od početí po stáří uvede příklady dědičnosti v praktickém životě <i>popíše vznik a vývin jedince</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmnožování člověka - geny, nitroděložní vývoj, porod, novorozenec, kojeneček, batole, předškolní, školní věk, puberta, dospělost, stáří. 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí uplatňuje prevenci objasní význam zdravého způsobu života <i>rozliší příčiny, popř. příznaky běžných nemocí</i> <i>uplatňuje zásady prevence a léčby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Nemoci Civilizační choroby Závažná poranění Drogy, návykové látky Zdravý životní styl Hygiena 		
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla <i>zná zásady poskytování první pomoci při poranění</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické zásady první pomoci 	OSV- řešení problémů, psychohygiena	

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> objasňuje vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života <i>popíše jednotlivé vrstvy Země</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Země- vznik a vývoj, stavba, složení, vědy o Zemi Vznik a vývoj života na Zemi 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává podle charakteristických znaků vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny a nerosty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Nerosty a horniny – vyvřelé horniny, zvětrávání, usazené horniny, přeměněné horniny, minerály a jejich vznik, ložiska a jejich vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vnější a vnitřní geologické procesy 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě <i>rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace Vliv člověka na životní prostředí 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> Prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory 		
<ul style="list-style-type: none"> vede na význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné projevy a možné dopady i ochranu před nimi. <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Podnebí a počasí ke vztahu k životu-význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů Vliv člověka na životní prostředí Vliv znečištěného ovzduší a vod na živočichy a člověka Příčiny vzniku mimořádných událostí Nejčastější mimořádné události ve světě a v ČR 		

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení.

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MV: kritické čtení, práce v realizačním týmu
- MEGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní diference

Ve vyučovacím předmětu zeměpis se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní:

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské:

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní:

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso Tvar a pohyby Země Střídání dne a noci 	EV – základní podmínky života, snímky z kosmu, ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Střídání ročních období Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>objasní důsledky pohybů Země</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> Krajinná sféra – přírodní společenská a hospodářská sféra Složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	EV - Ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře 	<ul style="list-style-type: none"> Působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů v přírodní sféře 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>uveďte příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře</i> <i>uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i> 			
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační geografický a kartografický jazyk Hlavní kartografické produkty – plán, mapa, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky 	OSV – týmová spolupráce MEGS – pohled na svět, ve kterém žijí	
<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> Statistická data a jejich grafické vyjádření Geografická kartografie a topografie 	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> Glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty 		
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> Geografické objekty v krajinné sféře 		
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní prostředí, které nás obklopuje 	EV - Ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje umí ho popsat a určit jednoduché vazby vyjádří, co mu prospívá a škodí 			
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické geografie a informace v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, orientace v prostoru Geografická exkurze 		
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 			
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché náčrtky krajiny 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Živelné pohromy a opatření proti nim 	EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
REGIONY SVĚTA			
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> Světadíly, oceány, makroregiony světa 		
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní oblasti Podnebné oblasti Sídelní oblasti Jazykové oblasti Náboženské oblasti Kulturní oblasti 	MKV – Kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyhledává na mapách jednotlivé světadíly a oceány</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry porovnává a charakterizuje potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států 	<ul style="list-style-type: none"> Modelové regiony světa Afrika Austrálie a Oceánie Amerika Asie Světový oceán Polární oblasti 	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Občan a občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozliší základní přírodní a společenské znaky světových regionů</i> <i>charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> Problematické oblasti – regiony světa 	MKV – Principy sociálního smíru a solidarity	

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
REGIONY SVĚTA			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíl - Evropu podle zvolených kritérií srovnává její postavení, rozvojová jádra a periferní zóny <i>vyhledává na mapách Evropu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní oblasti Evropy Podnebné oblasti Evropy Sídelní oblasti Evropy Jazykové oblasti Evropy Náboženské oblasti Evropy Kulturní oblasti Evropy 	MKV – Kulturní diference MEGS – Objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry porovnává a charakterizuje potenciál a bariéry Evropy a daných států Evropy <i>rozliší základní přírodní a společenské znaky Evropy</i> <i>charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy a jejích států</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Východní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Západní Evropa Střední Evropa 	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Občan a občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> Problematické oblasti – regiony Evropy 	MKV – Principy sociálního smíru a solidarity	

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa 	<ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky 	MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ MKV - Multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel <i>• uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</i> <i>• vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Sídelní systémy Urbanizace a suburbanizace 		
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství lokalizuje na mapách hlavní světové a surovinové energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura Územní dělba práce Ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Regionální společenské, politické a hospodářské útvary 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávací kritéria – národní a mnohonárodnostní státy, správní oblasti, kraje, města, aglomerace 		
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států Geopolitické procesy Konfliktní ohniska 	MKV – Principy sociálního smíru a solidarity MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ a multikulturalita	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry • rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina – fyzickogeografická a socioekonomická sféra • Typy krajin 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry</i> • <i>rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků • uvádí prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah přírody a společnosti • Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí • Chráněná území přírody 	EV - Ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvádí příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Globální ekologické a environmentální problémy lidstva 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> 			
ČESKÁ REPUBLIKA			
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a podle školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu 	MEGS – Jsme Evropané	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a podle školy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy k okolním regionům • Základní přírodní a socioekonomická charakteristika s důrazem na specifika regionu 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje 	MEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy</i> • <i>rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</i> • <i>uveďte hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo ČR • Rozmístění hospodářských aktivit • Sektorová a odvětvová struktura hospodářství • Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě 		
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • <i>vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony ČR • Krajské členění ČR • Kraj místního regionu 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> • Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 		

5.6.5. Environmentální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení.

Vyučovací předmět ekologie a environmentální výchova klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce), je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje.

Formy realizace předmětu:

- přírodovědné vycházky
- badatelská činnost
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- prožitkové hry

Tento předmět úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda a zejména s průřezovým tématem Environmentální výchova.

Časové vymezení předmětu :

- 6.ročník: 1 hodina - povinný
- 7.ročník: 1 hodina - povinný
- 8.ročník: 1 hodina - povinný
- 9.ročník: 1 hodina - povinný

Organizační vymezení předmětu

- Vyučovací předmět Ekologická výchova a EVVO je vyučován v učebně přírodopisu. Výuka je doplňována exkurzemi, různými formami soutěží na úrovni školy
- prezentacemi projektů k jednotlivým tematickým celkům
- Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
 - frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními

- nácviky jednoduchých laboratorních metod s praktickými cvičeními
 - práce ve skupinách
 - demonstrační pokusy
 - zpracování prezentací formou Power Pointu
- Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen kapacitou učebny, vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Ve vyučovacím předmětu environmentální výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

- žáci pracují s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem
- žáci se učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učitel dává žákům příležitost přírodu si vlastnoručně „osahat“

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí pracovat týmově s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení

- učitel zařazuje metody, při kterých jsou žáci vedeni k samostatným řešením problémů

Kompetence sociální a personální:

- žáci jsou vedeni k plánování postupů a úkolů
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného a ohleduplného chování v přírodě

Kompetence občanské:

- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní:

- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- učitel zadává komplexní úkoly, které zahrnují informace a poznatky z celého vzdělávacího oboru Člověk a příroda

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních ekologických pojmech (ekologie, populace, biom, ekosystém) • porovnává různé typy přizpůsobení různým životním podmínkám • rozlišuje přírodní a umělé ekosystémy, na příkladu lesa pochopí potravní řetězec • porovnává druhové bohatství jednotlivých pater • vysvětlí, proč listy opadávají a proč se zbarvují 	<p>Základy ekologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy, • biotické a abiotické podmínky • typy ekosystémů • ekosystém lesa • ekosystém louky • krajina přírodní, kulturní • biomy – život v jednotlivých klimatických pásmech • mírný pás • ohrožené druhy živočichů <p>Projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Životní prostředí • Ochrana zvířat • Moje obec 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebezpoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>MEGS - Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané</p> <p>MV - Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV - Práce v realizačním týmu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem kultivace • uvádí příklady zásahů člověka do krajiny (kladné i záporné) • analyzuje tyto zásahy, hodnotí jejich význam a důsledky • vysvětlí pojem půdní reakce, dává do souvislostí pH a rostlinné druhy • rozlišuje jednotlivé typy biomů a uvede příklad typických organismů 			
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem CHKO a je schopen pohovořit o zajímavostech a významu CHKO 			
<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétním případě ekosystému vysvětlí základní vztahy a zhodnotí důsledky narušení ekosystému • získá výzkumnou dovednost • zamýšlí se nad smyslem ochrany a péče o životní prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá dopady kosmetiky na život zvířat • objevuje svou obec, mapuje její problémy a příležitosti 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se základními zdroji znečištění vody, ovzduší a půdy vysvětlí pojmy: emise, imise naučí se jednoduchým způsobem měřit pH vysvětlí, jak pH ovlivňuje život ve vodách i naše zdraví 	Základní podmínky života: <ul style="list-style-type: none"> voda ovzduší půda 	OSV - Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika	
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje zásahy člověka, hodnotí jejich význam a důsledky vysvětlí pojem půdní reakce odhaduje množství přírodních zdrojů, jejich vyčerpatelnost a vlivy na prostředí řeší principy hospodaření s přírodními zdroji, vysvětlí pojem rekultivace řeší modelové situace 	<ul style="list-style-type: none"> energie 	VDO - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě	
<ul style="list-style-type: none"> učí se hodnotit informace týkající se ekologických problémů diskutuje o problémech životního prostředí zamýšlí se nad smyslem ochrany životního prostředí v širších souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> odpady 	MEGS - Jsme Evropané Multikulturní výchova Kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> zjišťuje původ svého oblečení, hledá příčinu problémů s jeho dopady při likvidaci 	Projekty: <ul style="list-style-type: none"> Životní prostředí Móda, oblékání 	MV - Práce v realizačním týmu Princip sociálního smíru a solidarity	
<ul style="list-style-type: none"> zkoumá původ potravin 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování rostlin - potraviny 	EV - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>Složky životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> biotické a abiotické podmínky typy ekosystémů krajina přírodní, kulturní biomy život v jednotlivých klimatických pásmech základy environmentální vědy 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MEGS - Jsme Evropané</p> <p>MV - Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> sleduje aktuální stav životního prostředí uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů orientuje se v globálních problémech biosféry 			
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje smysl balené a kohoutkové vody, hodnotí hledisko kvality, chuti a dopadu na ŽP, plánuje vizi budoucího světa, odhaduje svůj vliv na dění a formuluje vlastní postoje k ŽP 	<p>Projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> Voda Můj budoucí život 		
<ul style="list-style-type: none"> rozebírá cestu PC po jeho vyhození- likvidaci učí se jak s elektronickým odpadem zacházet 	<ul style="list-style-type: none"> Elektronika - odpad 		

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí sleduje aktuální stav životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů orientuje se v globálních problémech biosféry 	<p>Člověk jako ekologický faktor</p> <ul style="list-style-type: none"> Antropoekologie Aplikovaná ekologie Agroekologie Ekologie jedinců, populace, společnosti Environmentální výchova 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>MV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MEGS - Jsme Evropané</p> <p>MKV - Kulturní diference</p>	
<ul style="list-style-type: none"> prochází školu, hledá, jak funguje a jak je šetrná k životnímu prostředí hledá, co by mohl vylepšit, a navrhuje změny 	<p>Projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekologický provoz školy 	<p>MV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> plánuje vizi budoucího světa, odhaduje svůj vliv na dění a formuluje vlastní postoje k ŽP 	<p>Můj budoucí život</p>	<p>Vztah člověka k prostředí</p>	

5.7. Umění a kultura

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Organizační vymezení předmětu:

- **vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- **instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- **hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- užívání správné terminologie a symboliky
- vzájemné naslouchání

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Kompetence komunikativní

- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem, vyjadřuje hudební náladu

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj hlavového tónu Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, pleskání) 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby Hra na tělo (tleskání, pleskání) 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> Hudba vážná, lidová a umělá 		

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj hlavového tónu Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednoduchém zápisu skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty Výrazové prostředky v hudbě 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, chápe roli posluchače 	<ul style="list-style-type: none"> Hudba vážná, lidová a umělá 		

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj hlavového tónu Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost Rozšíření hlasového rozsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednoduchém zápisu skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrt'ová, osminová, půlová a celá; pomlka 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita.	
<ul style="list-style-type: none"> <i>správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby Hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) Taktování 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita.	
<ul style="list-style-type: none"> <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 			
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty Výrazové prostředky v hudbě 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">rozliší sílu zvuku			
<ul style="list-style-type: none">rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	<ul style="list-style-type: none">Hudba vážná, lidová a umělá, hudební styly a žánry		
<ul style="list-style-type: none">pozorně vnímá jednoduché skladby			

4. a 5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně, v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas – intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu jednoduché písně a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých písní <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentát, zobcová flétna) 	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
<ul style="list-style-type: none"> učí se rozpoznávat hudební formu, jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 		
<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmizace, melodizace Hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně Hudební doprovod Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a-b) 	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) • Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempové a dynamické změny • <i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvality tónů – délka, síla, barva, výška; vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • Hudební výrazové prostředky • Hudební prvky – rytmu, melodie, barva, harmonie, kontrast a gradace, pohyb melodie 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i> • <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování</i> 			

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních instrumentálních hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi (sluchové, rytmické pěvecké intonační, instrumentální, hudebně-pohybové, hudebně-tvořivé a poslechové). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti a jeho pohybové dovednosti i podle jeho zájmu a zaměření.

Vzdělávací oblast předmětu hudební výchova je na druhém stupni zaměřena na čtyři tematické okruhy:

- 1. Vokální
- 2. Instrumentální
- 3. Hudebně-pohybový
- 4. Poslechový

Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

Na druhém stupni si žáci osvojují:

- a) pěvecký a mluvní projev, rytmus řeči a hudební rytmus, orientaci v notovém záznamu melodie, rozvíjí si hudební sluch a hudební představitost, intonují a vokálně improvizují
- b) hru na hudební nástroje, záznam skladby, vyjadřování hudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje
- c) pohybový doprovod znějící hudby, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru

- d) hudební dílo a autora, hudební styly a žánry, „interpretaci“ znějící hudby

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- hledá a třídí informace
- žák užívá obecné termíny a uvádí věci do souvislosti
- porovnává a posuzuje získané výsledky
- žák poznává cíl a smysl učení, vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problému

- žák vnímá problémové situace a plánuje způsob řešení problému
- využívá vlastní úsudek a zkušenosti a sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému
- žák kriticky myslí a činní uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák se výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřuje a formuluje své myšlenky a názory
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky, spolupracuje s ostatními

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, společně s pedagogem se podílí na vytváření pravidel práce v týmu
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- žák ocení zkušenosti druhých lidí, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- žák respektuje a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- žák zaujímá pozitivní postoj k uměleckým dílům
- žák má smysl pro kulturu a tvořivost
- žák se snaží aktivně zapojovat do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žák plní povinnosti a závazky
- žák přistupuje kladně k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních hodnot
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- žák se snaží rozvíjet myšlení a orientovat se v základních aktivitách potřebných k realizaci záměru

6. a 7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> Vokálně-instrumentální aktivity individuální a společné Hlasová hygiena Orfovy nástroje Vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí nástroje 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a mluveném projevu zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> Intonace a rozvoj hudebního sluchu Tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny 	OSV – vzájemná komunikace mezi učitelem a žákem	
<ul style="list-style-type: none"> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří a volí jednoduché doprovody provádí jednoduché hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmické a melodické zákonitosti 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu písní, tyto písně na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> Notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>rozezná různé hudební žánry</i> <i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i> <i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i> <i>uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě na základě hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční kroky, pantomima Pohybový doprovod znějící hudby Orientace v prostoru 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby vnímá užité hudebně-výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky chápe jejich význam v hudbě na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> Analýza významných prvků skladby Tempové a dynamické reakce na změnu hudby 		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních svhopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo, případně jeho autor, doba vzniku, život autora Popis tvorby hudebního skladatele Charakteristika období 	MEGS – jsme Evropané	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 	<ul style="list-style-type: none"> Módnost a modernost Všudypřítomnost hudby, hudba a učení, hudba kolem nás 		

8. a 9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> Vokálně-instrumentální aktivity individuální a společné Snaží se upevnit pěvecké hlasové dovednosti a osvojit si rytmus a intonaci Orientace v notovém zýznamu Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace Rozvoj hudebního sluchu 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a mluveném projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> Tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 			
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Rytmické zákonitosti Tvorba doprovodů pro hudebně-dramatické projevy 	OSV- osobnostní rozvoj, kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu písní, tyto písně na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> Notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu Charakterizuje nové hudební druhy a formy (opera, symfonická báseň) 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
HUDEBNĚ POHYBOVĚ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční kroky, pantomima 		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby vnímá užité hudebně-výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> Analýza významných prvků skladby Hlavní představitelé, hudební ukázky, hudební styly, hudební skupiny, zpěváci 		
<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období porovnává hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo, a jeho autor, doba vzniku, život autora Popis tvorby hudebního skladatele Charakteristika období Hudební dílo daného období Charakteristika hudebního skladatele českého i zahraničního a základní orientace v jeho díle 	MEGS- jsme Evropané	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 	<ul style="list-style-type: none"> Módnost a modernost Kýč, provázanost, inspirace Pozitivní naladění Uvolnění a relaxace 		

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova je vyučována ve všech ročnících 1.stupně jako samostatný předmět, jenž směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění jako celek. Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje žáky se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Žáci se učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace. Pro vyjádření svého vnímání používají různé umělecké vyjadřovací prostředky. Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty všech vzdělávacích oblastí. Vede žáky k chápání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence.

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák je veden k samostatnému pozorování a vnímání reality
- ke stálému zdokonalování svých výtvarných dovedností a k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- žák má možnost zaujmout stanovisko a vyjádřit svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- žák má příležitost k aktivnímu osvojování výtvarných technik
- žák má možnost volby vhodných výtvarných technik a vyjadřovacích prostředků

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- porovnává různé výtvarné jevy, využívá získaných poznatků při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žák je veden k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- zapojuje se do diskuse, respektuje názory jiných

Kompetence sociální a personální

- žák se zapojuje do práce ve skupině
- podílí se na hodnocení své práce i práce druhých
- využívá možnosti alternativního přístupu k obraznému vyjádření

Kompetence pracovní

- žák je veden k osvojování různých výtvarných technik
- zvládá práci s netradičními materiály
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

Kompetence občanská

- žák si vytváří kladný vztah k výtvarnému umění
- respektuje estetické požadavky na životní prostředí

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">seznamuje se s některými prvky vizuálně obrazného vyjádření (tvary, barvy)	<ul style="list-style-type: none">Výtvarné techniky: malba vodovými barvami; kresba měkkými materiály, modelování (plastelína)Hra s barvou, otiskování, rozfoukávání, hra s barevnou skvrnou	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita	
<ul style="list-style-type: none">v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky			
<ul style="list-style-type: none"><i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i>			

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objekty, barvy); porovnává je na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Různé výtvarné techniky: malba (barvy základní a doplňkové), kresba (linie, tvar, jejich kombinace v ploše), modelování (vnímání dalšími smysly) Hra s barvou, technika malby vodovými a temperovými barvami Kresba dřívkem, špejlí, křídou Experimentování s různými materiály 	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky 			
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Manipulace s objekty, uspořádání objektů do celku Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů 	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do komunikace o obsahu vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných 	VDO – občanská společnost a škola	

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objekty, barvy); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Různé výtvarné techniky: malba (barvy základní a doplňkové, teplé a studené, základní kombinace barev), kresba (linie, tvar, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů, velikost), modelování (vnímání dalšími smysly) Hra s barvou, technika malby vodovými, temperovými barvami, suchým pastelem, míchání barev Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita	
<p>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>			
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 			
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> 			<ul style="list-style-type: none"> Manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů, jejich rozlišení (ilustrace textů, kresba i malba na základě vlastní zkušenosti)
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných Ilustrátoři dětské knihy Vysvětlování záměru tvorby v rámci skupiny 	VDO – občanská společnost a škola	

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy; jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast) Různé výtvarné techniky: volná malba, kresba, ilustrace textů, plastika, modely; akční tvar malby a kresby Technika malby vodovými, temperovými barvami, suchým pastelem, míchání a kombinace barev Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly 	<ul style="list-style-type: none"> Manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových; vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly (plastiky, koláže...) 		
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Různé přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace 	VDO – občanská společnost a škola	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none"> nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace se spolužáky, v rodině, v rámci skupiny, v níž se pohybuje 	MV – multikulturalita	

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je a třídí na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy apod.) <i>rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy; jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Různé výtvarné techniky: volná malba, kresba, ilustrace textů, plastika, modely; akční tvar malby a kresby; reklama, comics, hračka, Technika malby vodovými, temperovými barvami, suchým pastelem, míchání a kombinace barev Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály (zpracování přírodního i umělého materiálu, dotváření, otisk...) Manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových; vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly (plastiky, koláže...) 	OSV – osobnostní rozvoj, kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model <i>rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<i>fantazie</i>			
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Různé přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace 	VDO – občanská společnost a škola	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none"> <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace se spolužáky, v rodině, v rámci skupiny, v níž se pohybuje 	MKV - multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> 			

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Cílem výtvarné výchovy je vést žáky k hledání krásy v sobě i kolem sebe. Výtvarné činnosti směřují k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízejí osobní postoje, osobní objevování. Sledují smysl a podstatu tvůrčí činnosti.

Výtvarná výchova ukazuje na podstatu tvorby, dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se k tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům; tedy tvořivé činnosti s ohledem na autentičnost dětského výtvarného projevu.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky, nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, projektové vyučování.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení strategie – učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kreslené studie - linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše a prostoru, tvarová kompozice 	OSV – Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných technik – netradiční výtvarné techniky Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření, např. fantazijní variace na základní tvary písmen Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí 	OSV-Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace 	MV-Práce v realizačním týmu	

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru 	<ul style="list-style-type: none"> Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše a prostoru, tvarová kompozice Kreslené etudy – objem, tvar, linie – šrafování Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) 	OSV – Rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení smyslové citlivosti Přenášení prostoru na plochu Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek 	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice Užitá grafika 	OSV-Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek Uplatnění subjektivity, např. fantazijní variace na základní tvary písmen Analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky 	OSV-Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Architektura 		

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě, užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kreslené etudy Etuda s linií jako výtvarným prostředkem Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání) Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě 		8.
<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického účinku 	<ul style="list-style-type: none"> Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání) Práce s netradičními materiály Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí Abstraktní kresba, malba 		8.
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s uměleckým dílem Teoretické práce –renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko 		8.

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Techniky kresby – tužka, perko, uhlí, rudka Práce v plenéru Dynamická kresba, např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy Symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami Kontrast (barevný, světelný) 	OSV-Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem 	<ul style="list-style-type: none"> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí 	OSV – Sebepoznání a sebezpojetí	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. století a 2. pol. 20. stol., např. kubismus, surrealismus, impresionismus Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) 	MEGS - Objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.) 		

5.8. Člověk a zdraví

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení.

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně. Poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Žáci jsou seznámeni se základními podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví a učí se je využívat ve svém životě.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení hodnoty zdraví.
- aktivní rozvoj a ochranu zdraví ve všech jeho složkách (fyzické, psychické a sociální).
- seznámení se zásadami zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě.
- způsoby preventivní ochrany zdraví.
- seznámení s různými riziky, která zdraví ohrožují v každodenních i mimořádných situacích.
- osvojení a rozvíjení dovedností, které vedou k zachování a posílení zdraví.
- pochopení odpovědnosti za zdraví vlastní i ostatních.
- rozšíření a prohloubení poznatků o sobě i vztazích mezi lidmi.
- rozšíření a prohloubení poznatků o partnerských vztazích a rodině.
- rozšíření a prohloubení poznatků o škole a společenství vrstevníků.
- změny v období dospívání.
- odpovědné sexuální chování a ochranu reprodukčního zdraví.
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky.

- předcházení úrazům.
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc.

Při realizaci předmětu výchova ke zdraví je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Svým vzdělávacím obsahem předmět výchova ke zdraví prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák je veden k efektivnímu učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánuje
- způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- chápe základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák si zdokonaluje grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- může využít ICT pro hledání informací
- využívá znalostí v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje a chápe význam pravidel soužití mezi vrstevníky, partnery a v rámci rodiny • definuje své postavení v rodině • vysvětlí pojem rodina – úplná, neúplná, nukleární, široká • pozitivní komunikací a kooperací přispívá k vytváření dobrých vztahů v rodině • vysvětlí role členů rodiny • <i>Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina – úplná, neúplná, nukleární, široká • Rodokmen • Role muže a ženy v rodině • Manželství a rodičovství • Vliv rodinného prostředí na vývoj osobnosti • Náhradní rodinná péče, adopce 	OSV – Poznávání lidí. Mezilidské vztahy MKV – Lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí role členů komunity (třídy a spolku) • uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinné prostředí, vrstevnická komunita) z hlediska prospěšnosti zdraví • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska • Vztahy ve třídě (učitelé, spolužáci) • Šikana • Pravidla soužití – obec, spolek • Respektovat a být respektován 	OSV – Poznávání lidí. Mezilidské vztahy MKV – Lidské vztahy	
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH RELFEXE			
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat období puberty a změny, které nastávají • vhodně na tyto změny reaguje • chová se kultivovaně k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětství, puberta a dospívání • Tělesné, duševní a sociální změny • Komunikace s okolím • Hygiena a reprodukční zdraví 	OSV – Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • charakterizuje základní lidské potřeby, vztah mezi nimi a hodnotou zdraví • <i>uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesné, duševní a sociální zdraví • Zdravý způsob život • Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota • Reklama na potraviny 	OSV – Psychohygiena EV – Vztah člověka k prostředí	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých aktivně podporuje zdraví své i zdraví druhých <i>respektuje svůj zdravotní stav a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence Hygiena a otužování Aktivní a pasivní odpočinek Denní režim Pohyb, pohybový režim 		
<ul style="list-style-type: none"> usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví <i>projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj názor k problematice zdraví a diskutuje o něm dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky <i>dodržuje zdravé stravovací návyky a v rámci možností uplatňuje zásady správné výživy a stravování</i> 			<ul style="list-style-type: none"> Vliv výživy na zdravotní stav lidí Potravinová pyramida Zdravá výživa, pitný režim Zdravotní rizika z potravy Výživová potřeba potravin Nákup a skladování potravin Sestavení jídelníčku
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE			
<ul style="list-style-type: none"> využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> Stres a jeho vztah ke zdraví Kompenzační, relaxační a regenerační techniky Posilování duševní odolnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého životního stylu dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce uvědomuje si rizika spojená s užíváním návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> Autodestruktivní závislosti – násilí zaměřené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty) Těžké životní situace a jejich zvládání Trestná činnost Dopink ve sportu 	OSV – Komunikace Řešení problému a rozhodovací schopnosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE			
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální dospívání • Sexualita jako součást formování osobnosti • Zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost • Promiskuita • Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých • Poruchy pohlavní identity • Sexuální orientace • Sexuální deviace a jejich nebezpečí • Antikoncepce 		
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými a přenosnými chorobami • svěří se se zdravotním problémem, popřípadě vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví, nemoc • Ochrana před přenosnými chorobami • Cesty přenosu nákazy a jejich prevence • Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty • Nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem • Civilizační choroby 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>svěří se se zdravotním problémem</i> 			
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE			
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • dokáže vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečí kolem nás • Agresivita, zvládání agresivity • Domácí násilí • Nebezpečný internet • Gamblerství • Komunikace prostřednictvím elektronických médií 	OSV – Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace s neznámými lidmi • Komunikace s vrstevníky • Kriminalita mládeže • Sexuální kriminalita • Reklama, manipulace, reklamní vliv • Působení sekt 	<p>OSV – Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí na základě svých znalostí manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt • uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany • brání se proti manipulaci a agresi 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • odpovědně se chová v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • aktivně předchází nebezpečným situacím • v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích • Rizika silniční a železniční dopravy • Droga za volantem • Vztahy mezi účastníky silničního provozu • Postup v případě dopravní nehody • Ochrana člověka za mimořádných událostí • Varovný signál, způsoby varování • Evakuace • Prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>OSV – Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>Dopravní výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i> • <i>ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i> 			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE			
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • zná pravidla hygieny při menstruaci, hygieny pohlavního styku. • pojmenovává způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • vysvětlí početí a vývoj plodu • uvědomuje si nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech • orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerské vztahy • Sexualita jako součást formování osobnosti • Předčasná sexuální zkušenost • Náhrada pohlavního styku, zdrženlivost • Pohlavní styk • Plánované rodičovství • Antikoncepce • Těhotenství, problémy těhotenství • Vývoj plodu • Porod • Rodičovství mladistvých • Promiskuita • Pornografie • Prostituce • Kuplířství • Sexualita a zákon • Sexualita v jiných státech 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Řešení problému a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • zodpovědně se chová ke svému zdraví • aktivně podporuje zdravý životní styl • pojmenuje nejčastější pohlavně přenosné choroby a ví, jak se proti nim chránit • zdůvodňuje preventivní opatření boje proti HIV • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s přenosnými chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemoci přenosné sexuálním kontaktem • Prevence • Léčebná péče • Následky 	<p>OSV – Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí</p>	
svěří se se zdravotním problémem			
<ul style="list-style-type: none"> • zodpovědně se chová ke svému zdraví • aktivně podporuje zdravý životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa vybraných skupin obyvatelstva – kojenci, děti, sportovci, nemocní, senioři 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vytvořit vyvážený jídelníček uvědomuje si souvislost se složením stravy a rozvojem civilizačních nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> Vyvážený jídelníček Poruchy příjmu potravy Civilizační choroby Programy podpory zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje správné stravovací návyky</i> <i>v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i> 			
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědný vztah k sobě samému uplatňuje adekvátní způsoby chování v modelových situacích při komunikaci v rodině a s přáteli využívá asertivní jednání vysvětlí pojem kooperace a empatie 	<ul style="list-style-type: none"> Kdo jsem? Vztah k sobě samému a k druhým lidem Vyrovnané sebepojetí Sebeovládání a zvládání problémových situací Sebekontrola Stres, zvládání stresu Řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování Charitativní sbírky Komunikace a kooperace Empatie Asertivita 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>MKV – Principy sociálního smíru a solidarity</p>	

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova je realizována ve všech ročnících 1.stupně jako samostatný předmět v dvouhodinových celcích z důvodu přesunu do vzdálenější tělocvičny a na místní hřiště, jež nejsou majetkem školy.

Cílem tělesné výchovy je posílení tělesné zdatnosti žáků a vytvoření kladného vztahu k pohybovým aktivitám. Vede žáky k pochopení významu pohybu pro zdraví člověka, učí je vzájemné spolupráci a respektování základních pravidel jednání a chování v duchu fair-play.

Od 1. 9. 2017 je povinnou součástí tělesné výchovy na 1. stupni ZŠ výuka plavání. Výuka se bývá realizovat v Plavecké škole Uničov ve 2. a 3. ročníku povinně, nepovinně v 1. a 4. ročníku a to v rozsahu 20 hodin pro každý ročník.

Vzdělávací obsah tělesné výchovy je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák si osvojuje základní tělocvičné názvosloví
- pozoruje a porovnává svoje výsledky, umí přijmout neúspěch
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná a pochopí problém, snaží se najít vhodné řešení
- označuje nedostatky a zjevné příčiny problému
- při hodnocení práce skupiny vysvětlí, čím přispěl k řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák reaguje na smluvené signály
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
- dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině
- jedná ohleduplně, dodržuje smluvená pravidla
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si zdravé sebevědomí prostřednictvím povzbuzení ze strany učitele

Kompetence pracovní

- žák je veden k odpovědnosti za své jednání a k ochraně zdraví svého i druhých
- užívá bezpečně tělocvičné nářadí a náčiní
- dodržuje vymezená hygienická a bezpečnostní pravidla

Kompetence občanské

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevuje vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytuje účinnou pomoc dle svých schopností

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> zúčastňuje se každodenních pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> Cvičení během dne, TV chvilky Výběr vhodného prostředí pro pohyb. činnost 	OSV – osobnostní rozvoj (sebezpoznání, sebepojetí)	
<ul style="list-style-type: none"> provádí v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohyb. činnosti jednotlivce 	<ul style="list-style-type: none"> Základy akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed Chůze s obměnami, chůze po zvýšené ploše Cvičení s lavičkami; cvič. na žebřinách Atletika: běh vlastním tempem, rychlý běh 20-50m; skok z místa, nácvik odrazu pro skok daleký, hod míčkem z místa 		
<ul style="list-style-type: none"> učí se spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s jednoduchými pravidly 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s hlavními zásadami hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> Vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity Základní hygiena po TV i při jiných pohyb. Aktivitách 	OSV – sociální rozvoj (poznávací schopnosti)	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> Osvojení smluvených gest a signálů při pohyb. Činnostech 		
<ul style="list-style-type: none"> nacvičuje správné způsoby držení těla v různých polohách 	<ul style="list-style-type: none"> Snaha o přesné provádění cviků pod vedením učitele Cvičení se sportovním náčiním – švihadla, míče apod. 		

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení během dne, rytmické a kondiční cvičení pro děti • Znalost vhodného prostředí pro pohyb. Činnost 	OSV- osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohyb. činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed • Nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu • Chůze s obměnami, chůze po zvýšené ploše • Cvičení s lavičkami; cvič.na žebřinách • Atletika: běh vlastním tempem 1 minutu, rychlý běh 30-50m; skok z místa, nácvik odrazu pro skok daleký, hod míčkem z místa i s rozběhem 	OSV- sociální rozvoj (poznávací schopnosti) VDO – občan, občanská společnost a stát OSV- spolupráce a soutěživost	
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s jednoduchými pravidly s pomůckami i bez pomůcek • Závodivé hry 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity • Základní hygiena po TV i při jiných pohyb. Aktivitách 		
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 		
<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; snaží se zaujmout správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Snaha o přesné provádění cviků pod vedením učitele • Cvičení se sportovním náčiním – švihadla, míče apod. 		

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	OSV- osobnostní rozvoj (psychohygiena)	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohyb. činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, průpravná cvičení, správné dýchání • Základy akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed; nácvik kotoulu vzad s dopomocí • Nácvik přeskočení -odraz z můstku na nízkou švédskou bednu • Chůze s obměnami, chůze po zvýšené ploše • Cvičení s lavičkami; cvič. na žebřinách • Atletika: běh vytrvalostní 5 minut, rychlý běh 50m; nácvik rozběhu a odrazu pro skok daleký; skok daleký; hod míčkem z místa i s rozběhem 	OSV- osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí) OSV- sociální rozvoj (poznávací schopnosti) OSV- sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost)	
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • Základy sportovních her (kopaná, vybíjená), práce s míčem 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodné oblečení a obutí pro pohyb. aktivity • Základní hygiena po TV i při jiných pohyb. Aktivitách 		
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; snaží se zaujmout správné základní cvičební polohy • <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost smluvených gest a signálů při pohyb. činnostech • Přesné provádění cviků pod vedením učitele, správné držení těla • Cvičení se sportovním náčiním – švihadla, míče apod. 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> • <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena plavání • adaptace na vodní prostředí • základní plavecké dovednosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • jeden plavecký způsob (plavecká technika) • prvky sebezáchrany a bezpečnosti 		

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohyb. režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 	OSV- os. rozvoj (psychohygiena)	
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohyb. režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava organismu před pohyb. činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, průpravná cvičení, úpoly 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohyb. dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace při TV Základy gymnastiky, akrobacie; vyjádření melodie a rytmu pohybem (příprava k jednoduchým tancům); atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh dle vlastních možností, skok do dálky, hod míčkem Jednoduchá pravidla her, závodů a soutěží. Základy sportovních her 	OSV – os. rozvoj (sebezpoznání, sebepojetí)	
<ul style="list-style-type: none"> organizuje nenáročnou pohyb. činnosti a soutěže na úrovni třídy 		MKV – lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při TV – pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv pro pohyb. aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace prostoru, bezp. příprava a ukládání nářadí, první pomoc v podmínkách TV 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohyb. činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> Reakce na smluvené povely a signály Domluvené zásady jednání a chování v duchu fair play Základní tělocvičné názvosloví 	OSV – os. rozvoj (sebezpoznání, sebepojetí) OSV – sociál. rozvoj (spolupráce a soutěživost)	
<ul style="list-style-type: none"> jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 			
<ul style="list-style-type: none"> užívá při pohyb. činnosti základní osvojevané tělocvičné názvosloví 			
<ul style="list-style-type: none"> pomáhá při měření základních pohyb. výkonů 	<ul style="list-style-type: none"> Pomoc při měření – stopky, pásmo 		
<ul style="list-style-type: none"> všimá si informačních zdrojů o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> Účast na sportovních akcích 	MV – fungování a vliv médií ve společnosti	

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohyb. režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví – cvičení během dne, příprava ke sportovnímu výkonu 	OSV- osobnostní rozvoj (psychohygiena)	
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohyb. režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava organismu před pohyb. činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, průpravná cvičení, úpoly 		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb. dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohyb. her <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace při TV Základy gymnastiky, akrobacie, cvičení na nářadí; atletika – rychlý běh 60m, vytrvalostní běh 400m, skok do dálky, hod míčkem Vyjádření melodie a rytmu pohybem (průprava k jednoduchým tancům, taneční kroky) Honičky s pravidly 	OSV – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí) MKV – lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje nenáročnou pohyb. činnosti a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduchá pravidla her, závodů a soutěží. Základy sportovních her, práce s míčem. 		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka <i>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při TV – pohybových činnostech a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohyb. činnostech – organizace prostoru, bezp. příprava a ukládání nářadí, první pomoc v podmínkách TV 	VDO – občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohyb. činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohyb. činnosti <i>reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Reakce na smluvené povely a signály Domluvené zásady jednání a chování v duchu fair play Základní tělocvičné názvosloví Olympijské ideály a symboly 	OSV – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí) OSV – sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost)	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohyb. činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 			
<ul style="list-style-type: none"> • změří základní pohyb. výkony a porovná je s předchozími výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc při měření – stopky, pásmo • Tabulky výsledků 		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Účast na sportovních akcích 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla</i> • <i>zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</i> 			

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV- schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy,...
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

K posílení činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností a v souladu se zaměřením školy na podporu zdravého životního stylu organizuje škola každoročně pro žáky 6. – 9. ročníku (v případě nízkého počtu účastníků i pro žáky 4. a 5. ročníku) ozdravný pobyt s výukou lyžování v chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Zimní turistika spolu s osvojenými základy lyžování přispívá k podpoře tělesného i duševního zdraví žáků, rozvíjí jejich sociální kompetence, podporuje utváření pravidel práce v týmu. Vede ke kompenzaci jednostranné zátěže

působené pobytem ve škole, rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu.

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojují kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

- spolupracují ve skupině

- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající y různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví- rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	OSV – rozvoj schopností poznání	
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravotně orientovaná zdatnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Protidrogová prevence 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění 	VDO – občanská společnost a stát	6.
<ul style="list-style-type: none"> <i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i> <i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • Gymnastika- přeskoky, cvičení na náradí • Estetické cvičení s hudbou • Atletika- rychlý a vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, ochrana přírody, přežití v přírodě, nouzový přístřešek 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry- vybíjená, florbal, kopaná, basketbal, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV- tělocvičné názvosloví osvojovaných činností 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla osvojovaných pohybových činností- her 	MKV – kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV- smluvené povely, signály, gesta 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, soutěže, hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání i chování v různém prostředí 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>spoluorganizuje osvojované hry a soutěže</i> 			

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví- rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	OSV – rozvoj schopností poznání	
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravotně orientovaná zdatnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Protidrogová prevence 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění 	VDO – občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i> <i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika- přeskoky, cvičení na náradí Estetické cvičení s hudbou Atletika- rychlý a vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, ochrana přírody, přežití v přírodě, nouzový přístřešek 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> Sportovní hry- vybíjená, florbal, kopaná, basketbal, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 			
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- tělocvičné názvosloví osvojovaných činností 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností- her 	MKV – kulturní diference	
<ul style="list-style-type: none"> <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- smluvené povely, signály, gesta 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, soutěže, hry 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání i chování v různém prostředí 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
<ul style="list-style-type: none"> <i>spoluorganizuje osvojované hry a soutěže</i> 			

8. a 9. ročník – dívky

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví- rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	OSV – rozvoj schopností poznání	
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravotně orientovaná zdatnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Protidrogová prevence 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění 	VDO – občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> <i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i> <i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika- přeskoky, cvičení na nářadí Estetické cvičení s hudbou Atletika- rychlý a vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, ochrana přírody, přežití v přírodě, nouzový přístřešek 		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Sportovní hry- vybíjená, florbal, kopaná, basketbal, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni rozhodčího, diváka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 		
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu- olympismus 		
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	MKV – kulturní diference	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 			
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- smluvené povely, signály, gesta 		
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování 	<p>MEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví- rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců 	OSV – rozvoj schopností poznání	
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravotně orientovaná zdatnost 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> Protidrogová prevence 	EV – vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění 	VDO – občanská společnost a stát	9.
<ul style="list-style-type: none"> <i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i> <i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika- přeskoky, cvičení na nářadí Estetické cvičení s hudbou Atletika- rychlý a vytrvalý běh, skok do dálky, hod granátem Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, ochrana přírody, přežití v přírodě, nouzový přístřešek 		9.
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Sportovní hry- vybíjená, florbal, kopaná, basketbal, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace 		9.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni rozhodčího, diváka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 		9.
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Historie a současnost sportu- olympismus 		9.
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží 		9.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	MKV – kulturní diference	9.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 			
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV- smluvené povely, signály, gesta 		9.
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování 	MEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	9.

5.9. Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je vyučován ve všech ročnících 1.stupně jako samostatný předmět, jenž vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepte tohoto předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách.

Cílem vzdělávání v této oblasti je vytváření pozitivního vztahu k práci, osvojení základních pracovních dovedností a návyků, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je na 1.stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- práce montážní a demontážní
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Ve vyučovacím předmětu člověk a svět práce se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák se učí pracovat podle návodu nebo podle předem stanoveného postupu
- žák má příležitost k aktivnímu osvojování různých pracovních technik, učí se pomocí pokusů
- zaznamenává a vyhodnocuje výsledky, překonává překážky, hledá možnosti řešení

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k tvořivému přístupu při řešení zadaných úkolů, využívá nabytých zkušeností, dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- porovnává různé jevy, využívá získaných poznatků při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žák je veden k obohacování slovní zásoby o odborné názvy a termíny
- zapojuje se do diskuse, respektuje názory jiných
- dokáže slovně popsat návod či obrazový materiál

Kompetence sociální a personální

- žák se zapojuje do práce ve skupině, je ochoten pomoci
- podílí se na hodnocení své práce i práce druhých
- je schopen prezentovat své nápady, názory a výtvary

Kompetence pracovní

- žák se seznamuje s vlastnostmi některých materiálů
- zvládá práci s netradičními materiály
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, poukazuje na možná zdravotní rizika při práci

Kompetence občanská

- žák je veden k chápání základních vztahů v různých ekosystémech
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

1. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jednoduchými postupy při vytváření předmětů z tradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s různými materiály (papír, modelovací hmota, karton) Lidové zvyky a tradice 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní postupy 		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s některými stavebnicemi, učí se s nimi pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční Montáž, demontáž 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do péče o nenáročnou rostlinu 	<ul style="list-style-type: none"> Péče o nenáročnou rostlinu – zalévání, kypření 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> zachovává pravidla slušného chování u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování 	MKV – lidské vztahy	

2. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti některých materiálů a práce s nimi (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton) Lidové zvyky a tradice 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy za pomoci učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní postupy 		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> provádí elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční Sestavování modelů 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do péče o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Péče o nenáročné rostliny – zalévání, kypření 	EV – základní podmínky života	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> připravuje tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduchá úprava stolu 		
<ul style="list-style-type: none"> zachovává pravidla slušného chování u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování 	MKV – lidské vztahy	

3. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálů a práce s nimi, jejich využití v praxi (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil) Lidové zvyky a tradice 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní postupy Organizace práce 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavování modelů, práce s návodem, předlohou 	OSV – osobnostní rozvoj (kreativita)	
<ul style="list-style-type: none"> <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s tabulkou Kalendář přírody 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování rostlin Péče o nenáročné rostliny 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> 			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduchá úprava stolu 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla správného stolování, slušné chování u stolu 	MKV – lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> <i>chová se vhodně při stolování</i> 			

4. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát aj.) 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech z různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> Lidové zvyky, tradice, řemesla 	OSV – sociální rozvoj, spolupráce	
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a načiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití 		
<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce Jednoduché pracovní operace a postupy 		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se stavebnicemi Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Sestavování modelů popř. učebních pomůcek 		
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Organizace práce – postup stavba podle návodu 	EV – vztah člověka k prostředí	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování rostlin Půda a její zpracování Výživa rostlin, osivo 		
<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení a práce se základními nástroji a náčiním (zahradnické náčiní) 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní obvazový materiál, dezinfekční prostředky 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně (elektrospotřebiče - zásady práce s nimi) • Technika v kuchyni – historie a význam 		
<ul style="list-style-type: none"> • připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava pokrmů – výběr a nákup potravin • Skladování potravin 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá úprava stolu • Pravidla správného stolování 		
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Technika v kuchyni, modernizace kuchyňského zařízení a vybavení a zásady práce s nimi • Zásady hygieny při přípravě jednoduchých pokrmů 	EV – vztah člověka k prostředí	

5. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z daného materiálu <i>vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</i> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s přírodním materiálem - výzdoba třídy, drobné dárky Lidové zvyky a tradice - výroba vánočních ozdob, masopustních masek, výrobky z proutí, kraslice) Práce s textilem - druhy stehů, jednoduchý výrobek Práce s papírem a kartonem- vyřezávání, polepování, tapetování, papírové konstrukce První pomoc při úrazech. 	OSV – kreativita	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž <i>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavování modelů s návodem, náčrtem, předlohou 	OSV – kreativita	

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</i> 			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin v našich podmínkách • Půda • Osivo, sadba • Výživa rostlin • Pěstování rostlin na školním pozemku – zelenina, okrasné rostliny • Léčivé rostliny a jejich význam • Jedovaté rostliny • Alergie 	EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • volí podle druhu pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>volí podle druhu pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> 			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr, nákup, skladování potravin • Zdravá výživa 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava studeného pohoštění při domácí oslavě • Vybavení kuchyně, technika v kuchyni • Kultura stolování • První pomoc při úrazech v kuchyni 		
<ul style="list-style-type: none"> • připraví samostatně jednoduchý pokrm 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje zásady správné výživy</i> 			

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a svět práce se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.ročníku. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy:

- pěstitelské práce, chovatelství
- provoz a údržba domácnosti
- příprava pokrmů
- svět práce v 8. a 9. ročníku

Výstupy týkající se chovatelství budou realizovány v předmětech Prvouka a Přírodověda na 1. stupni ZŠ a v Přírodopise na 2. stupni ZŠ.

Ve vyučovacím předmětu člověk a svět práce se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- učitel zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- žák promýšlí pracovní postupy praktických cvičení

- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

- žák se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

- žáci respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- znalosti využívá v běžné praxi.

6. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Skládání jednoduchých tvarů podle předem vypracovaného plánu (malý domek, drobná zvířátka - např. origami) 	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Návčik poskytování první pomoci např. při polknutí či vdechnutí drobných komponentů ze stavebnic 		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování • Zelenina – osivo sadba, pěstování vybraných druhů zeleniny 	EV – Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy ošetřování pokojových květin • Vhodné umístění pokojové rostliny v interiéru (jako dekorativní doplněk), péče o pokojovou rostlinu 		
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky, jejich oprava a údržba 		
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Chovatelství – chov zvířat v domácnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a bezpečnost při práci • První pomoc při úrazu 		
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Finance, provoz a údržba domácnosti – výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní 		6.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>provádí jednoduché operace platebního styku</i> 	platební styk		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> • Úklid domácnosti, postupy • Spotřebiče v domácnosti 		6.
<ul style="list-style-type: none"> • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky a jejich dopad na životní prostředí 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	6.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky pro práci v domácnosti</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost při práci • Nebezpečí úrazu elektrickým proudem 		6
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchyně – základní vybavení • Bezpečné používání spotřebičů v kuchyni 	EV – Základní podmínky života	6.
<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Potraviny – výběr, nákup, skladování • Příprava pokrmů – úprava pokrmu za studena 		6.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu 		6.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a první pomoc při úrazech v kuchyni 		6.
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítač, videokamera, fotoaparát, mobilní telefon, odstranění drobných problémů při provozu přístrojů 	EV – Základní podmínky života	6.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	<ul style="list-style-type: none">Ochrana mobilního tel. před poškozením (např. ochranná fólie na obrazovce)		6.
<ul style="list-style-type: none">dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none">Hygiena práce a bezpečnost při manipulaci s digitální technikou		6.

7. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavení modelu nábytku (židle, stolek, skříňka, postel apod.) 	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> Montáž a demontáž modelu ze stavebnice (např. Merkur, Lego) 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> 		
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik poskytování první pomoci např. při polknutí či vdechnutí drobných komponentů ze stavebnic 		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky pro pěstování – hnojení Zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny Pěstování vybraných květin 	EV – Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<ul style="list-style-type: none"> Vhodné umístění pokojové rostliny v interiéru (jako dekorativní doplněk), péče o pokojovou rostlinu 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, jejich oprava a údržba 		7.
<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> Chovatelství – chov zvířat v domácnosti 		7.
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a bezpečnost při práci První pomoc při úrazu 		

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> Spotřebiče v domácnosti Údržba oděvů a textilií 	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Čistící prostředky Odpad a jeho ekologická likvidace 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky pro práci v domácnosti</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik první pomoci při zásahu el. proudem či při poranění kuchyňským náčiním 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečné používání spotřebičů v kuchyni Udržování pořádku a čistoty 		
<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Potraviny– skladování Sestavení jídelníčku Příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy 		
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, stolování v rodině 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost a první pomoc při úrazech v kuchyni 		
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	<ul style="list-style-type: none">Propojení fotoaparátu s počítačem, stahování dat		
<ul style="list-style-type: none">ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	<ul style="list-style-type: none">Ochrana mob. tel. před poškozením (např. ochranná fólie na obrazovce)		
<ul style="list-style-type: none">dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none">Hygiena práce a bezpečnost při manipulaci s digitální technikou		

8. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Doplněk oděvu (kabelka, ozdoba do vlasů, šperk) z libovolně zvolených materiálů (papír, plast, textilie) 	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavení modelu papírového nábytku (židle, stolek, skříňka, postel apod.) či samostatně vybraného předmětu z dřevěných lišt 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <i>ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Montáž a demontáž jednoduchých zařízení v domácnosti a jejich údržba (vodovodní baterie, úchytky ke dveřím kuch. linky atd.) 		
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik poskytování první pomoci např. při polknutí či vdechnutí drobných komponentů ze stavebnic 		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Užitkové rostliny, způsob péče o ně, jejich využití v hospodářství či v domácnosti, způsoby uskladnění hosp. plodin Zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny 	EV – Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vazba z řezaných rostlin Pěstování léčivých rostlin, jejich prospěšnost pro lidské zdraví a využití jako dekorativního prvku v květinové vazbě 		
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, jejich oprava a údržba 		8.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví <i>provádí jednoduché operace platebního styku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Finance, provoz a údržba domácnosti – výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk 		
<ul style="list-style-type: none"> správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky pro práci v domácnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Drobná domácí údržba – ovládání a užití pomůcek, nástrojů a nářadí Způsoby zpracování různých druhů potravin (příkladně masa) pomocí kuchyňského náčiní Čistící prostředky Odpad a jeho ekologická likvidace 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. Proudem 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik první pomoci při zásahu el. Proudem či při poranění kuchyňským náčiním 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady zdravé výživy Základní postupy při přípravě pokrmů 		8.
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Zdobné prvky a květiny na stole Obsluha a chování u stolu Jednoduché prostírání, stolování v rodině 		8.
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost a první pomoc při úrazech v kuchyni 	EV – Základní podmínky života	8.
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
<ul style="list-style-type: none"> pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi -cestování, obchod, vzdělávání, zábava 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání informací v mobilních aplikacích, platba pomocí tzv. banky v mobilu Pořizování fotodokumentace z dovolené pomocí mobilního telefonu 		8.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena práce a bezpečnost při manipulaci s digitální technikou 		8.
SVĚT PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní 		8.
<ul style="list-style-type: none"> <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> Volba profesní orientace – sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti Možnosti vzdělávání 	OSV - Řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV – Sebepoznání a sebepojetí	8.
<ul style="list-style-type: none"> <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i> 			

9. ročník

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model 	<ul style="list-style-type: none"> Výroba jednoduchého oděvu z libovolně vybraného materiálu (papír, plast, textilie) 	EV – základní podmínky života	9.
<ul style="list-style-type: none"> <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu 	<ul style="list-style-type: none"> Sestavení modelu papírového nábytku (židle, stolek, skříňka, postel apod.) či samostatně vybraného předmětu z dřevěných lišt 		9.
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> Montáž a demontáž jednoduchých zařízení v domácnosti a jejich údržba (vodovodní baterie, úchytky ke dveřím kuch. linky atd.) 		9.
<ul style="list-style-type: none"> ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 			
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik poskytování první pomoci např. při polknutí či vdechnutí drobných komponentů ze stavebnic 		9.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Užitkové rostliny, způsob péče o ně, jejich využití v hospodářství či v domácnosti, způsoby uskladnění hosp. plodin Zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny 	EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života	9.
<ul style="list-style-type: none"> pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 			
<ul style="list-style-type: none"> <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Vazba z řezaných rostlin Pěstování léčivých rostlin, jejich prospěšnost pro lidské zdraví, využití v květinové vazbě, zásady při sušení 		9.
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, jejich oprava a údržba 		9.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
<ul style="list-style-type: none"> • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky pro práci v domácnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Drobná domácí údržba – ovládnutí a užití pomůcek, nástrojů a náradí • Způsoby zpracování různých druhů potravin (příkladně masa) pomocí kuchyňského náčiní • Odpad a jeho ekologická likvidace 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • Návuk první pomoci při zásahu el. Proudem či při poranění kuchyňským náčiním 		9.
<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady zdravé výživy • Základní postupy při přípravě pokrmů 		9.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsluha a chování u stolu • Úprava stolu pro slavnostní stolování v rodině (dekorativní prvky) 		9.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a první pomoc při úrazech v kuchyni 	EV – Základní podmínky života	9.
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi -cestování, obchod, vzdělávání, zábava 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání informací v mobilních aplikacích, platba pomocí tzv. banky v mobilu • Pořizování fotodokumentace z dovolené pomocí mobilního telefonu 		9.
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena práce a bezpečnost při manipulaci s digitální technikou 		9.
SVĚT PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Volba profesní orientace – informační základna pro volbu povolání 		9.

Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none">Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, úřady práce		9.

6. Hodnocení žáků

6.1. Pravidla hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vycházejí ze školského zákona č. 561/2004 Sb. a řídí se vyhláškou č. 48/2005.

Cílem hodnocení je zajistit žákovi zpětnou vazbu, která mu umožňuje kontrolu, zda dosahuje předpokládaných cílů. Hodnocení poskytuje žákovi návod, jakým způsobem má postupovat, aby odstranil nedostatky. Hodnocení rovněž poskytuje žákovi i rodičům informaci o individuálním pokroku. Správné hodnocení rovněž motivuje žáka pro další učení. V neposlední řadě učí žáka pracovat s chybou.

Ve škole budeme užívat hodnocení klasifikací, eventuálně hodnocení slovní.

Aby mělo hodnocení účinek, tak musí být pozitivní. Je třeba si uvědomovat, že nebudeme hodnotit jen očekávané výstupy, ale i klíčové kompetence, průřezová témata a další výstupy.

Pokusíme se rovněž postupně oslabovat vnější motivaci žáků, což je motivace prostřednictvím známek. Zaměříme se tedy na vnitřní motivaci, kterou tvoří přesvědčení žáka, že se chce látku naučit, že chce daný problém sám zvládnout.

Hodnocení musí být jednoznačné, srozumitelné a doložitelné. Jedním z nástrojů pro hodnocení žáka je žakovské portfolio. Jedná se o soubor materiálů různého druhu, které dokumentují stav dovedností žáka za určité období. Další pravidla a zásady hodnocení jsou následující:

- hodnocení výsledků žáka za první a druhé pololetí je vyjádřeno klasifikačním stupněm, popř. slovně
- klasifikujeme probrané a procvičené očekávané výstupy

- posuzujeme výsledky žáka objektivně, nepodléháme subjektivnímu ani vnějšímu vlivu
- skupinovou práci nehodnotíme známkou, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe
- průběžně sledujeme naplňování klíčových kompetencí, vyhodnocujeme jejich výsledky, konzultujeme je a promýšlíme další postupy k jejich realizaci
- žáka předem seznámíme s kritérii hodnocení a hodnotovými stupni
- žák má možnost se vyjádřit k výsledku hodnocení
- jeho chování nemá vliv na hodnocení výsledku ve vyučovacím procesu
- v jednom dni mohou žáci vykonávat pouze jednu písemnou zkoušku delší než třicet minut
- žákovi oznamujeme výsledek každé klasifikace, zdůvodňujeme klady a nedostatky
- zákonní zástupci žáka jsou o průběhu vzdělávání informováni prokazatelným způsobem

Pravidla hodnocení nevyužíváme jen pro získávání známek, ale slouží nám zejména pro zjištění úrovně pokroku, jehož se žákům daří při vyučování dosahovat. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale na individuální pokrok každého žáka. Pravidla hodnocení žáků budeme prověřovat, vyhodnocovat a doplňovat.

Závazné formy hodnocení

Průběžné hodnocení žáka

V průběhu pololetí bude žákům a rodičům předávána informace o úrovni a osvojování očekávaných výstupů v daném období. Součástí bude i sebehodnocení žáka (přiměřené jeho věku) a závěrečné hodnocení učitele. Ten zde bude mít možnost se vyjádřit na jakou vzdělávací oblast se má žák nadále zaměřovat, či ocenit pokrok, píli a úsilí žáka vedoucí ke zvládnutí očekávaných výstupů v daném období.

Vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům za dané pololetí v každém předmětu. Hodnocení musí být všestranné.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení obsahuje vyjádření o možnostech a nadání žáka pro další vzdělávací dráhu. Vyjadřuje stupeň osvojení klíčových kompetencí, naplňování výstupů a úroveň práce s průřezovými tématy.

Sebehodnocení žáka

Nedílnou součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka v jednotlivých oborech. Žák sám hodnotí svoji práci a svůj pokrok. Toto sebehodnocení objektivizuje klasifikaci žáka.

Kritéria hodnocení žáka

Za základní kritéria při hodnocení žáka považujeme:

- zvládnutí očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáka
- posuzování individuálního pokroku každého žáka
- použití vhodných postupů při vlastní práci
- schopnost řešení problémových situací
- využívání informačních zdrojů
- úroveň připravenosti na vyučování
- schopnost uplatnit získané vědomosti v praxi
- vlastní iniciativa a tvořivost

7. Příloha

Školní družina

Charakteristika školní družiny

Školní družina se nachází v budově mateřské školy v obci Oskava. Vchod do školní družiny je označen nápisem a je v zadní části budovy mateřské školy. Školní družina je součástí školy a podílí se na realizaci Školského vzdělávacího programu. Práce školní družiny vychází z filosofie ZŠ. V jednotlivých činnostech rozvíjí očekávané výstupy s počtem dětí v jednotlivých oddělení. Zajišťuje zejména žákům na 1. stupni základní školy náplň volného času v době před začátkem a po ukončení vyučování, před odchodem domů nebo jejich aktivit. Zahrnuje

činnosti odpočinkovou, rekreační a zájmovou. Vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností. Prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, společenského chování a vystupování v kolektivu.

Školní družina spolupracuje s třídními učiteli a s rodiči.

Plány: - činnosti jsou konkretizovány v čtvrtletních a týdenních plánech

Kontaktní číslo na ZŠ – 583 233 560

Kontaktní číslo na ŠD – 605 380 596

Oskava: 26. 8. 2019

Jarmila Žampachová
vedoucí vychovatelka
ŠD Oskava

Konkrétní cíle vzdělávání

- výchova k zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- zvyšování sociálních kompetencí dětí
- pomáhá žákům najít své místo ve skupině i ve společnosti
- formuje životní postoje
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování
- výchova proti patologickým jevům (kouření, šikana, drogy)
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti

Formy a metody práce

Používají se podle charakteru a cílů činností.

- výklad, vyprávění, vysvětlování, rozmluva, seznámení, pozorování, rébusy, kvízy, doplňovačky, křížovky, besedy, návštěvy výstav, hry, individuální přístup, práce ve dvojicích, skupinová práce, práce s knihou a časopisem, sportovní a kulturní soutěže, manipulační a rekreační činnosti, pokusy, komunitní kruh, dramatizace, projekty (tradice, Vánoce, Velikonoce, ...).

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program se stanovuje na určité časové období. Je sestaven na dobu 3 let.

Průřezová témata základního vzdělávání

- OSV – rozvoj schopností a dovedností, spolupráce a komunikace ve skupině
- VDO – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost, dodržování zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí nebo zajištění první pomoci při úrazu dle svých schopností a možností
- EV – podmínky života, vztah k životnímu prostředí

V zájmovém vzdělávání se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí

Kompetence učení

- žák je veden k sebehodnocení
- žák je motivován k aktivnímu zapojování se do činnosti
- je veden k získávání informací z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák se zapojuje do diskuze
- žák respektuje názory druhých
- žák průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině, vytváří společné práce při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- žák se pokouší spravedlivě hodnotit práci svou a druhých žáků

Kompetence občanské

- žák vnímá krásy přírody a pečuje o ni
- žák zná společenské normy chování
- žák dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Kompetence pracovní

- žák správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- žák udržuje pořádek na svém pracovním stole
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny

Obsah vzdělávání

Náměty výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině jsou uspořádány podle věku žáků (ročníků) a dále podle ročních období.

Obsahové okruhy

- Člověk a jeho svět
- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Činnost odpočinková

Odpočinkové činnosti jsou významnou součástí výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Pomáhají odstraňovat únavu žáků z vyučování. Lze je charakterizovat jako klidné, pohybové i duševní nenáročné činnosti. Do režimu se zařazují ráno po příchodu žáků do školní družiny a odpoledne po obědě.

Náměty pro odpočinkovou činnost:

- odpočinek na lůžku, v přírodě
- klidné hry – tvořivé (námětové, konstruktivní s pravidly, stolní)
- prohlížení obrázků, alb, četba časopisů, knih – individuálně i ve skupině
- poslech rozhlasu, gramofonových desek, mag. nahrávek, CD přehrávače
- rozhovory o přečtených knihách, časopisech, zhlédnutí televizních, filmových divadelních představení
- vyprávění vychovatele, rozhovory o problémech žáků, vyprávění vlastních zážitků
- individuální rozhovory s žáky podle jejich potřeb
- rozvoj fantazie podle kresby

Činnost rekreační

Rekreační činnosti mají charakter pohybové aktivity, kterou konáme pokud možno na zdravém vzduchu. Může mít podobu činnosti výchovného, sportovního či manuálně pracovního charakteru. Zařazení rekreačních činností do režimu školní družiny závisí na organizaci vyučování. Zařazujeme ji po činnostech odpočinkových.

Formy rekreace:

- pohybové hry v přírodě, na hřišti
- sezónní sporty
- hry a zábavy
- pohybové vycházky

Náměty činnosti:

- tělovýchovné chvílky zaměřené na upevňování správného držení těla
- vyrovnávací cvičení, uvolňovací cviky, cviky za pochodu, chvílky s hudbou
- pohybové hry na hřišti, ve volné přírodě (běh, skok, hod, chytání, závodivé hry, hry v kruhu, štafety)
- hry v místnosti (v herně), tematické hry, konstruktivní, dramatizující, soutěže, kvízy, hádanky, stolní hry
- spontánní hry venku – sezónní hry, zábavy dětí (hry na sněhu a se sněhem, pouštění draků, hry s míčem)
- vycházky do přírody spojené s tělovýchovnou a sportovně zájmovou činností, překonávání přírodních překážek, drobné pohybové hry, nácvik pochodu v útvaru
- vycházky spojené se zájmovou činností společenskovední:
 - pozorování práce lidí, poznávání okolí, prohlídka obce, cesta do školy a ze školy
- vycházky spojené s přírodovědnou zájmovou činností:
 - pozorování změn v přírodě, sběr lesních plodů, hub, sběr přírodnin pro výstavky
- vycházky spojené s estetickovýchovnou činností:
 - hudebně pohybové hry, pochod se zpěvem, sólový a sborový zpěv

Cíle:

Ponechat dětem dostatek volnosti při volbě činnosti. Sledovat jejich společenské chování, projevy a záliby. Všímat si zájmů žáků a nutné zásahy usměrňovat nenásilně (nevhodné projevy – křik, běhání apod.). Umožníme žákům odpočívat v poloze, která jim vyhovuje.

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání je jednou z nejdůležitějších prostředků výchovy. Tvoří hlavní obsahovou náplň výchovy mimo vyučování. Patří k ní tyto činnosti:

- činnost odpočinková, rekreační a společensky prospěšná.

Mohou sloužit jako prostředek relaxace v průběhu přípravy žáků na vyučování. Má velký význam pro individuální a společenský rozvoj jedince. Silně ovlivňuje všechny stránky jeho osobnosti. Přispívá i k orientaci žáků v různých oborech lidské práce. V neposlední řadě je důležitým prostředkem osobního a společenského sebeuspokojování žáků. Přispívá k pocitu jejich psychické vyrovnanosti a spokojenosti. Dítě uspokojené ve svých zálibách se věnuje školním i domácím povinnostem s větší chutí.

Pracovně technická zájmová činnost

Rozšiřuje pracovně technické vědomosti a dovednosti přiměřeně věku a bezpečnosti žáků. Rozvíjí motoriku žáků, představitivost, vychovává k obratnosti, přesnosti a uplatňuje vztah žáků k práci. Učí je chápat význam práce.

Tematické okruhy a strategie

Pracovně technické práce s různým materiálem:

- práce s papírem a kartonem (skládání, vytrhávání, lepení, vystřihování, proplétání, sešívání)
- práce z přírodního materiálu (dřívka, špejle, větvičky, kaštiny, listy, semínka, kamínky, korálky) – navlékání, stříhání, lepení, vyřezávání
- práce s textilem (stříhání, lepení, sešívání)
- práce s modelovacími hmotami – plastelína, modurit

Montážní a demontážní práce, konstrukční práce – dřevěné stavebnice, plastové, kovové stavebnice, práce podle návodu, předlohy nebo své fantazie

Ošetřování pokojových květin

- sázení muškátů, okrasných květin, přesazování

Cíle:

Pěstovat u žáků vhodné pracovní motivy, vzbuzovat zájem o práci a vytvářet představy o přínosu práce v životě i ve společnosti.
Podporovat tvořivost a aktivitu žáka a pomáhat formulovat charakterové rysy, které umožňují překonávat překážky v práci.

Estetickov ýchovná zájmová činnost

Cílem je vést žáky k poznání, chápání, vnímání a prožívání krásy v běžném denním životě – v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí v chování, jednání lidí a v umělecké tvorbě. Tříbí vkus žáků, pěstuje schopnosti potřeby a dovednosti uplatňovat se v činnostech výtvarného, hudebního, literárního a dramatického. Při práci vychovatel dbá na věk žáků, správně odhaduje jejich možnosti, postupuje od jednoduchého ke složitějšímu. Volí jednoduché techniky např.: pohádky, poezii pro děti, písně a při dramatizaci jednoduché scénky.

Tematické okruhy – strategie:

- 1) Výtvarné osvojování skutečností.
- 2) Práce s výtvarnými prostředky spojené s experimentováním.
- 3) Estetický vztah k životnímu prostředí.

ad.1)

Tematické práce – rozvoj fantazie, tvořivosti a představivosti. Zobrazování zážitků ze života dětí a dospělých, náměty ze společenského života (oslavy, svátky, zvyky, obyčeje, zážitky zprostředkované vyprávěním, poslechem, ilustrace k pohádkám, říkadlům). Výtvarné osvojování přírody a věcí. Pozorování přírody, vnímání tvarů přírodnin (rostliny, listy, plody, lidské postavy, zvířaty, stroje).

ad.2)

Vede k rozvoji estetické citlivosti žáka.

- práce s barvou – hustota, světlost, rozvoj citlivosti, míchání, rozpijení, zapouštění, rozfoukávání, obtiskování barevné skvrny
- modelování – plastelína, modurit, stavby ze sněhu
- plastické vyjádření – vnímání smysly – hmatové, zvukové a pohybové podněty
- techniky tisku – tisk z přírodních materiálů, koláže, tiskátka z materiálů
- kombinované techniky – kolorovaná kresba (dřívkem, vodové barvy, tempery, vosková, rezerva, tuž, mastný pastel, klovatina, koláž, frotáž)

Výstup:

Zvládne kresbu tužkou, fixem, tuží, štětcem, dřívkem, perem, pastelem, úhlem, lavírovanou kresbu, kresbu do písku, kresbu do sněhu.

ad.3)

Zaměřuje se na estetický vztah k přírodě, společnosti a k lidským výtvorům.

Ochrana a tvorba životního prostředí.

- kulturní tradice našeho národa
- ilustrace dětských knih a časopisů
- beseda, návštěva knihovny
- hromadný zpěv, sólový (popěvky, říkadla, koledy)
- hudební hry, sluchové hry, písně
- spojení pohybu s hudbou
- besídky, soutěže
- využití audiovizuálních pomůcek
- dětské knihy, časopisy, dramatizace loutkového divadla

Cíle:

Naučit děti základům slušného chování a stolování. Upevňovat návyky při společném obědě a společenské chování při všech příležitostech. Upevňovat mezilidské vztahy. Rozvíjet zájmy žáků ve všech oblastech umění (knihou – četbou i ilustracemi, poslechem hudby, výtvarnými pracemi). Estetické cítění zvyšovat vkusnou výzdobou, úpravou a celkovou čistotou. Pokusit se spravedlivě hodnotit práci svou a druhých. Umět spolupracovat ve skupině, vzájemně si naslouchat a respektovat názor druhého.

Tělovýchovná a sportovní zájmová činnost

Je hlavním prostředkem všestranného, tělesného rozvoje žáků a základní složkou výchovy harmonicky rozvinutého člověka.

Tematické okruhy:

- Koordinační cvičení
 - cvičení s využitím chůze a poskoků
 - cvičení s dlouhým a krátkým švihadlem
 - cvičení s využitím míče
- Sportovní hry
 - základní činnosti s míčem
 - herní činnosti jednotlivce (přihrávky, dribling na místě a za pohybu, různé způsoby chytání míče)
- Drobné pohybové hry - hry spojené s chůzí, během, skokem, házením, chytáním, honičky, drobné míčové hry, hry obratnosti, hry na sněhu

Cíle:

Cílem je poskytovat žákům co nejvíce pohybových podnětů, podporovat a rozvíjet jejich přirozený zájem o pohybovou aktivitu. Rozvíjet obratnost, rychlost a vytrvalost.

Přírodovědná zájmová činnost

Tematické okruhy:

- 1) Pozorování živé přírody
- 2) Pozorování neživé přírody
- 3) Ochrana životního prostředí

Ad.1)

Pozorování změn u živočichů (hmyz, ptáků) – sledujeme péči o mláďata, prostředí v němž žijí, chování, vzhled, zvukový projev. Pozorování změn u rostlin, stromů, keřů, bylin, hub se zajímáme o jejich třídění, využití, pozorujeme a rozlišujeme rostliny podle listů, květů a plodů. Zhotovujeme výstavky.

Ad.2)

Pozorování místních vodních toků, nádrží. Sledujeme počasí, sbíráme nerosty atd.

Ad.3)

Učíme žáky ke správnému chování při pobytu a pohybu v přírodě. Činnost doplňujeme obrázky, rozhovory a čtením příběhů z časopisu, knih a také individuálním sledováním televizních pořadů o přírodě. Informujeme je o chráněných oblastech a chování v nich.

Cíle:

Seznamovat žáky s pravidly ochrany rostlin a živočichů, s nebezpečím ohně v přírodě. Vytvářet správný vztah k životnímu prostředí.

Dopravní zájmová činnost

Do obsahu tělesné a sportovní činnosti je zařazena dopravní zájmová činnost.

Tematické okruhy:

- Seznámení s nepřehlednými a nebezpečnými místy a místy vhodnými pro hry
- Chování chodců na chodníku, na vozovce, přecházení vozovky, křižovatky, chůze v útvaru, určování dopravních značek.
- Předcházení dopravním nehodám a poskytnout první pomoc při zranění.
- Chování v dopravních prostředcích (nastupování, vystupování, uvolňování míst k sezení).

Cíle:

Seznámit žáky s chováním v dopravních situacích a s funkcí příslušníků policie. Žáci by měli získat základní vědomosti nezbytné k bezpečnému pohybu v silničním provozu. Rozvíjet vlastnost jako je postřeh, pozornost a disciplinovanost. Na hřišti a ve volné přírodě se dají uplatnit pohybové hry s dopravní tematikou.

Hudebně zájmová činnost

Činnosti:

- zpěv jednoduchých písní zaměřených k ročním dobám, k lidovým slavnostem či k křesťanským svátkům (koledy)
- rytmižace říkadel
- hra na tělo (tleskání, dupání)
- pohybové hry s říkadly a popěvky
- spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem
- poslech říkadel a lidových písní
- výtvarné vyjádření (žáci malují obsah písně)
- tanec s hudbou

Cíle:

Rozvíjet hudebnosti žáků a jejich pohybovou kulturu. Rozvíjet kladný vztah k hudbě. Reagovat na hudbu pohybem. Naslouchat hudbě.

Činnost sebezvzdělávací – příprava na vyučování

Okruhy:

- Vypracování písemných a ústních úkolů
- Upevňování vědomostí a dovedností zábavnou formou (didaktické hry, soutěže, kvízy, křížovky)
- Pěstování zájmů o sebezvzdělávání (práce s encyklopediemi, časopisy, dětskou odbornou literaturou, obrázková leporela)

Cíle:

Zajistit žákům pracovní podmínky, dostatek místa a světla, klid, aby se mohl na práci plně soustředit. Poskytovat individuální pomoc žákům se slabším prospěchem.

Činnost společensky prospěšná – sebeobsluha dítěte

Tematické okruhy:

- 1) Činnosti sebeobslužné
- 2) Společensky prospěšné činnosti

Ad.1)

- denní režim
- důslednost a trpělivost
- individuální přístup
- pravidelnost
- kladný příklad vychovatelky

Ad.2)

- činnosti konané ve prospěch jednotlivce (pomoc při oblékání, úklidu, PNV, ...)
- práce ve prospěch skupiny (oddělení ŠD, třídy), úprava prostředí, okolí, drobné opravy hraček a pomůcek
- práce ve prospěch větších skupin (kulturní vystoupení, rozhlasové relace, výstavky v ZŠ)

Cíle:

Vést žáky k udržování kázně, vztahu k práci a společnému majetku, k pomoci slabším a mladším spolužákům, rodičům, starým a nemocným lidem. Pěstovat kladný vztah ke kolektivu, vyžadovat čestnost a pravdomluvnost.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- spolupráce s třídními učiteli a rodiči
- využití didaktických pomůcek

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky je žák zařazen do zájmového vzdělávání. Je přijat a vztahují se na něho veškerá práva a povinnosti žáka na našem zařízení (dle platových právních předpisů). Přihláška je platným dokumentem a obsahuje osobní data žáka.

Materiální podmínky

Školní družina má 2 oddělení. Každé oddělení má třídu a hernu, hygienické zařízení a šatnu. Je vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou, sportovním náčiním a audiovizuálními pomůckami. Pro pobyt venku má k dispozici hřiště a les nad školní družinou. Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, poslechové a sportovní činnosti.

Personální podmínky

Provozní doba školní družiny:

- ranní provoz – 6:30 – 7:40 hod. probíhá v budově ZŠ
- odpolední provoz – 11:35 – 15:40 hod. probíhá v budově ŠD

Školní družina má 2 oddělení:

1. oddělení – 1. a 2. třída – provoz zajišťuje kvalifikovaná ved. vychovatelka Jarmila Žampachová
2. oddělení – 3. až 5. třída – provoz zajišťuje nekvalifikovaná vychovatelka Ivana Zapletalová

Úklid ŠD zajišťuje p. Ivana Zapletalová.

Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání je poskytnuto zpravidla za úplatu. Výši úplaty stanoví p. ředitel. Žáci s celodenní docházkou platí 80,- Kč za měsíc a žákům se zkrácenou docházkou činí úplata 40,- Kč. Peněžní částka je stanovena na výdaje provozu ŠD, školní pomůcky a vybavení oddělení.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školská zařízení zajišťují možná rizika vyplívající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání a přijímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost. Vnitřní řád je důležitým dokumentem školského zařízení, obsahuje podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

- skladba zaměstnání
- stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- ochrana před úrazy
- bezpečné pomůcky
- dostupnost prostředků první pomoci

Školní vzdělávací program bude zveřejněn na přístupném místě ve školském zařízení.